

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

Ársfundur

29. apríl 2015

1. Setning ársfundar
2. Skýrsla stjórnar, kynning og afgreiðsla ársreiknings og tryggingafræðilegt mat
3. Fjárfestingarstefna sjóðsins
4. Breytingar á samþykktum
5. Kosning stjórnar
6. Kosning löggilts endurskoðanda
7. Laun stjórnar
8. Önnur mál

2. SKÝRSLA STJÓRNAR, KYNNING OG AFGREIÐSLA ÁRSREIKNINGS OG TRYGGINGAFRÆÐILEGT MAT

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

SKÝRSLA STJÓRNAR

ÁGÚST TORFI HAUSSON, STJÓRNARFORMAÐUR

2. SKÝRSLA STJÓRNAR, KYNNING
OG AFGREIÐSLA ÁRSREIKNINGS OG
TRYGGINGAFRÆÐILEGT MAT

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

ÁRSREIKNINGUR 2014

KÁRI ARNÓR KÁRASON, FRAMKVÆMDASTJÓRI

HREIN EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS HÆKKAR UM 9%

Breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris (m.kr.)

	2014	2013
Iðgjöld	7.162	6.729
Lífeyrir	-4.395	-3.967
Fjárfestingartekjur	10.783	9.340
Fjárfestingargjöld	-92	-81
Rekstrargjöld	-194	-178
Hækkun á hreinni eign	13.263	11.845
Hrein eign frá fyrra ári	143.501	131.657
Hrein eign í árslok	156.764	143.501

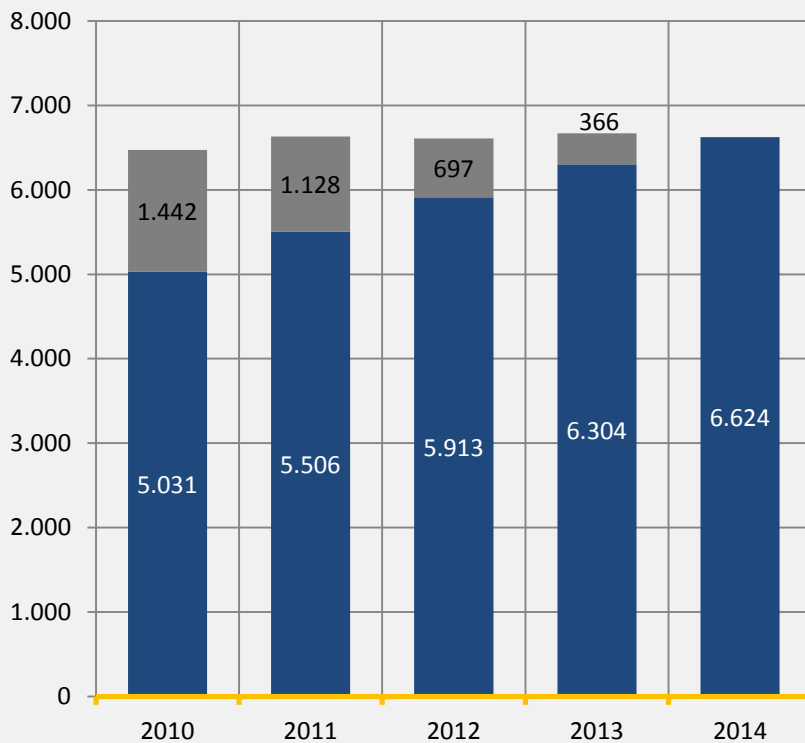
IÐGJÖLD

Iðgjöld tryggingadeildar voru svo til óbreytt standa og lækkuðu lítið eitt að raunvirði (-0,7%) en iðgjöld séreignar hækkðu mikið og jákvæðar tilfærslur voru til deildarinnar

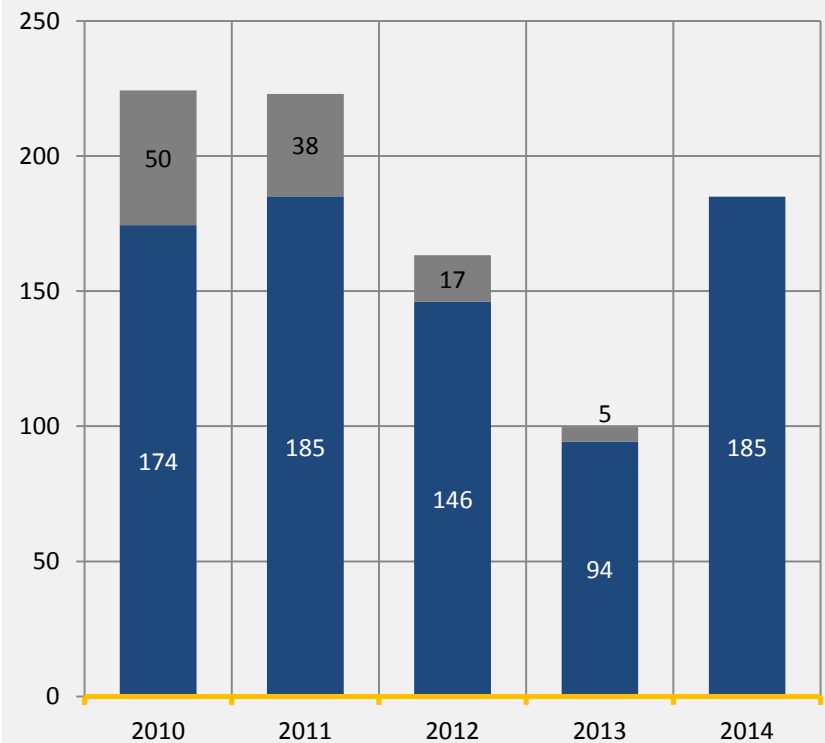
Iðgjöld Tryggingadeildar (m.kr.)

■ Á verðlagi hvers árs ■ Á verðlagi ársins 2014 m.v. launavísitölu

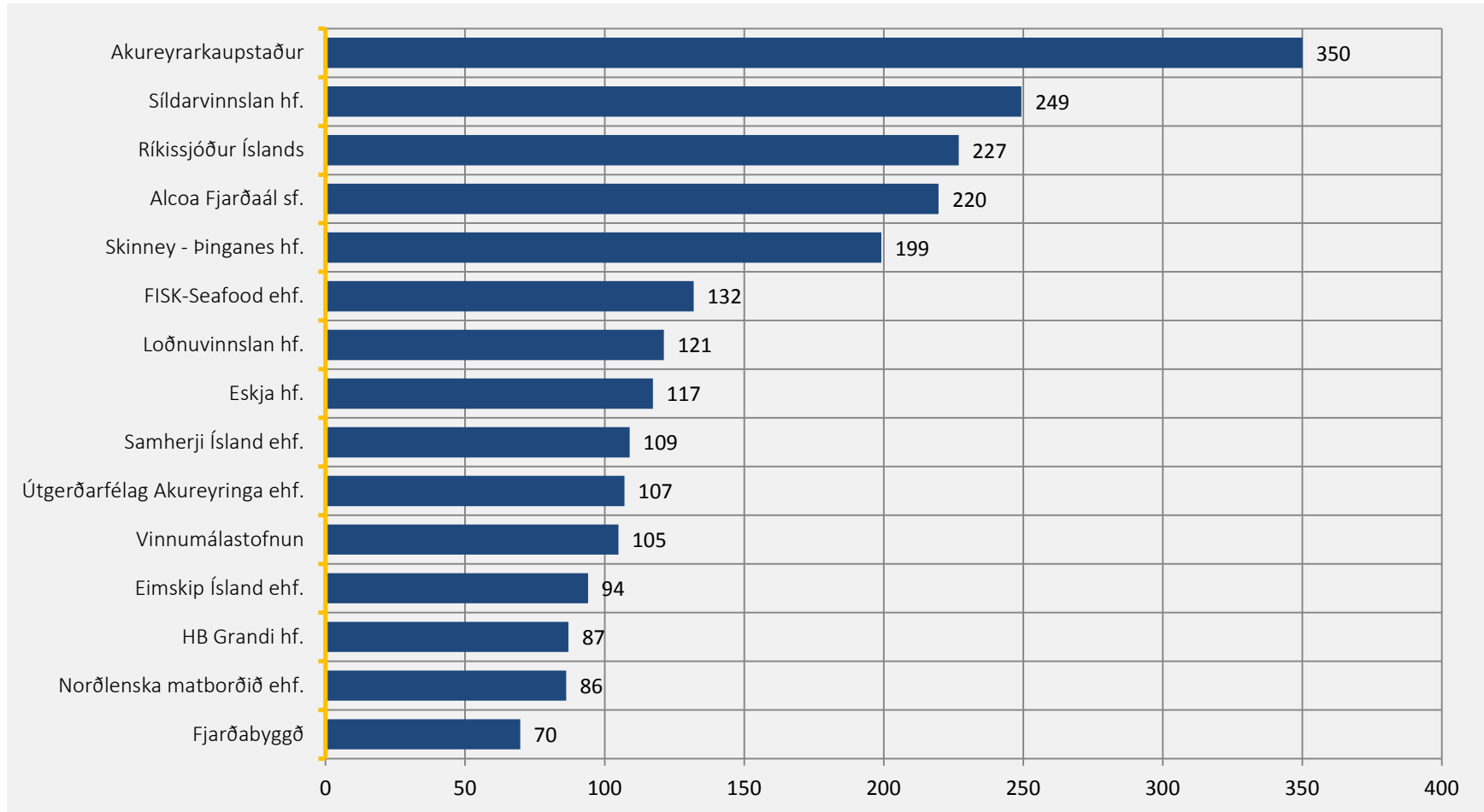
Iðgjöld Séreignardeildardeildar (m.kr.)

■ Á verðlagi hvers árs ■ Á verðlagi ársins 2014 m.v. launavísitölu

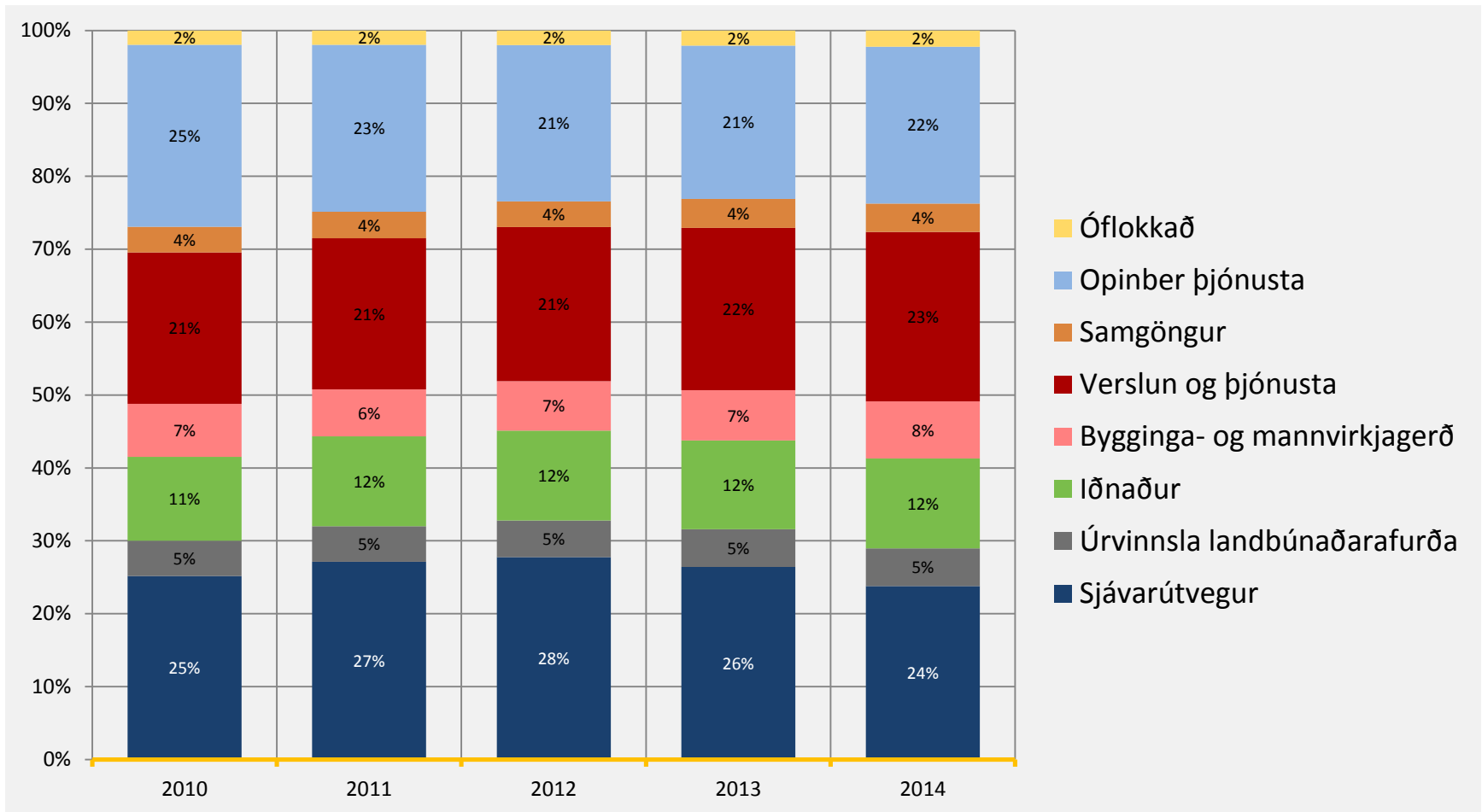
STÆRSTU IÐGJALDAGREIÐENDUR (M.KR)

15 stærstu launagreiðendur greiddu 36% iðgjalda Stapa árið 2014

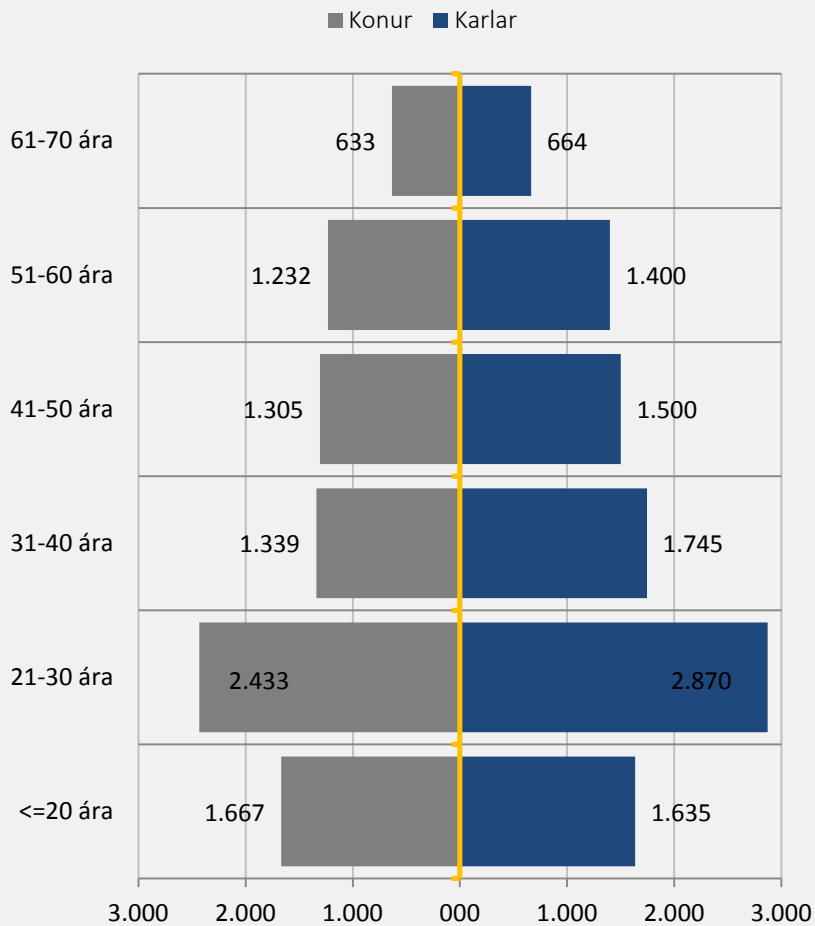

ATVINNUGREINASKIPTING IÐGJALDAGREIÐENDA

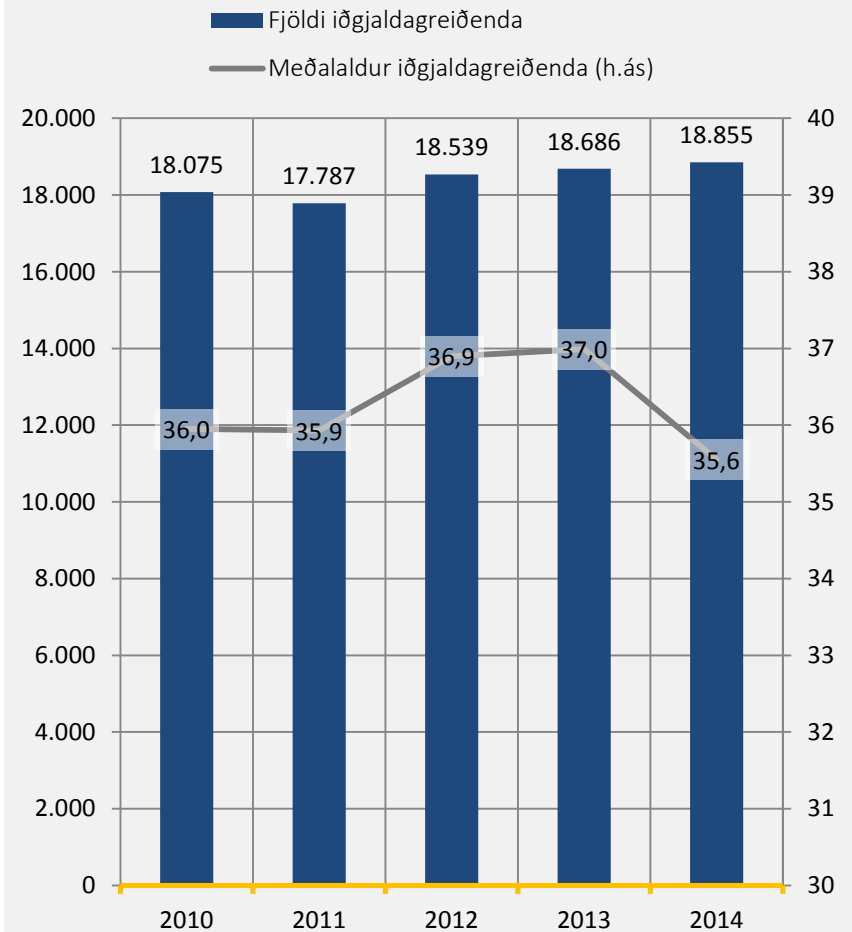

ALDUR GREIÐANDI SJÓÐFÉLAGA

Aldur iðgjaldagreiðenda 2014

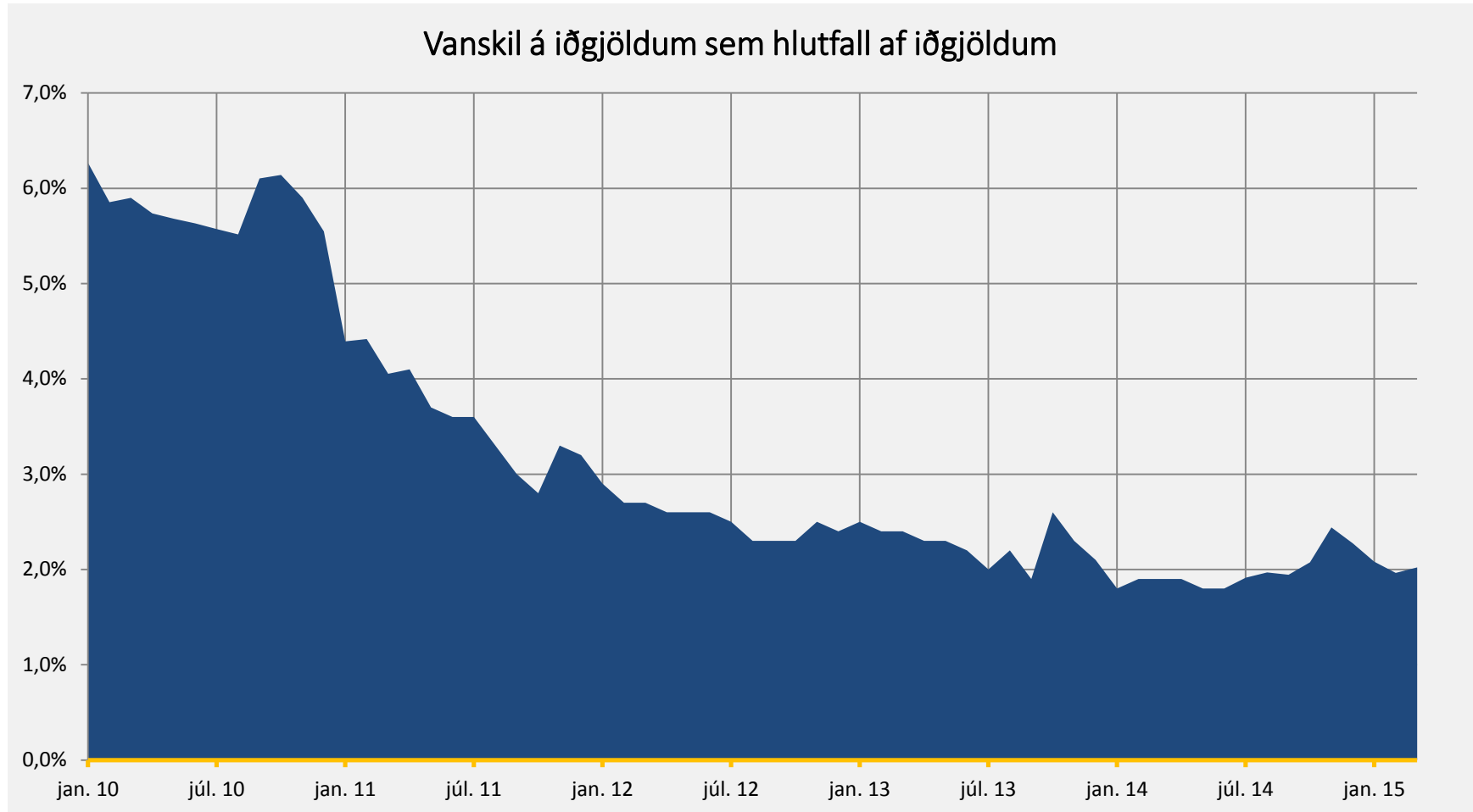

Fjöldi og meðalaldur iðgjaldagreiðenda

VANSKIL MINNKA

Vanskil hafa farið lækkandi og eru nú orðin stöðug í um og innan við 2% af iðgjöldum

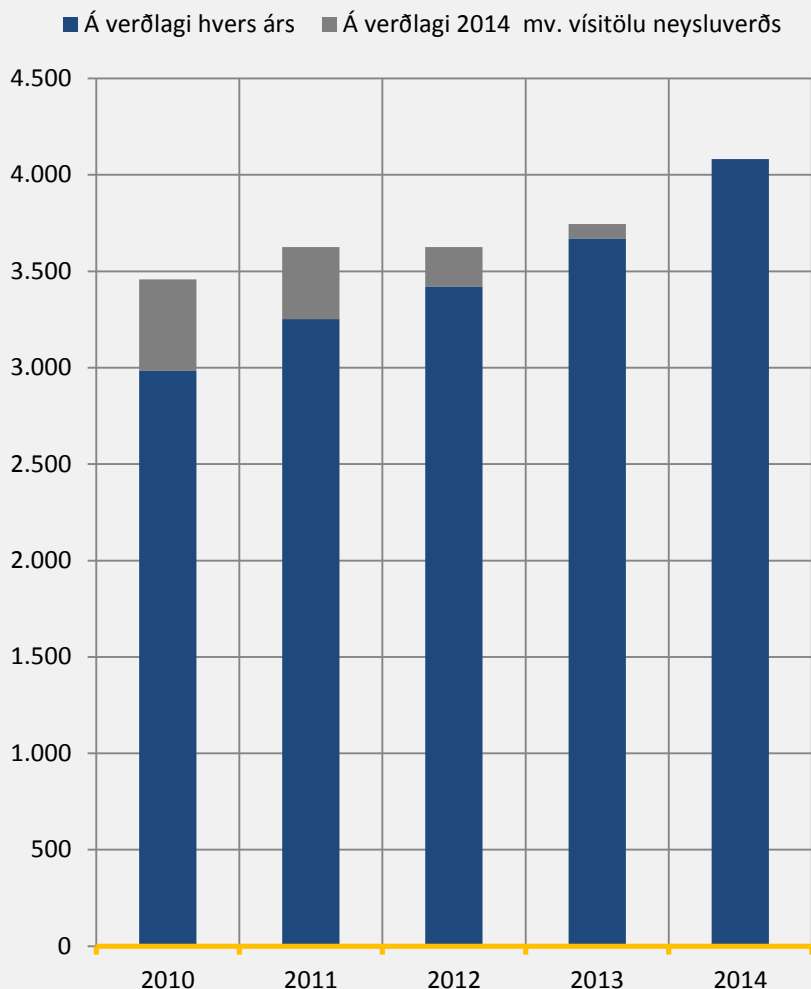

LÍFEYRIR

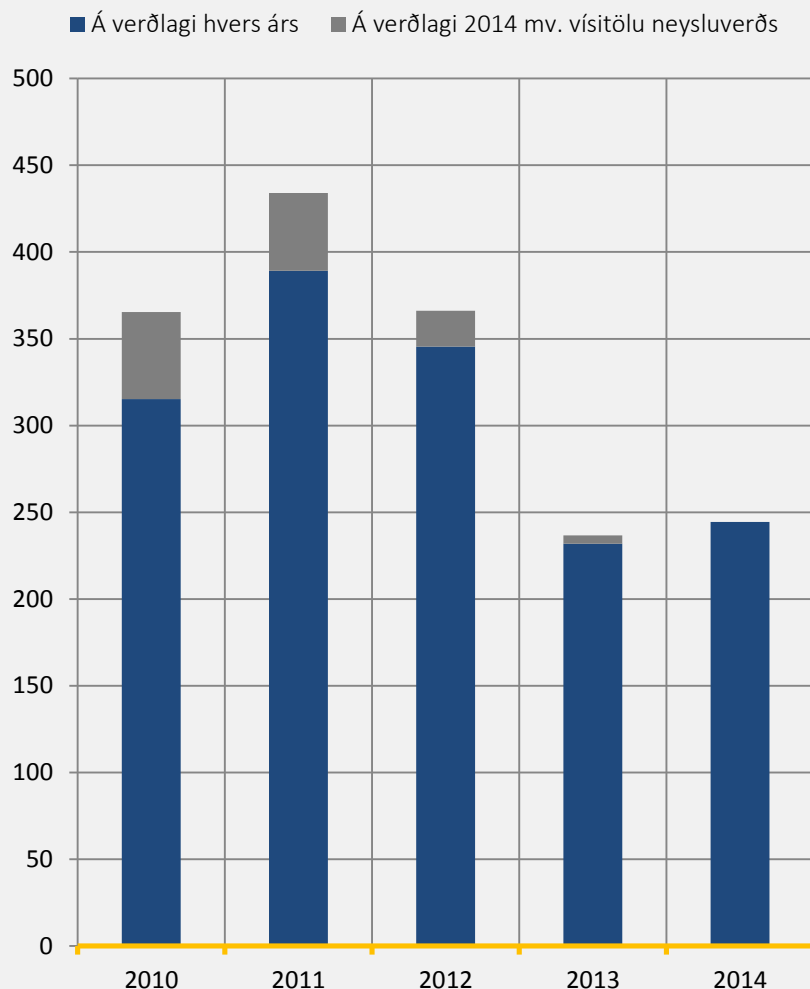

ÞRÓUN LÍFEYRISGREIÐSLNA (M.KR)

Lífeyrisgreiðslur tryggingadeildar hækka um 11% milli ára (9%)

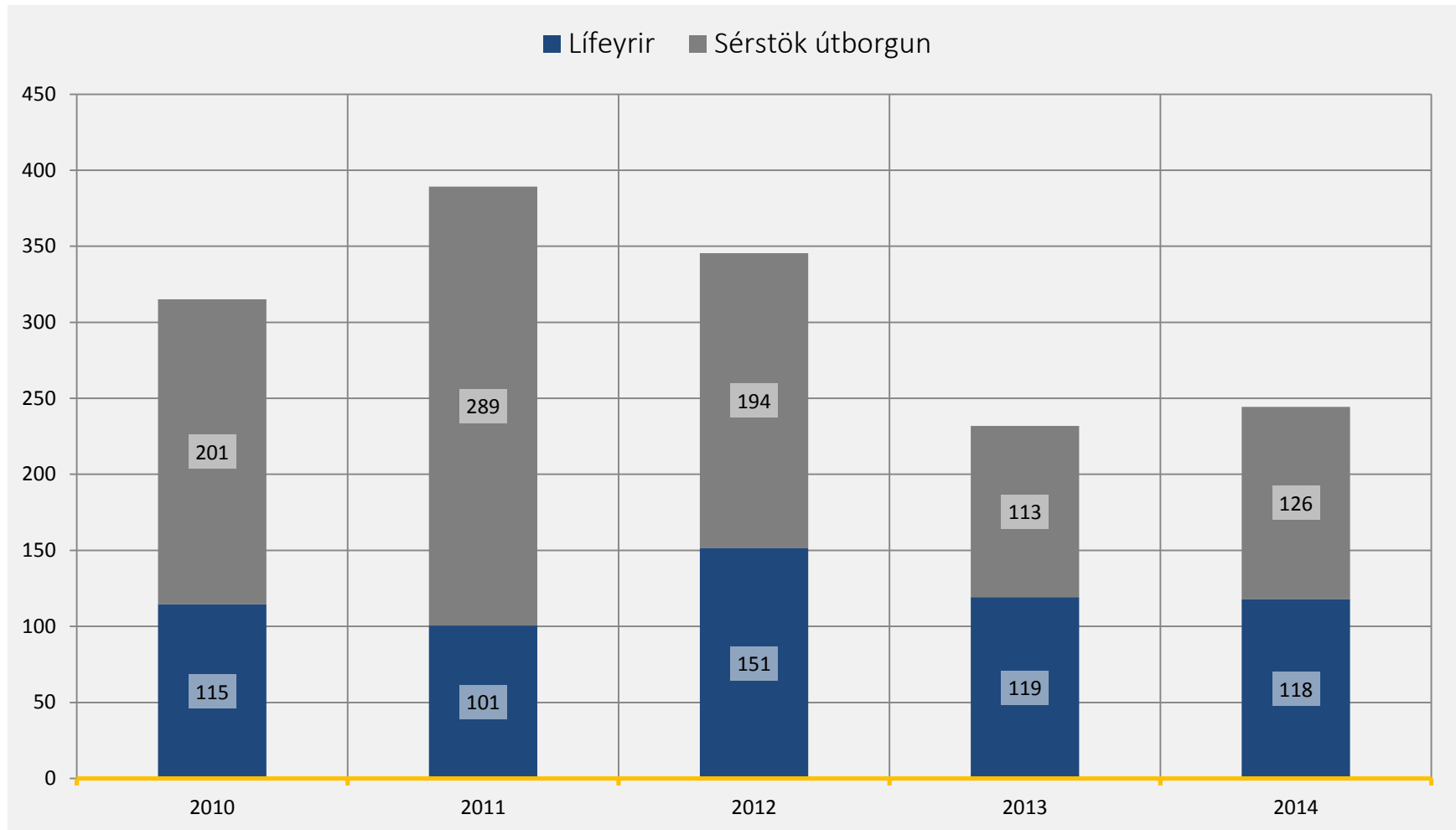
Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar hækka um 5% milli ára (3%)

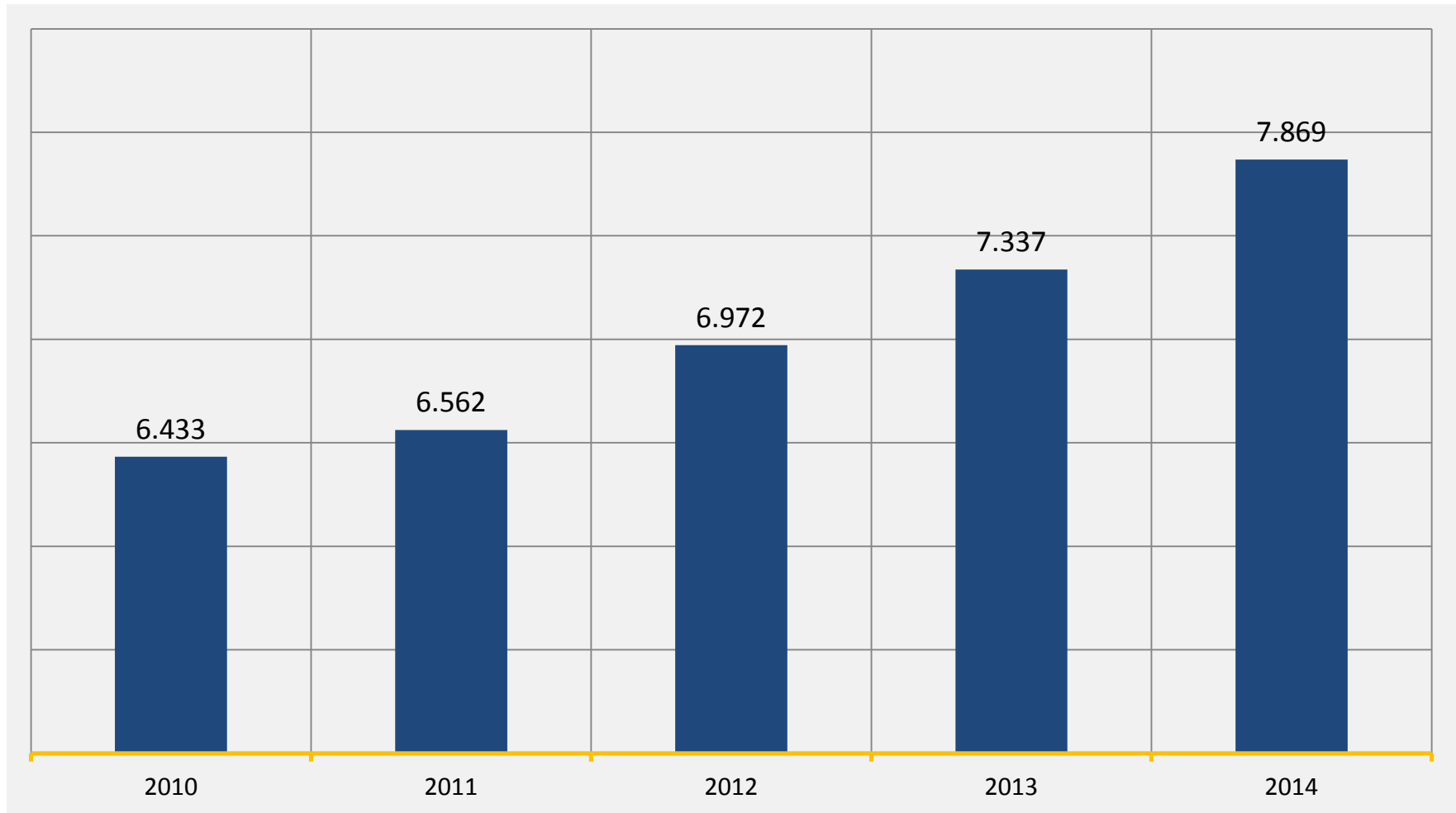
LÍFEYRISGREIÐSLUR SÉREIGNARDEILDAR (M.KR)

Sérstakar útgreiðslur úr séreign hafa verið verulegar undanfarin ár – lauk að mestu 2014

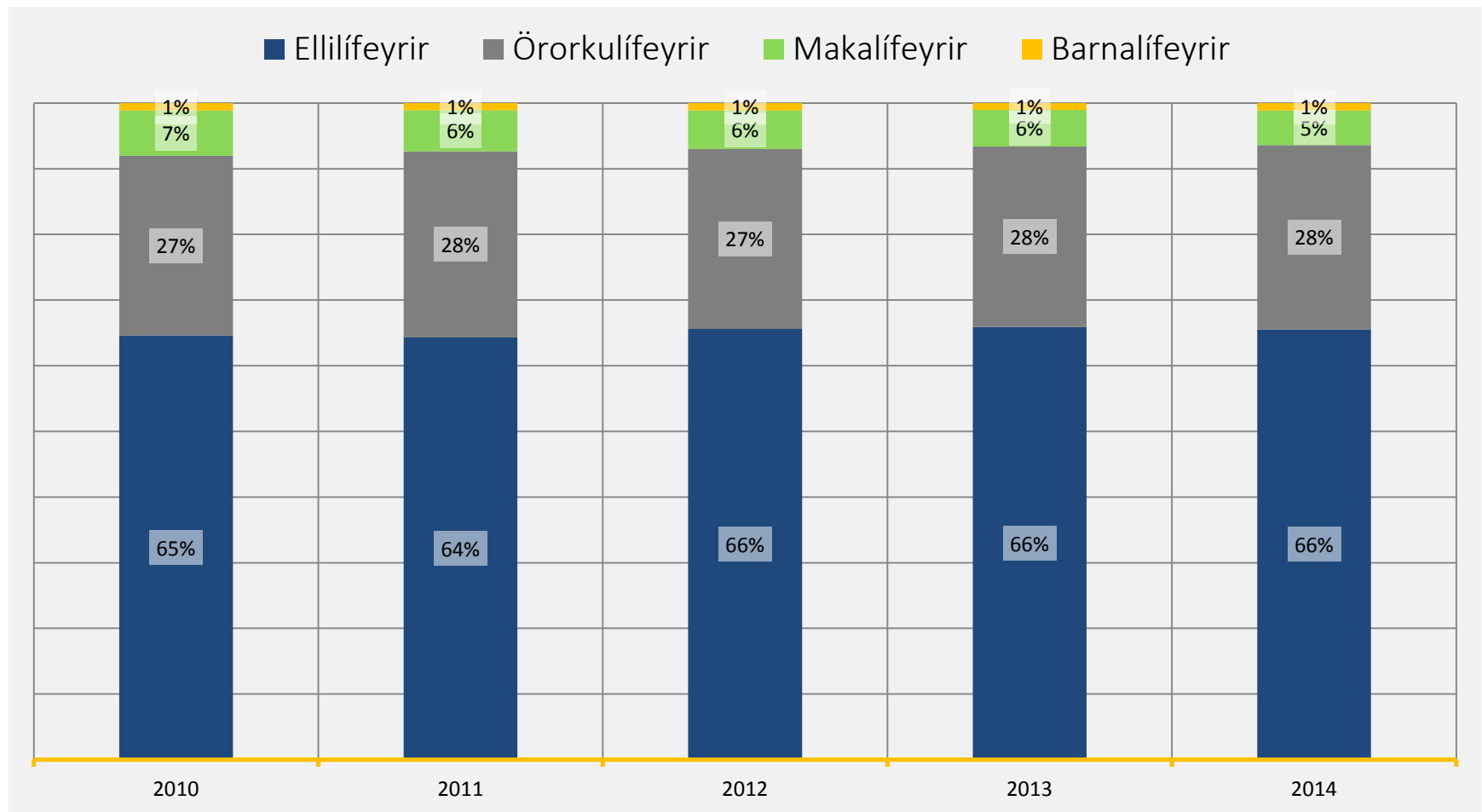

FJÖLDI LÍFEYRISÞEGA Í TRYGGINGAÐEILD

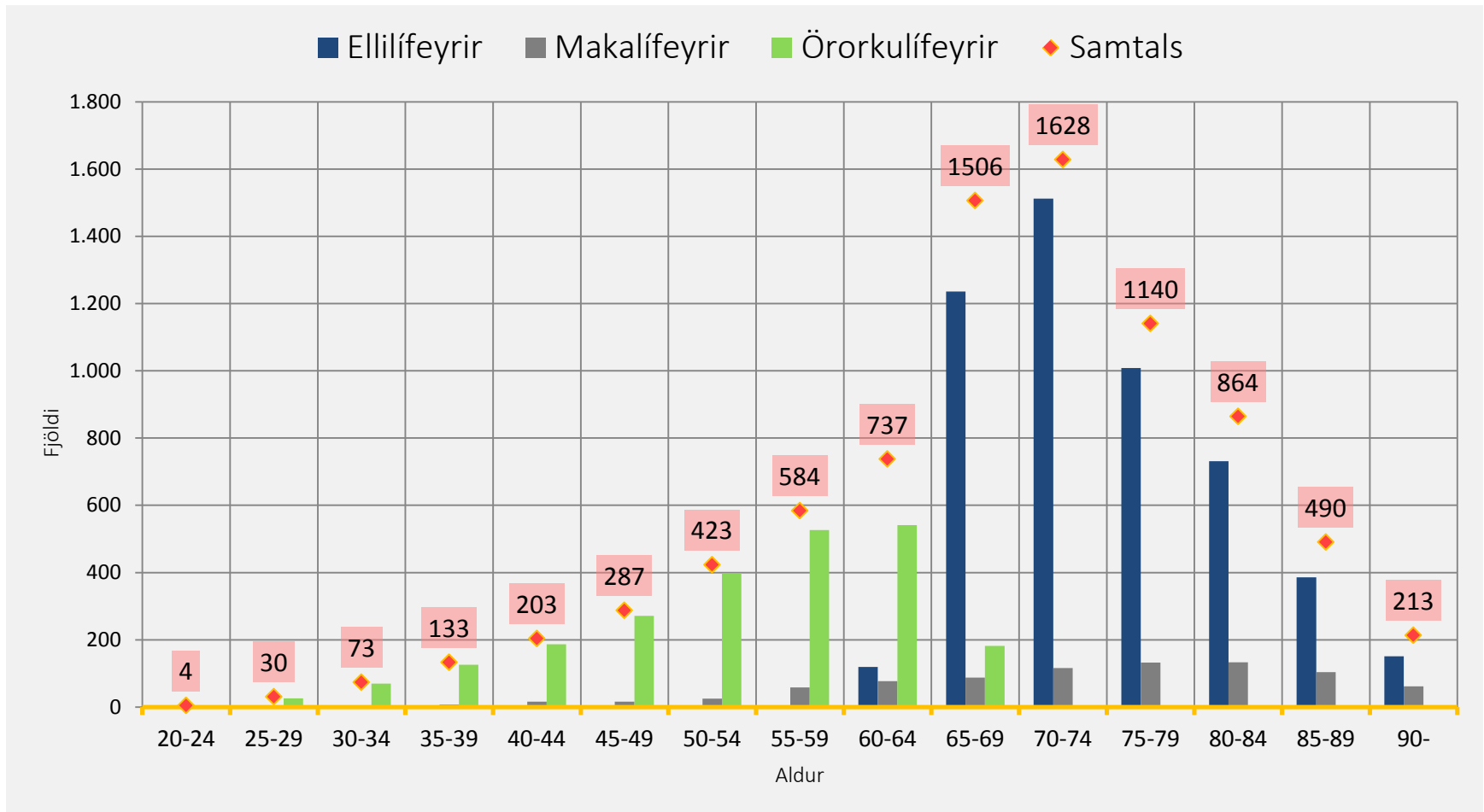
fjölgun um 532 (7,3%)

SAMSETNING LÍFEYRISGREIÐSLNA

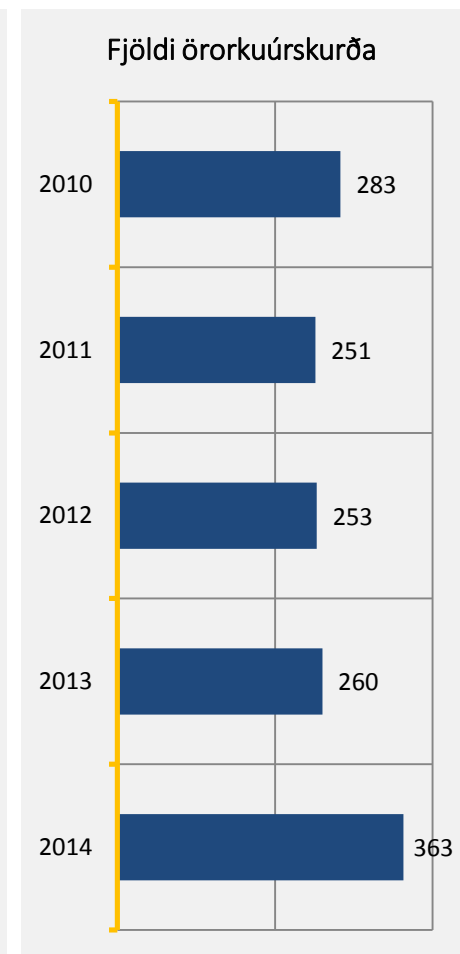
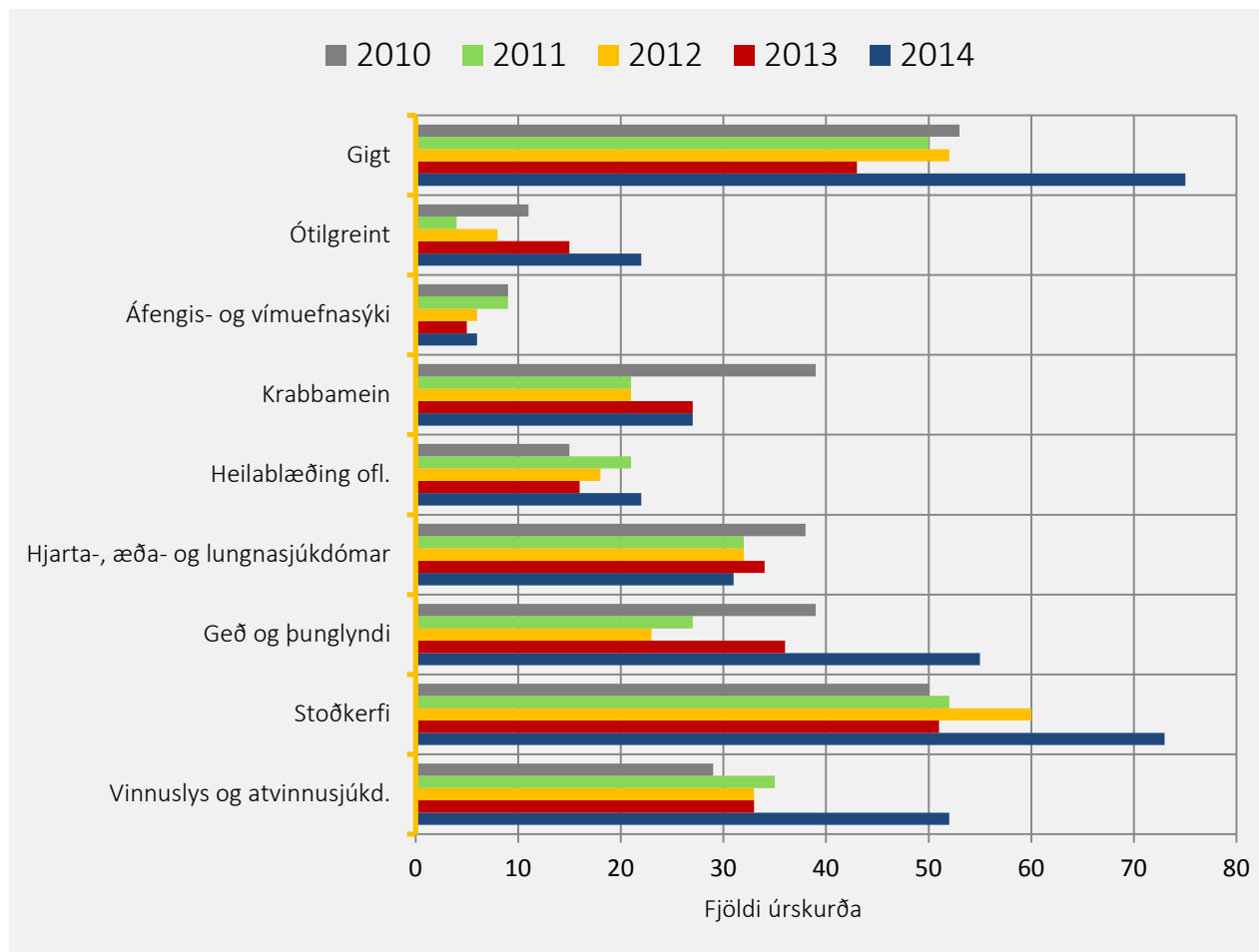

ALDURSDREIFING LÍFEYRISÞEGA 2014

ÁSTÆÐUR ÖRORKU OG FJÖLDI ÚRSKURÐA - 1 HVERN DAG

Örorkuúrskurðum fjölga úr 1 hvern virkan dag í 1 alla daga ársins

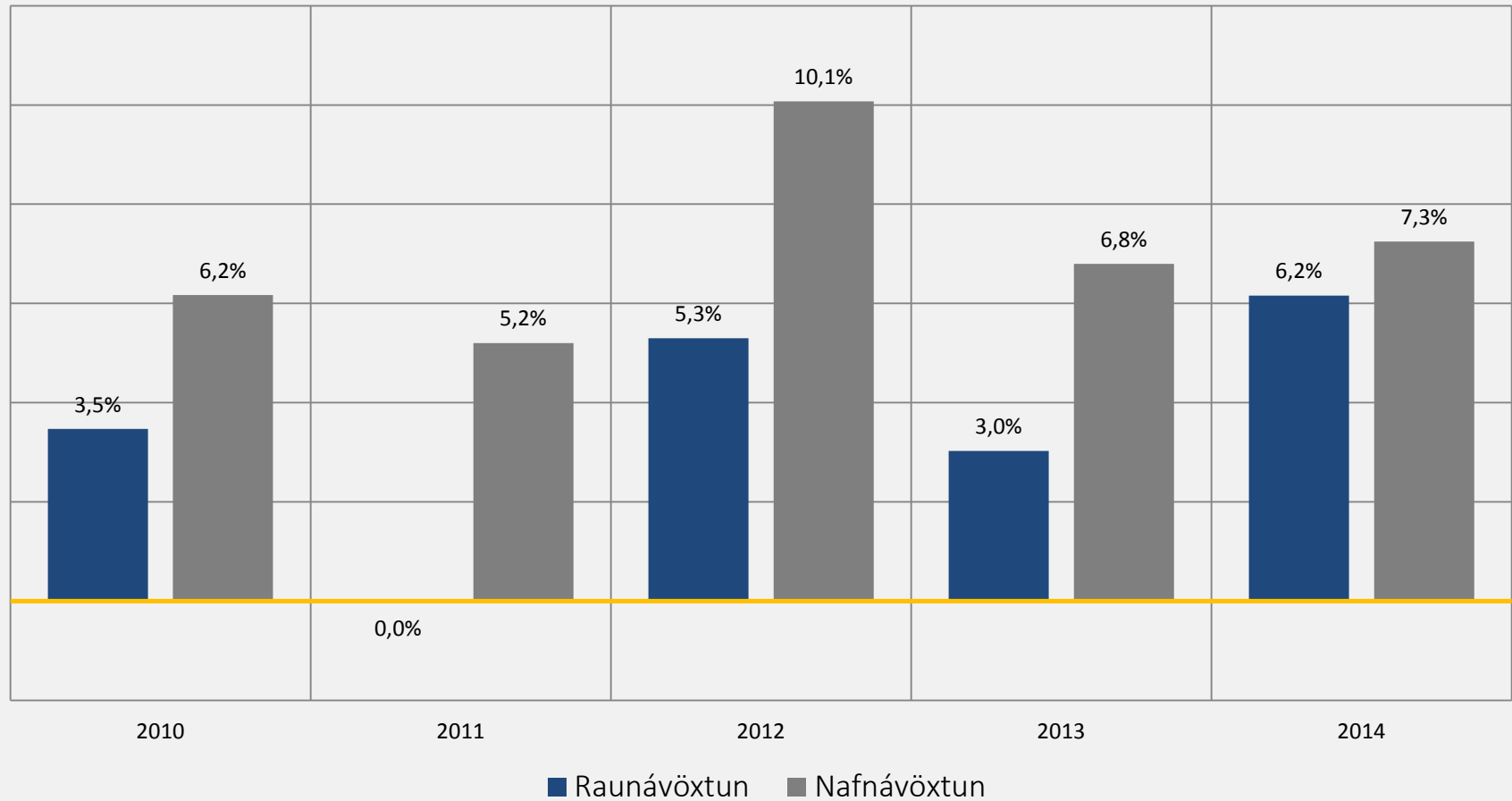

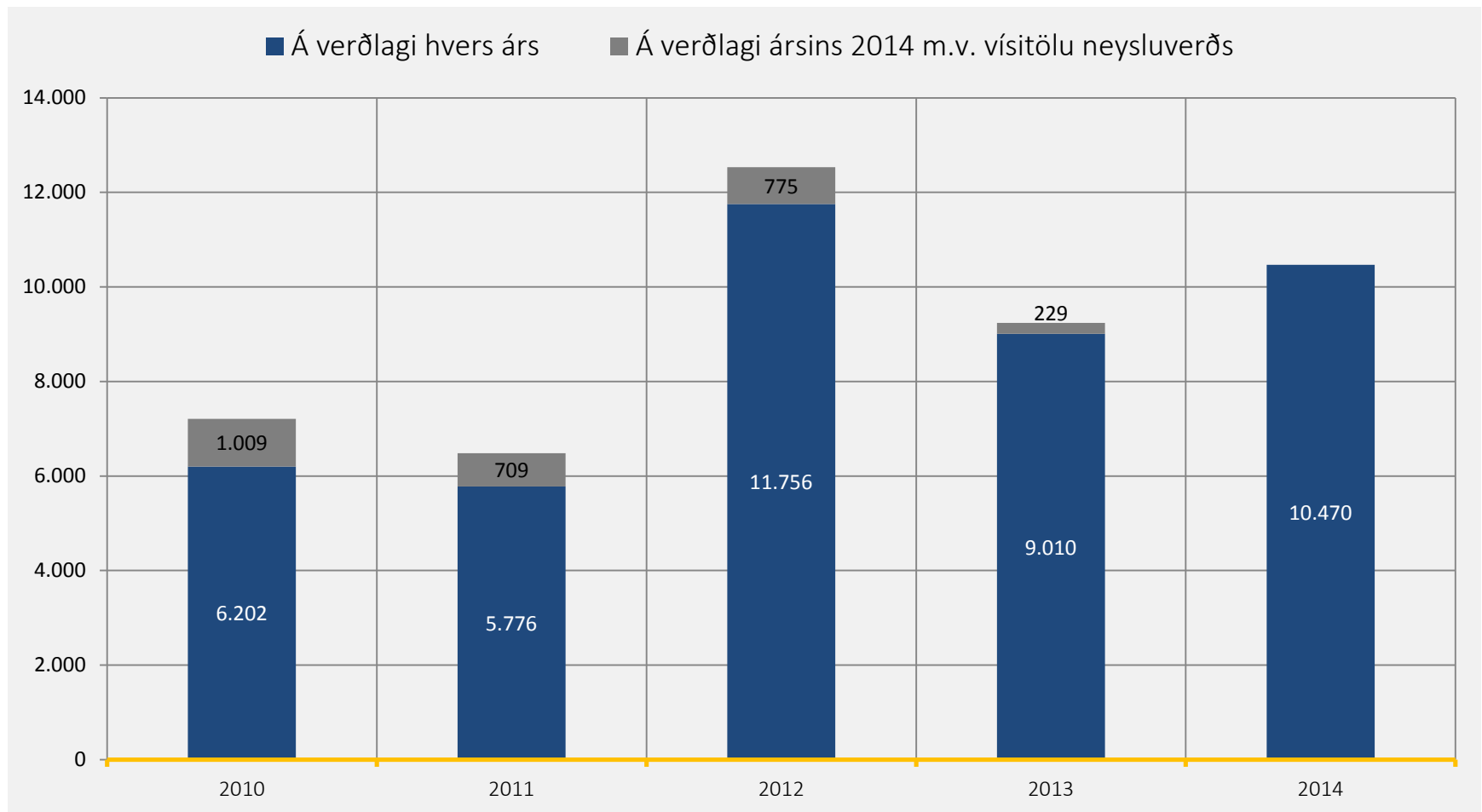
FJÁRFESTINGARTEKJUR

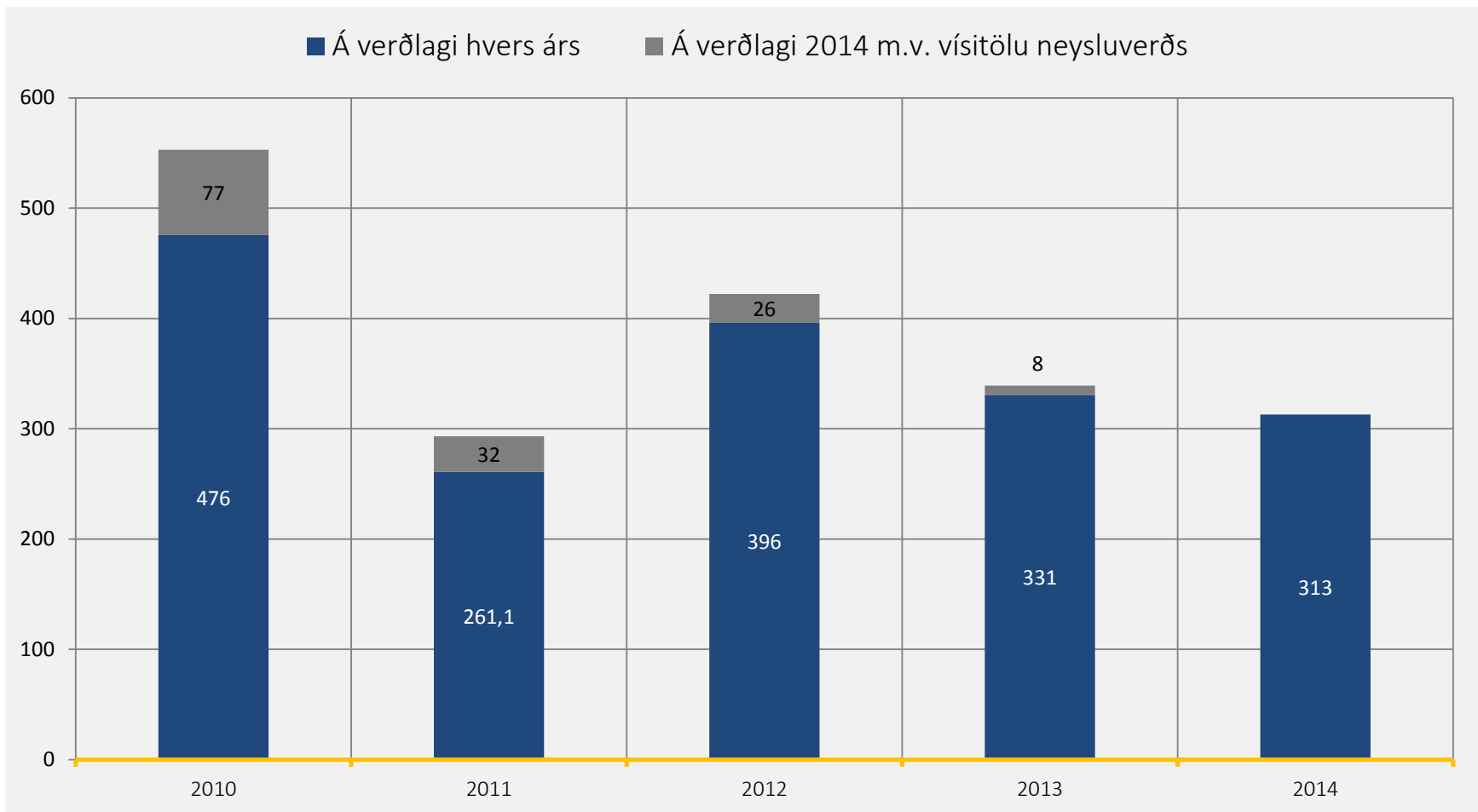
Ávöxtun tryggingadeildar Stapa sl. 5 ár

FJÁRFESTINGARTEKJUR TRYGGINGAÐEILDAR (M.KR.)

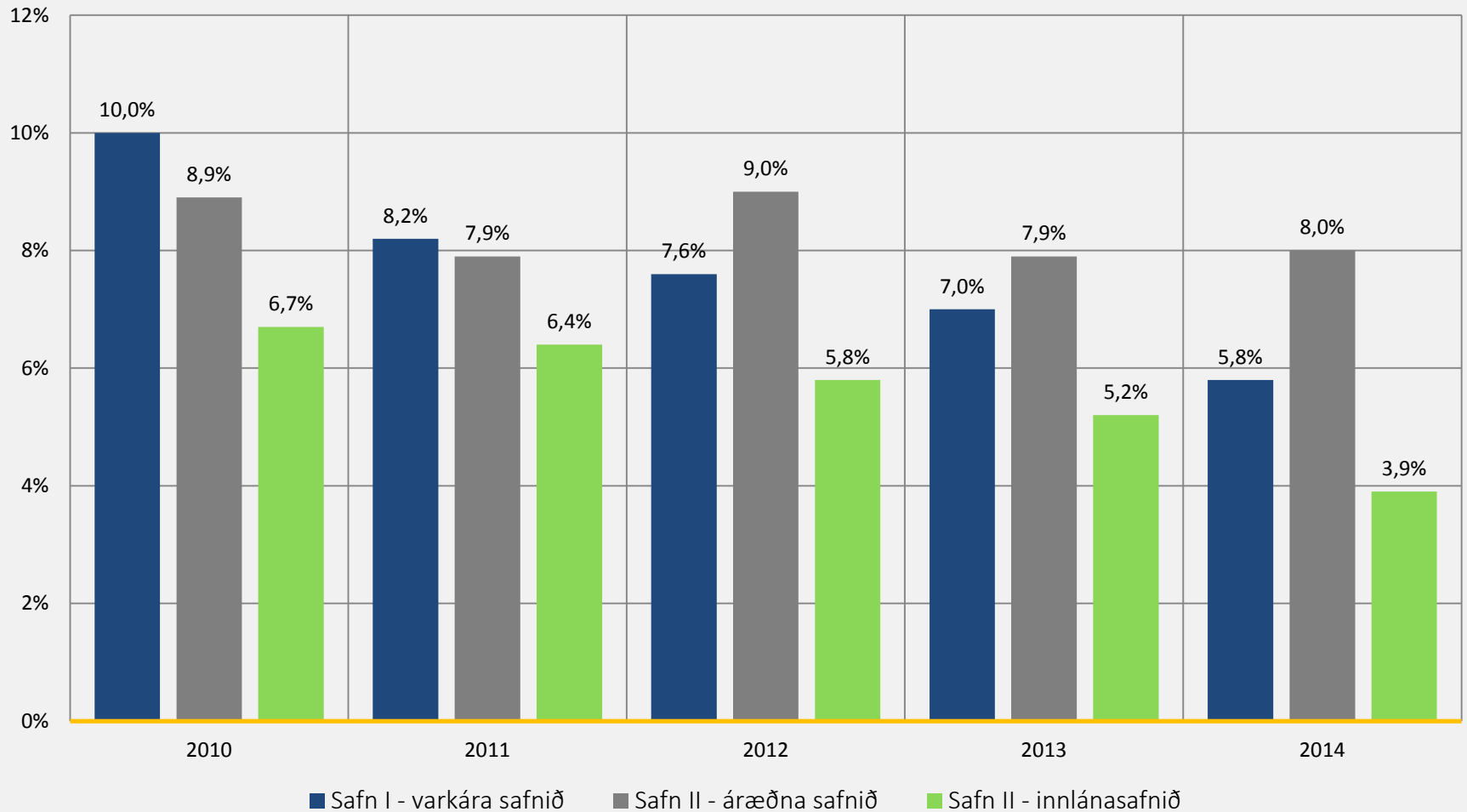
FJÁRFESTINGARTEKJUR SÉREIGNARDEILDAR (M.KR)

YFIRLIT ÁVÖXTUNAR

Séreignardeild

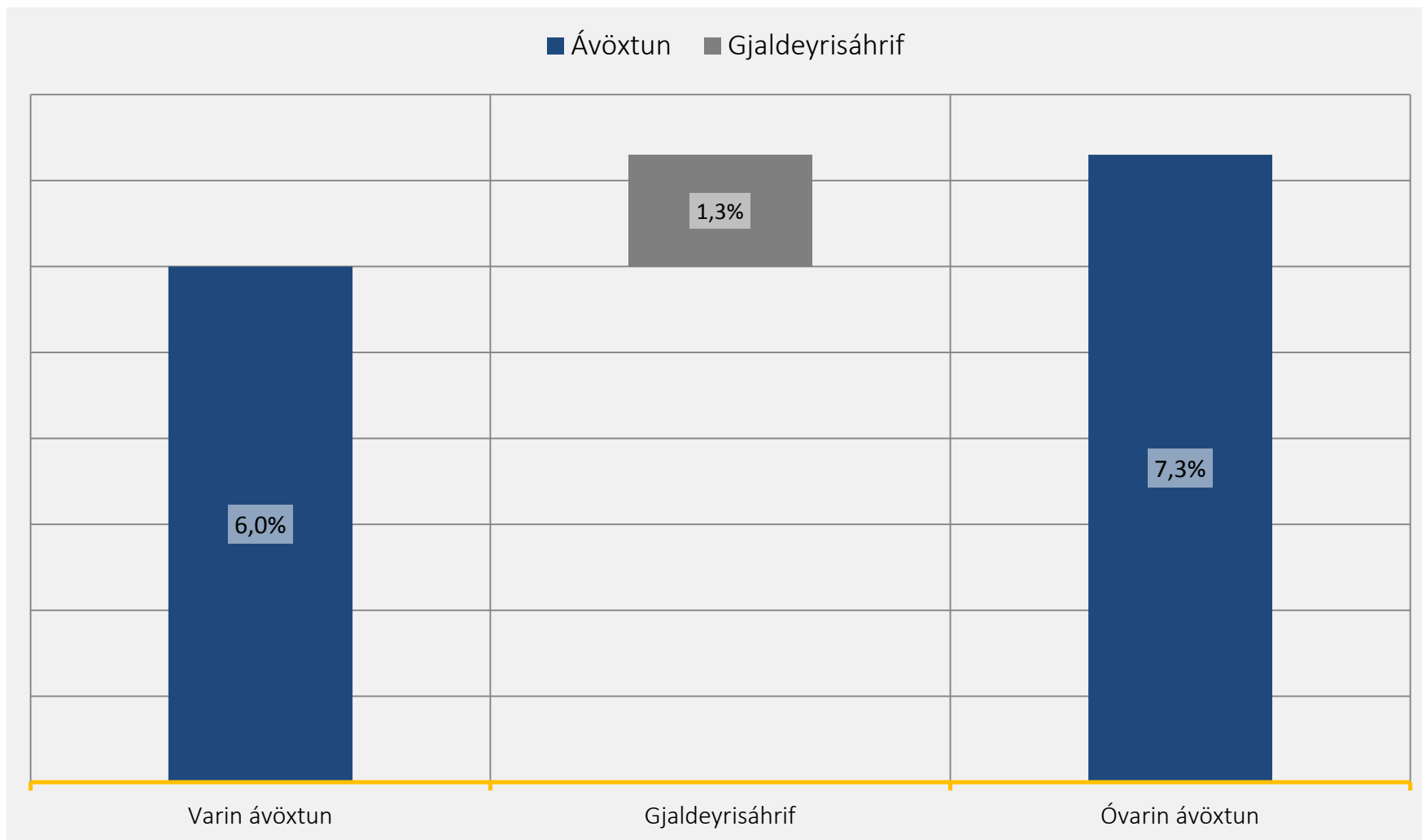
Ávöxtun séreignarsafna Stapa sl. 5 ár

ÁHRIF GJALDMIÐLA

Gjaldmiðlahreyfingar – einkum styrking bandaríkjadals – höfðu jákvæð áhrif á ávöxtun ársins, sem nam 1,3%

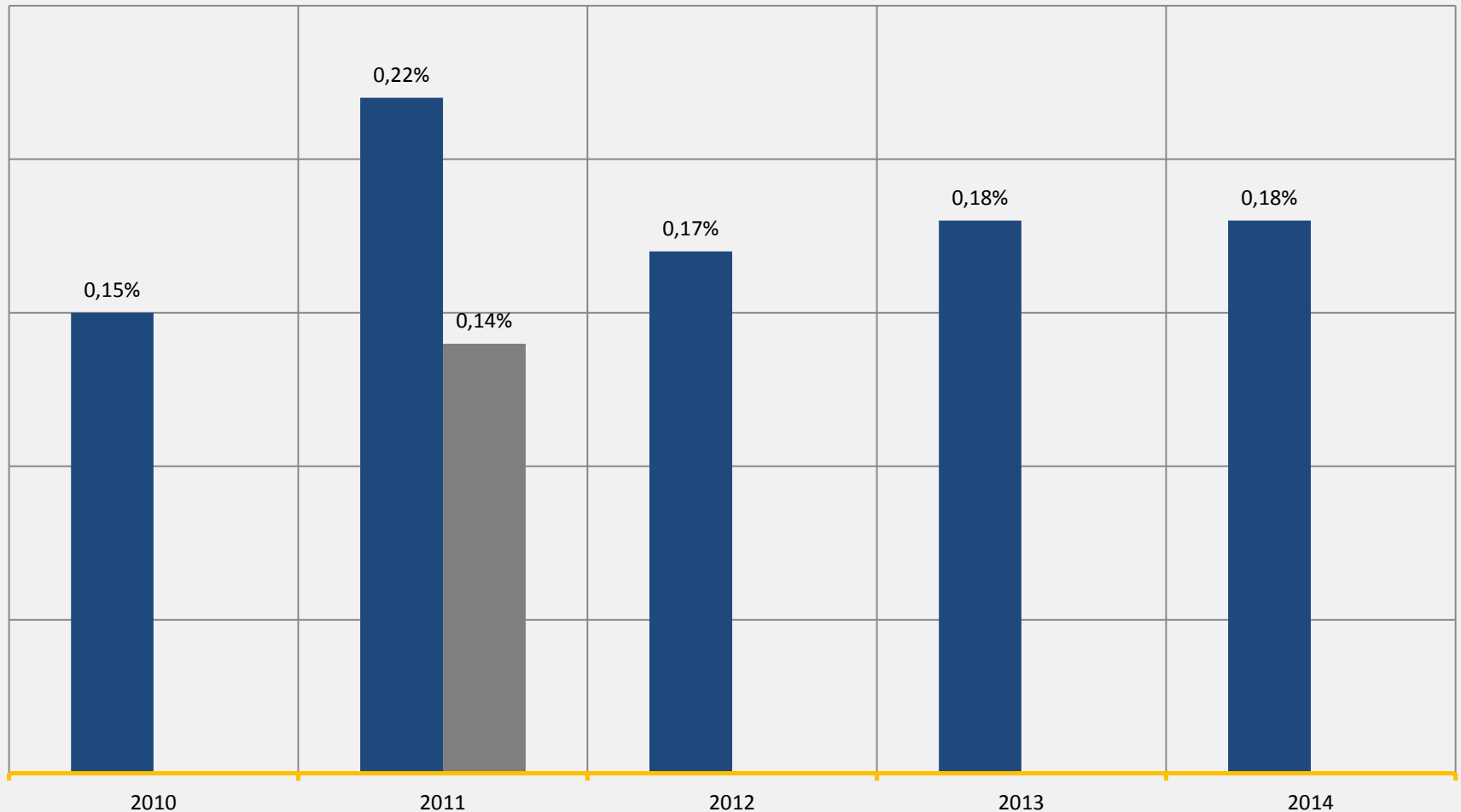
KOSTNAÐUR

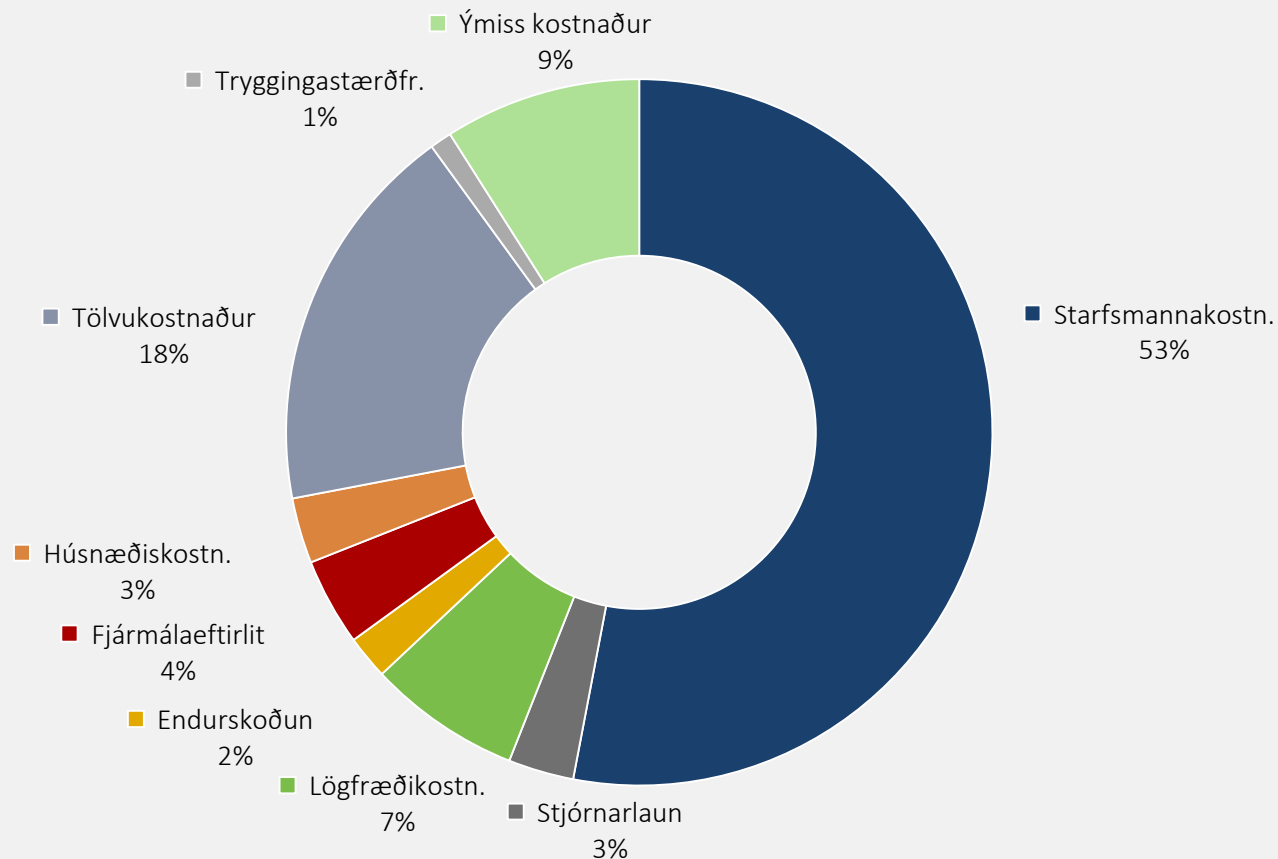
ÞRÓUN KOSTNAÐAR

Kostnaðarhlutfall sem hlutfall af meðalstöðu eigna

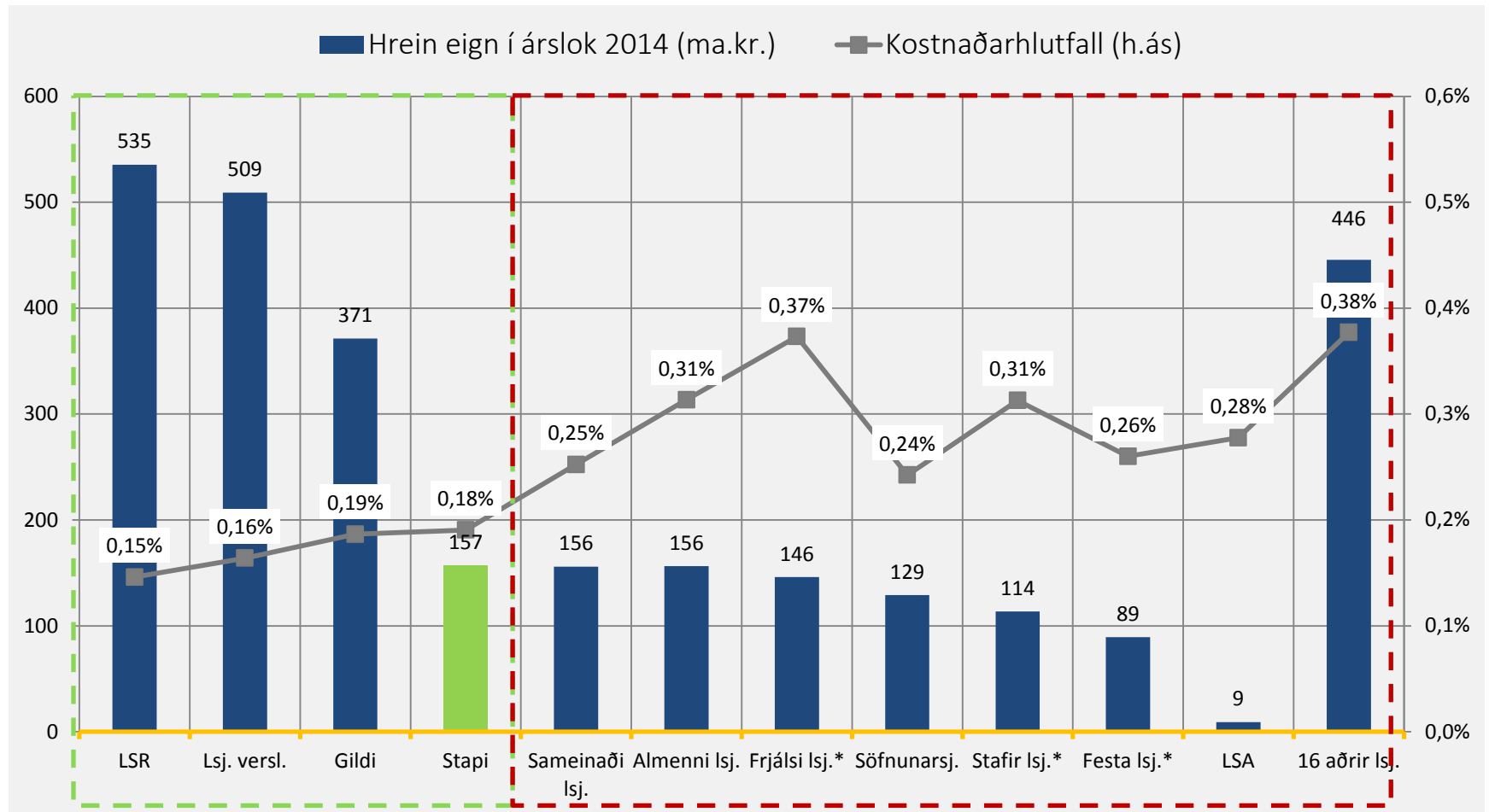
■ Heildarkostnaður ■ Hlutfall án skatts

Hlutfallsskipting rekstrarkostnaðar 2014

SAMANBURÐUR Á KOSTNAÐARHLUTFALLI

*M.v. ársreikning ársins 2013

EIGNASAMSETNING

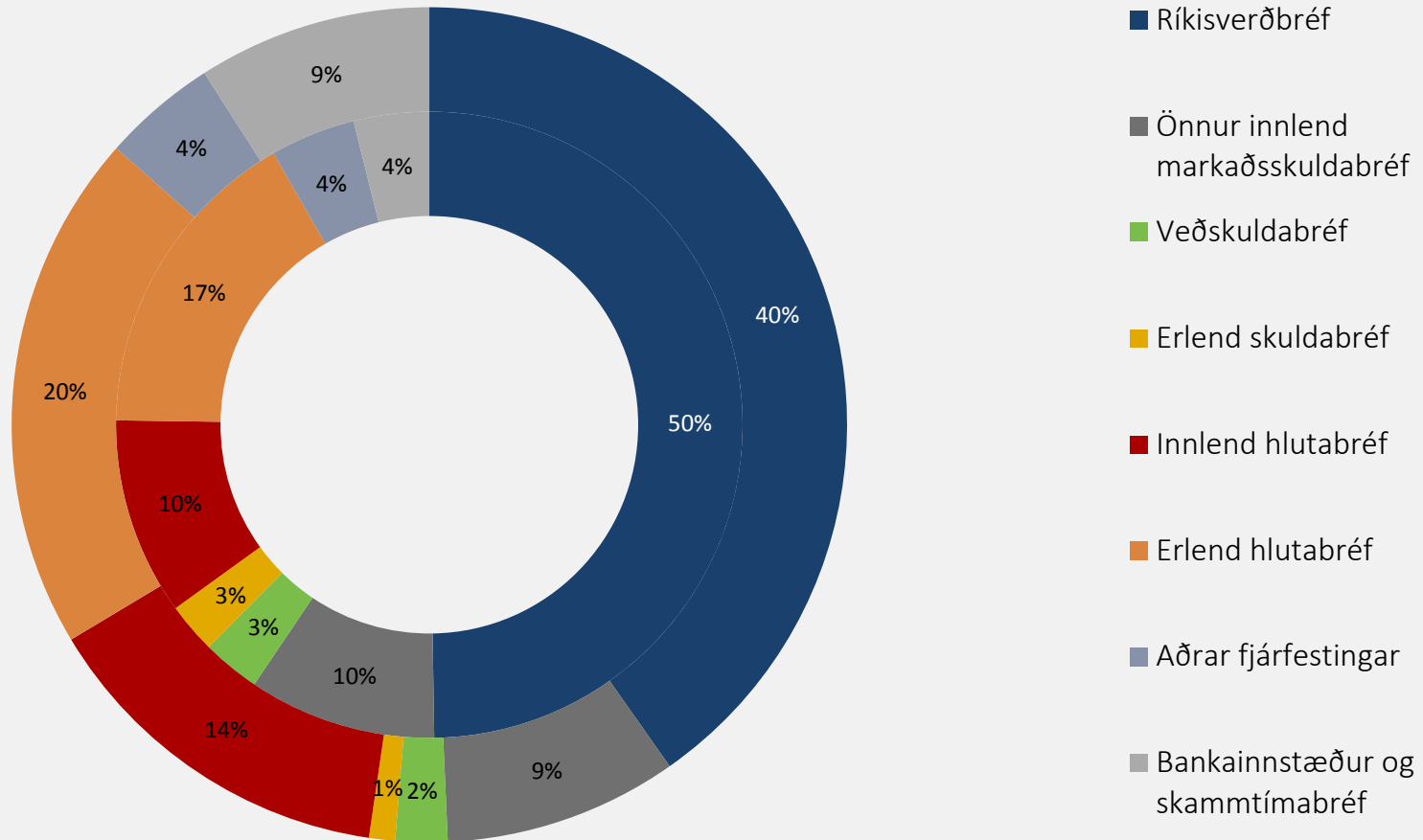

EFNAHAGSREIKNINGUR

	2014	2013
Húseignir og lóðir	61	62
Verðbréf með breytilegum tekjum	64.129	50.209
Verðbréf með föstum tekjum	77.599	85.111
Veðlán	1.387	1.357
Bundnar bankainnistæður	2.763	2.739
Fullnustueignir	0	0
Kröfur	705	681
Aðrar eignir	10.996	4.220
Skuldir	-877	-877
Hrein eign til greiðslu lífeyris	156.764	143.501

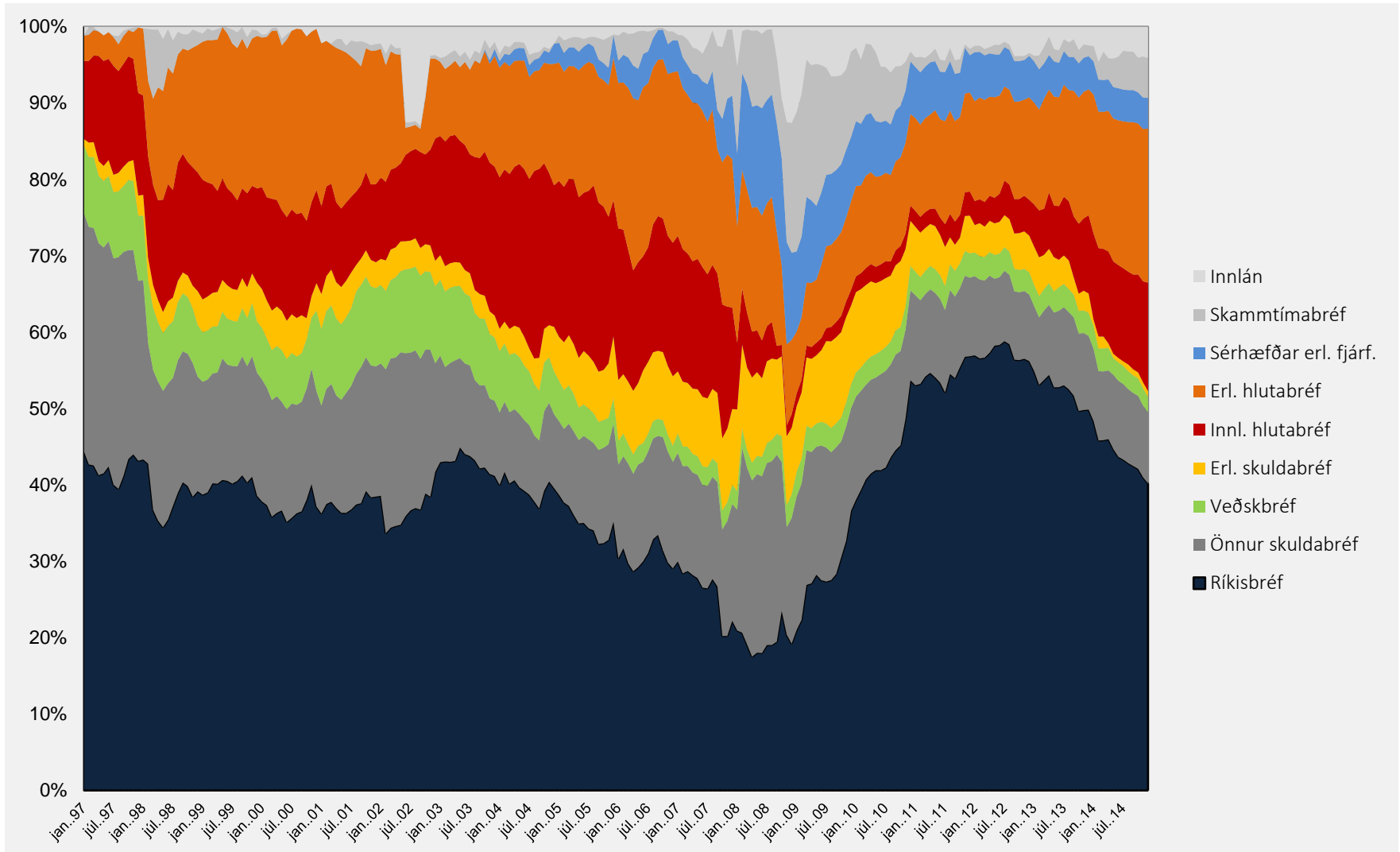
SAMSETNING EIGNA TRYGGINGAÐEILDAR

Eignasamsetning tryggingaþeildar í lok árs 2014 (lok árs 2013 í innri hring)

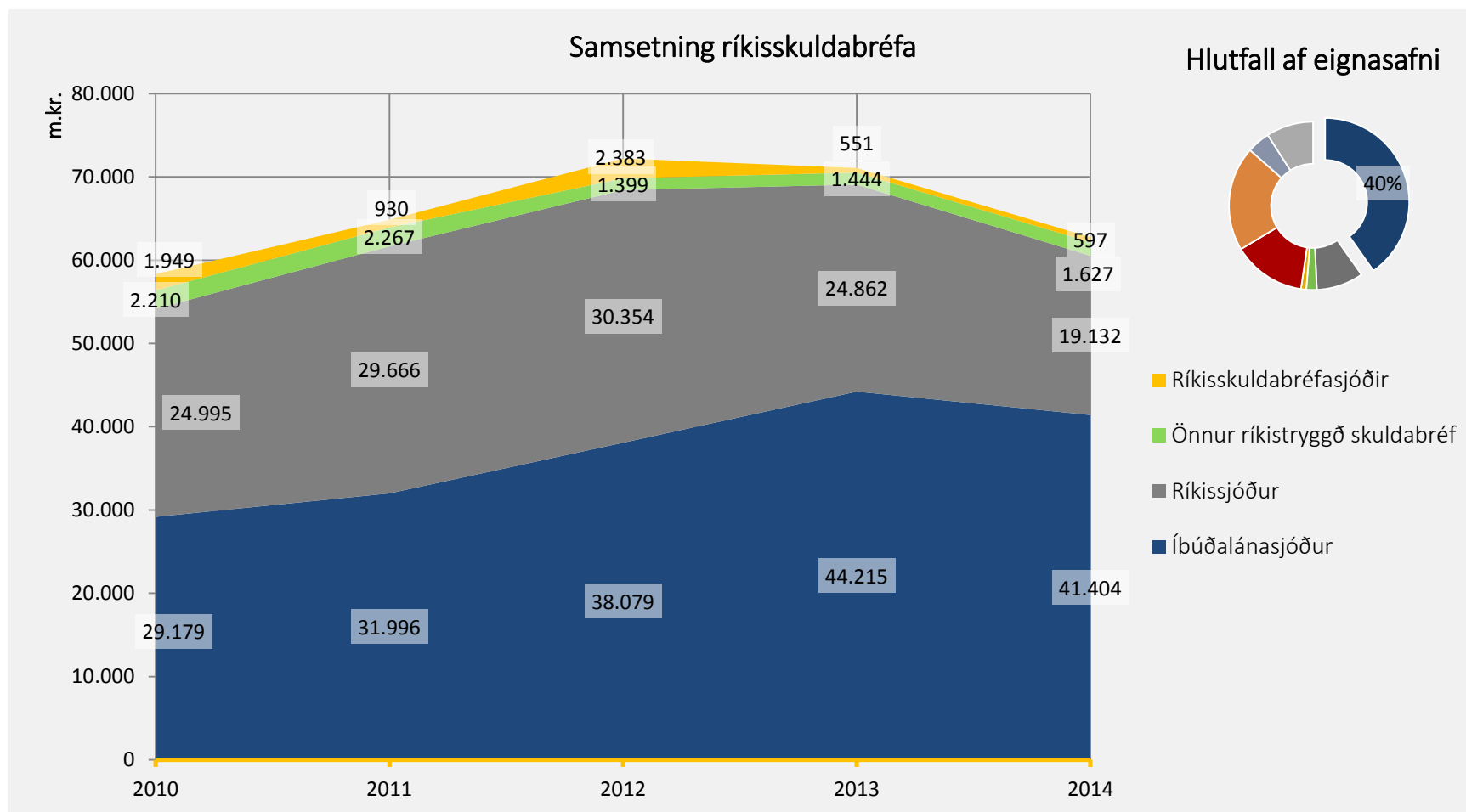

SÖGULEG EIGNASAMSETNING EIGNASAFNS

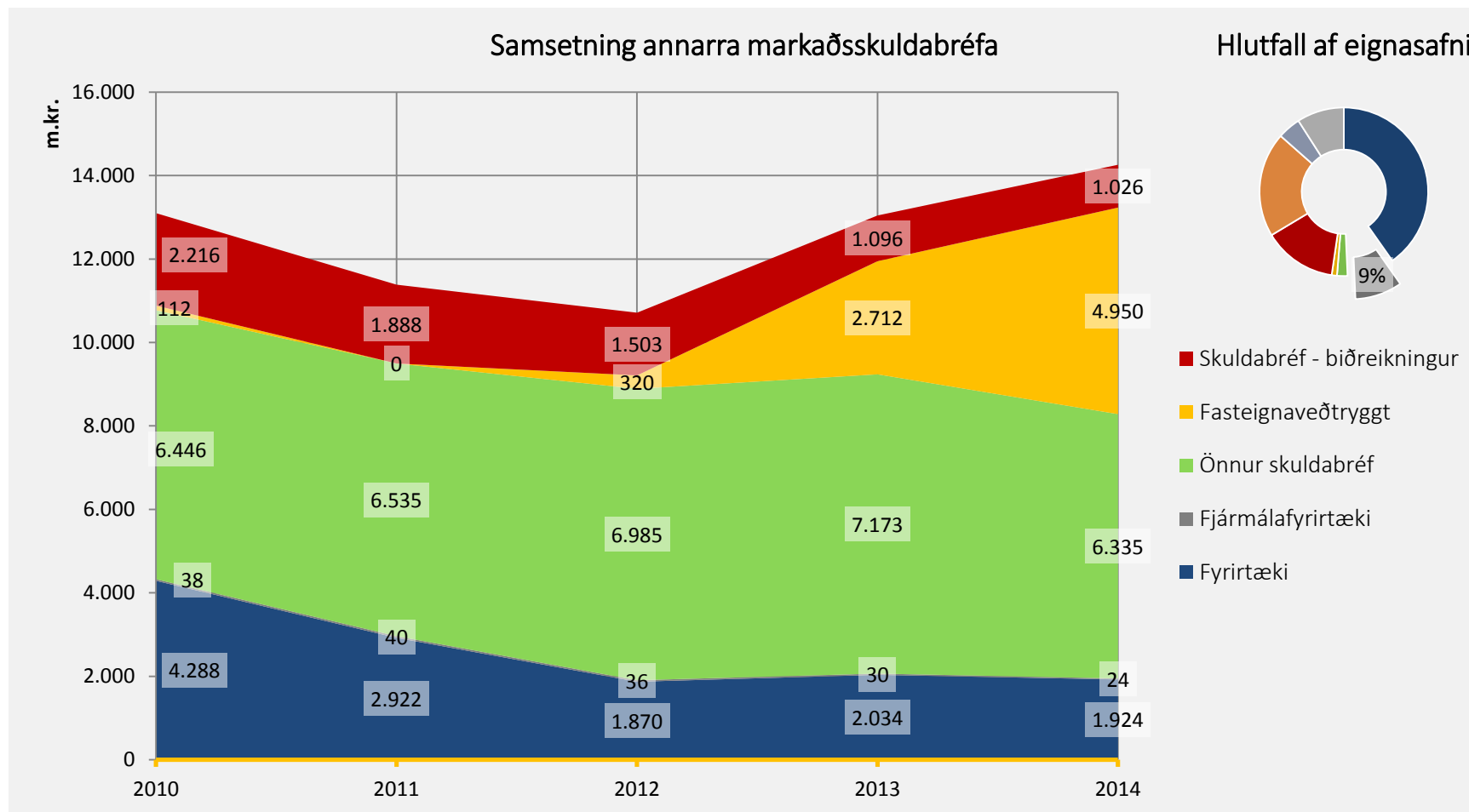
Samsetning eigna janúar 1997- desember 2014

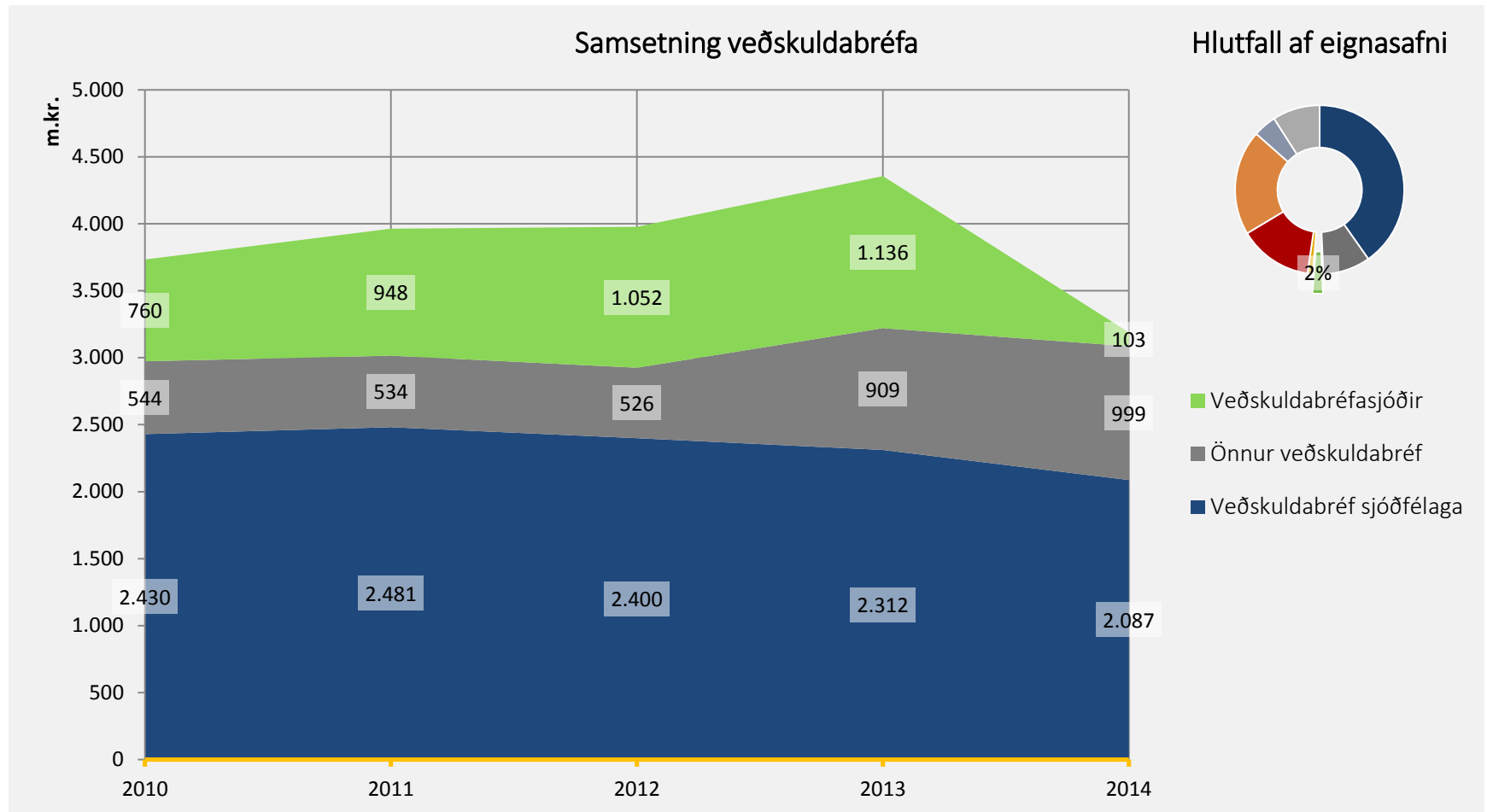
RÍKISSKULDABRÉF 62.760 M.KR. (40%)

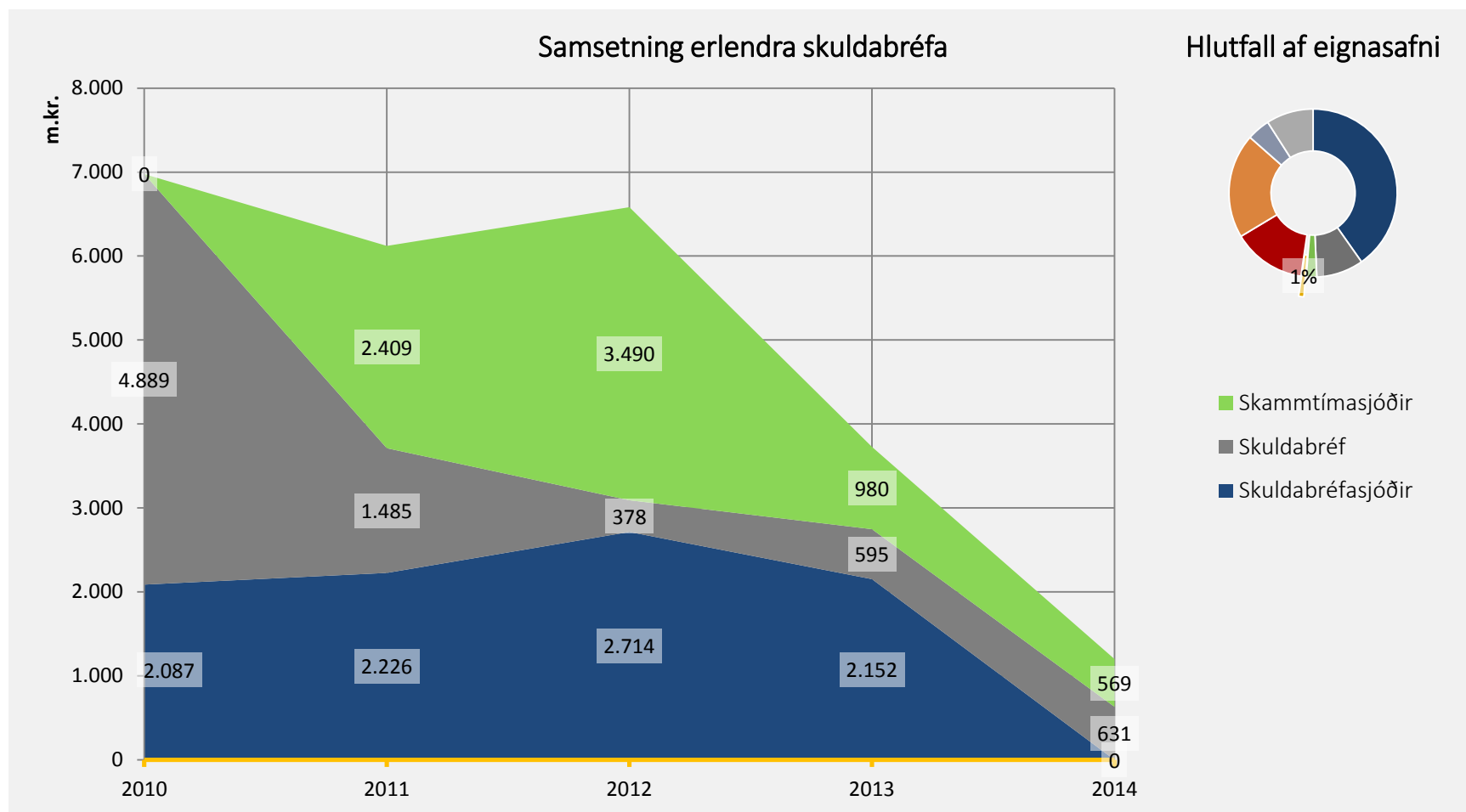
ÖNNUR MARKAÐSSKULDABRÉF 13.259 M.KR. (9%)

VEÐSKULDABRÉF 3.189 M.KR. (2%)

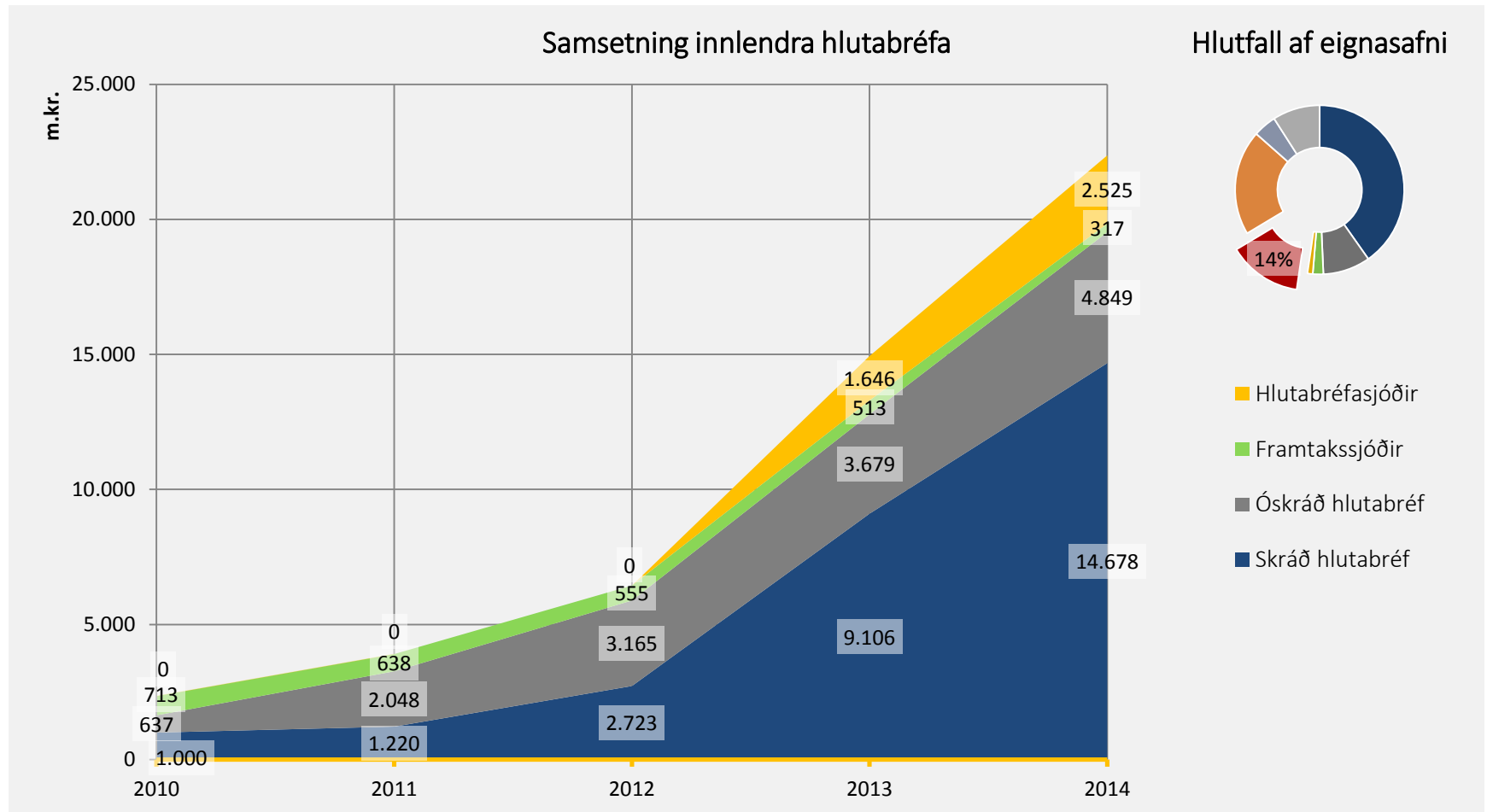

ERLEND SKULDABRÉF 1.200 M.KR. (1%)

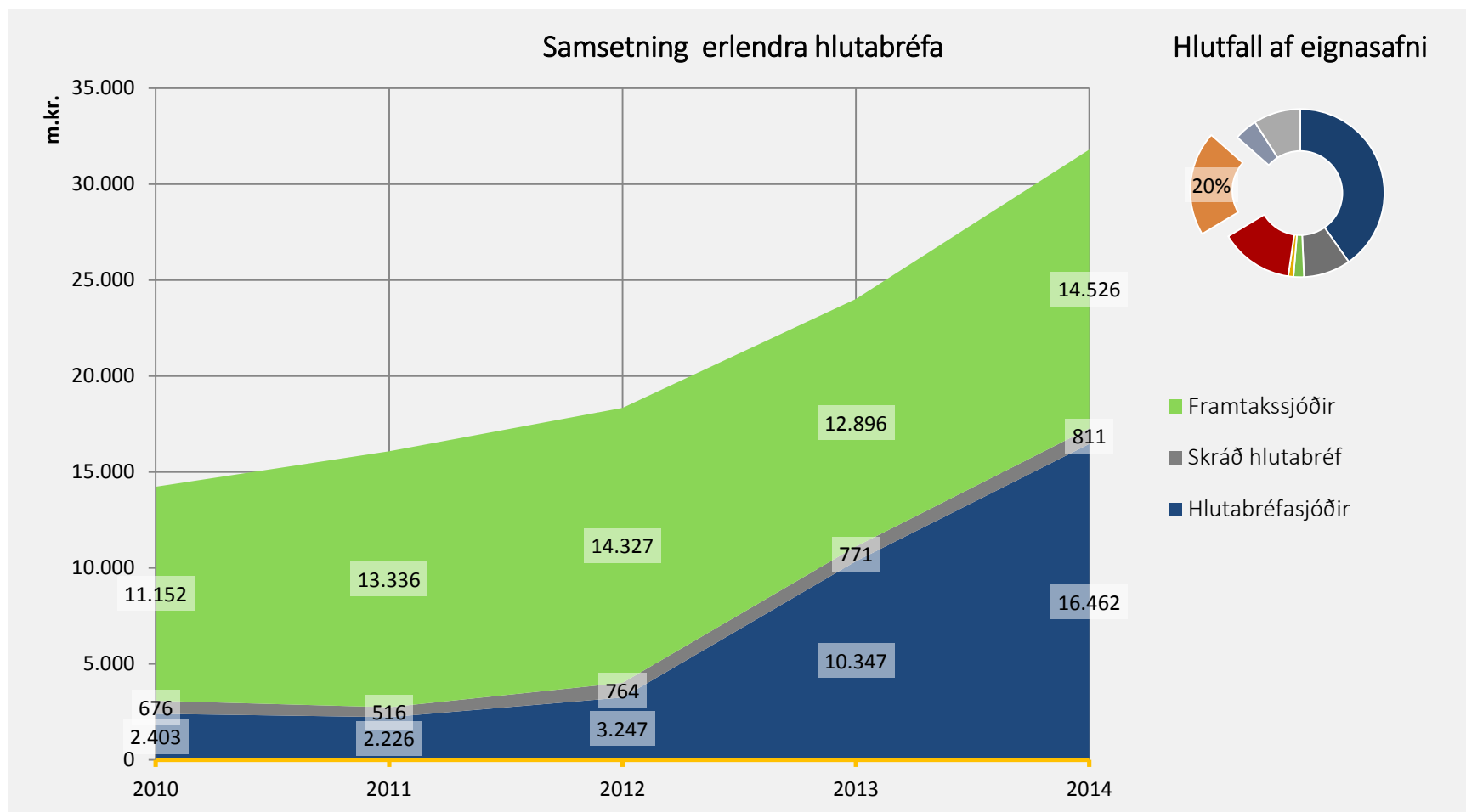

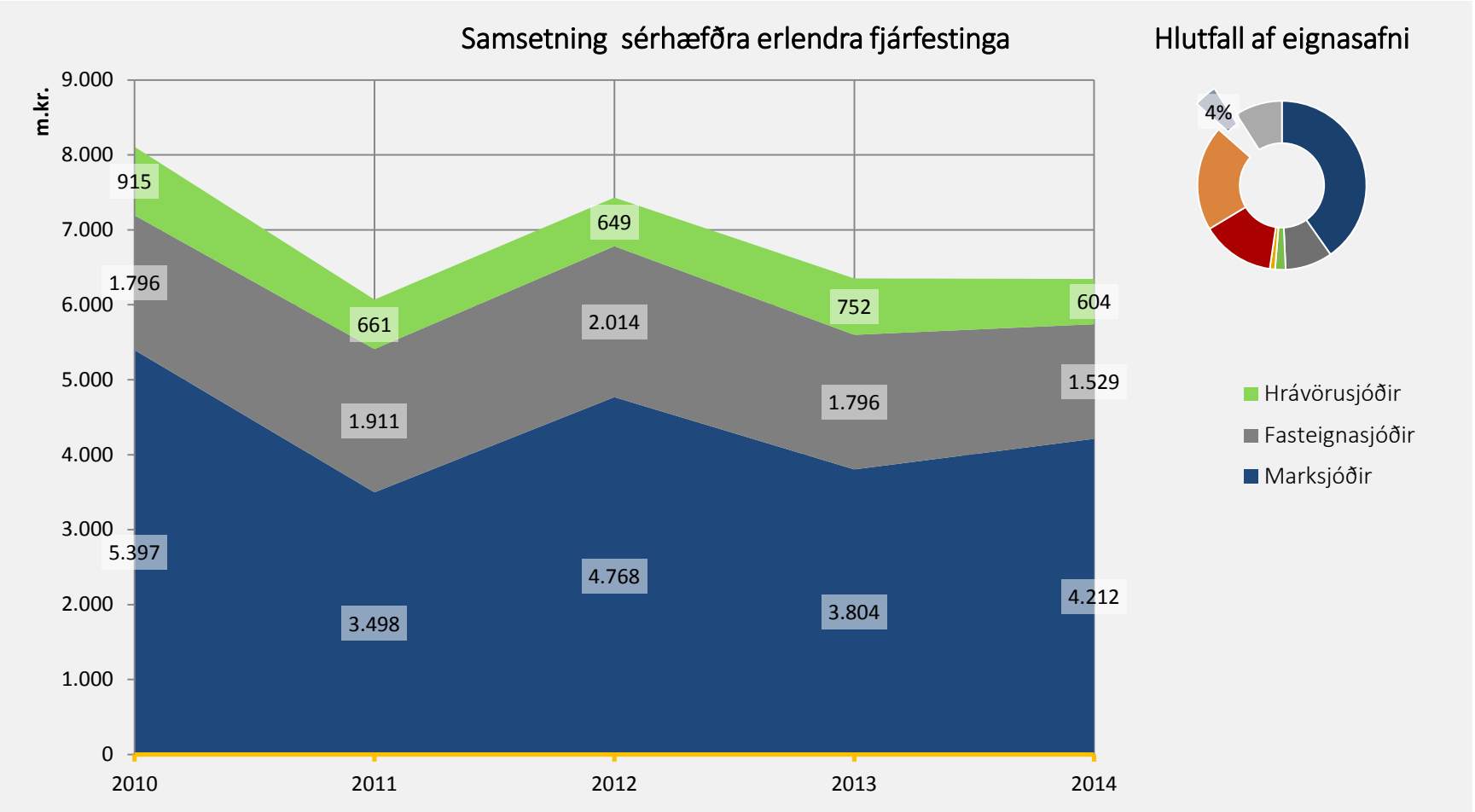
INNLEND HLUTABRÉF 22.369 M.KR. (14%)

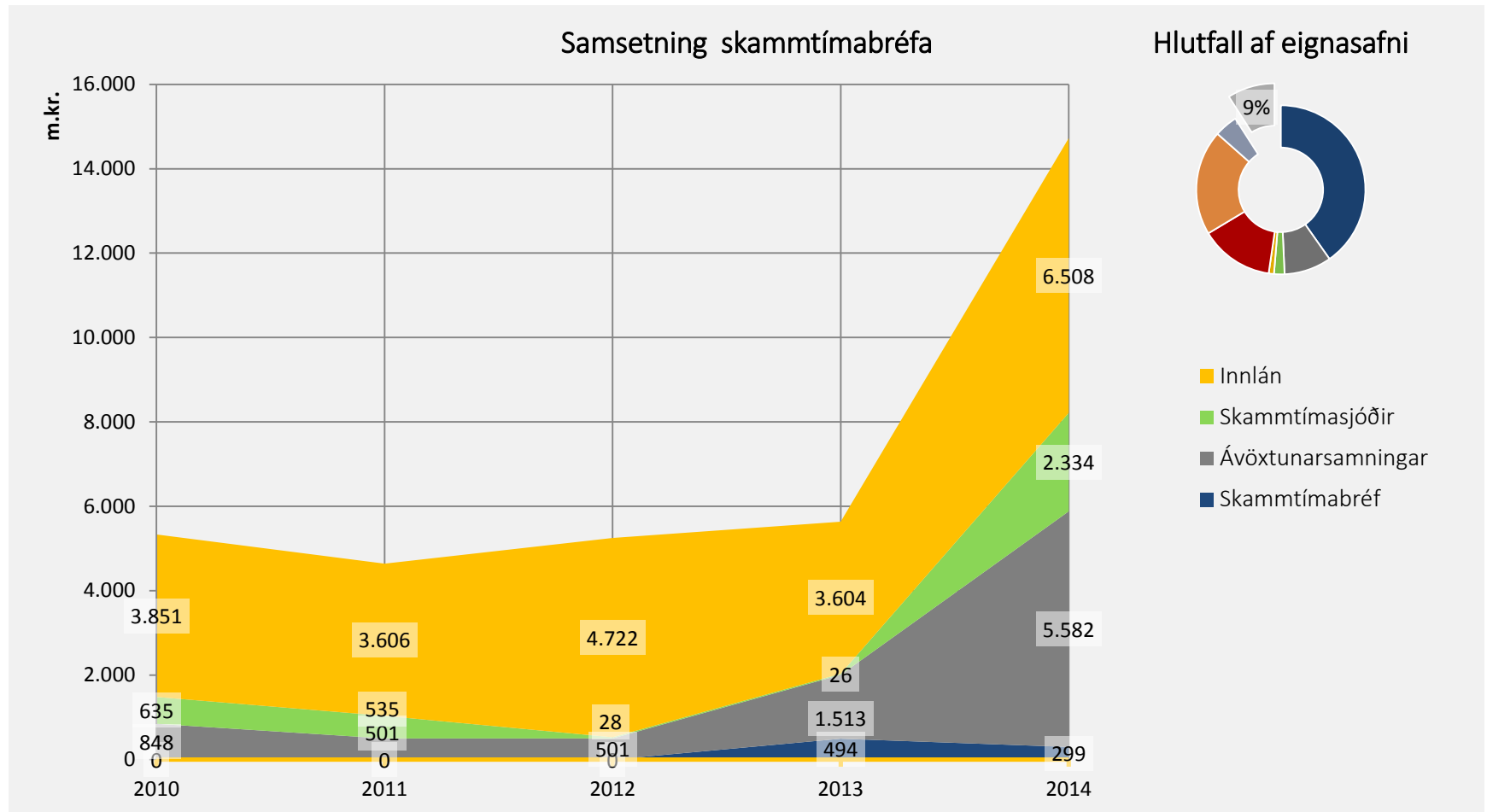
ERLEND HLUTABRÉF 31.799 M.KR. (20%)

SÉRHÆFÐAR ERLENDAR FJÁRFESTINGAR 6.345 M.KR.(4%)

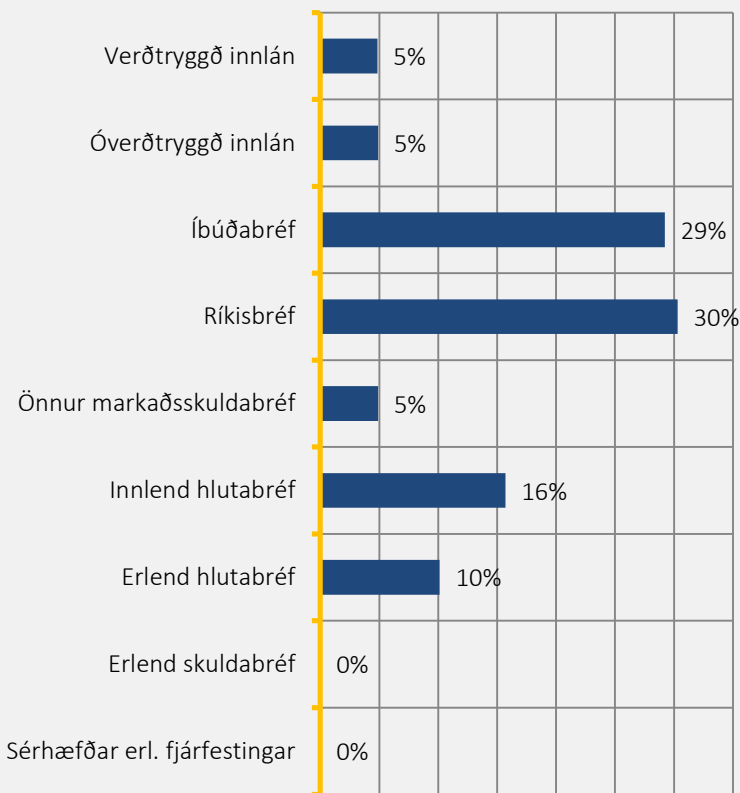
SKAMMTÍMABRÉF OG INNLÁN 14.723 M.KR. (9%)

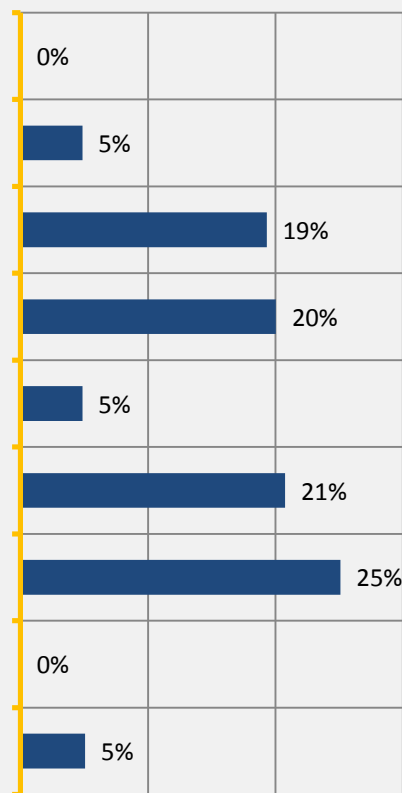
EIGNASAMSETNING SÉREIGNARSAFNA 31.12.2014

Ólík áhættustig endurspeгла mismunandi eignasamsetningu safna séreignardeildar

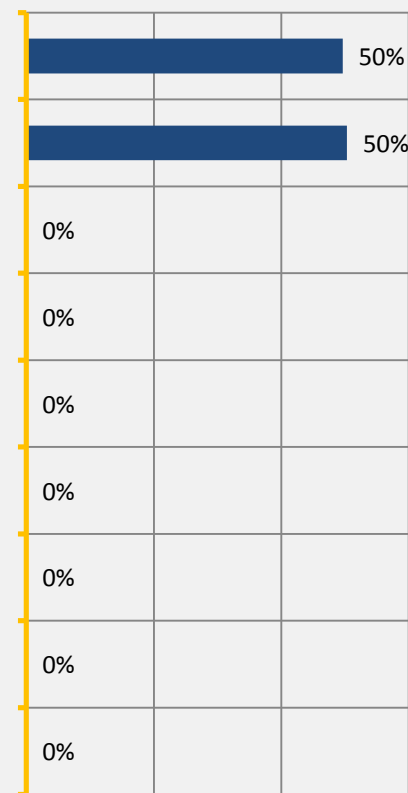
Safn I - varkára safnið

Safn II - áræðna safnið

Safn III - innlánasafnið

2. SKÝRSLA STJÓRNAR, KYNNING OG AFGREIÐSLA ÁRSREIKNINGS OG TRYGGINGAFRÆÐILEGT MAT

STAPI
LÍFEYRISJÓÐUR

TRYGGINGAFRÆÐILEGT MAT

UNNIÐ AF BJARNA GUÐMUNDSSYNI,
TRYGGINGASTÆRÐFRÆÐINGI

- Tryggingafræðilegar athuganir – aðferðafræði og forsendur
- Niðurstaða Stapa 2014
- Breyting ársins 2014
- Sjóðfélagahópur Stapa

Tilgangur athugunar :

- Kanna hvort eignir sjóðsins muni nægja til að kosta þau lífeyrisréttindi sem samþykktir sjóðsins kveða á um
- Athugunin felst í samanburði eigna og verðmætis iðgjalda við væntanleg útgjöld til greiðslu lífeyris og kostnaðar við rekstur
- Lög 129/1997 kveða á um árlega athugun eftir samræmdum forsendum og aðferðum

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Aðferðarfræði og forsendur

Væntanleg útgjöld fundin:

- Upplýsingar fengnar um lífeyrisréttindi sjóðfélaga [ákvæði samþykktá um réttindaöflun]
- Áætlað hversu margir muni njóta lífeyrisgreiðslna og hve lengi
- Auk lífeyrisgreiðslna er metinn rekstrarkostnaður
- Loks er fundið er núvirði útgjaldanna m.v. 3,5% vexti
- Mat unnið eingöngu miðað við núverandi sjóðfélaga

Aðferðarfræði og forsendur

Mat eigna:

- Metnar eru áætlaðar iðgjaldatekjur með sama hætti og áætlun um útgjöld og fundið núvirði
- Frá dregst kostnaður vegna fjárfestinga
- Eignir sjóðsins koma fram í ársreikningi
  - » Við er bætt endurmati eigna, en þá er tekið tillit til þess ef eignir sjóðsins með fastar tekjur bera hærri vexti en 3,5%
  - » Eignir á markaðsverði lækkaðar ef áramótaverð er herra en meðaltal 3ja síðustu mánaða

Aðferðarfræði og forsendur

Framsetning niðurstöðu:

- **Skuldbindingum** (útgjöldum) skipt í **áfallnar**- og **fram tíðar**.
- **Áfallnar** : vegna réttinda sem sjóðfélagar eru búnir að ávinna sér
- **Framtíðar** : áætlaðar vegna réttinda sem núverandi sjóðfélagar eiga eftir að ávinna sér

- **Eignum** er skipt með sama hætti, í núverandi eignir sem mæta áföllnum skuldbindingum og verðmæti iðgjalda sem mætir verðmæti framtíðarskuldbindinga
- **Heildarskuldbindingar** eru samtala áfallinna- og framtíðarskuldbindinga og eru bornar saman við samtölu eigna og verðmætis iðgjalda

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Aðferðarfræði og forsendur

Helstu forsendur 2014:

- Vextir 3,5% umfram hækkun réttinda
- Lífslíkur íslenskar – reynsla árána 2007-2011
- Örorkulíkur íslenskar – reynsla lífeyrissjóða 1998-2002
- Forsendur eru óbreyttar frá síðustu athugun
- Ákveðnar með l. 129/1997 og rg. 391/1998 sem einnig tilgreinir leyfileg vilmörk milli eigna og skuldbindinga

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Niðurstaða

TAFLA II. TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA STAPA LÍFEYRISSJÓÐS 2014 – FJÁRHÆÐIR Í MILLJÓNUM

Eignir	Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir:	152.359,9		152.359,9
Endurmat:	-1.798,8		-1.798,8
Fjárfestingagjöld:	-1.783,4		-1.783,4
Örorkuframlag		5.271,1	5.271,1
Iðgjöld:		99.081,6	99.081,6
Samtals:	148.777,7	104.352,7	253.130,4
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir:	128.457,2	77.036,4	205.493,6
Örorkulífeyrir:	20.994,6	17.849,4	38.844,0
Makalífeyrir:	8.578,3	4.498,8	13.077,1
Barnalífeyrir:	191,3	1.427,9	1.619,2
Kostnaður:	1.748,5	2.267,3	4.015,8
Samtals:	159.969,9	103.079,8	263.049,7
Mismunur:	-11.192,2	1.272,9,	-9.919,3
Hlutf. af skuldb.	-7,00%	1,23%	-3,77%

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Niðurstaða

- Staða sjóðsins er innan almennra marka l.129/1997 :
- Ef munur milli eigna og skuldbindinga lífeyrissjóðs er minni en 5% er ekki skylda til að grípa til aðgerða
- Nú eru í gildi bráðabirgðaákvæði um tryggingafræðilega stöðu sem eru enn rýmri

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Breyting frá fyrra ári

- Tryggingafræðileg staða batnar frá fyrra ári

Þá - 4,48%

Nú - 3,77%

- Til að ná jafnvægi án skerðingar eða nýrra sjóðfélaga þyrftu raunvextir til framtíðar að verða um 3,68%
- Batnandi staða skýrist einkum af því að vextir að teknu tilliti til endurmats voru um 5,3%, töluvert umfram 3,5% viðmið

Tryggingafræðileg athugun – Stapi 2014

Breyting áfallinnar skuldbindingar frá fyrra ári

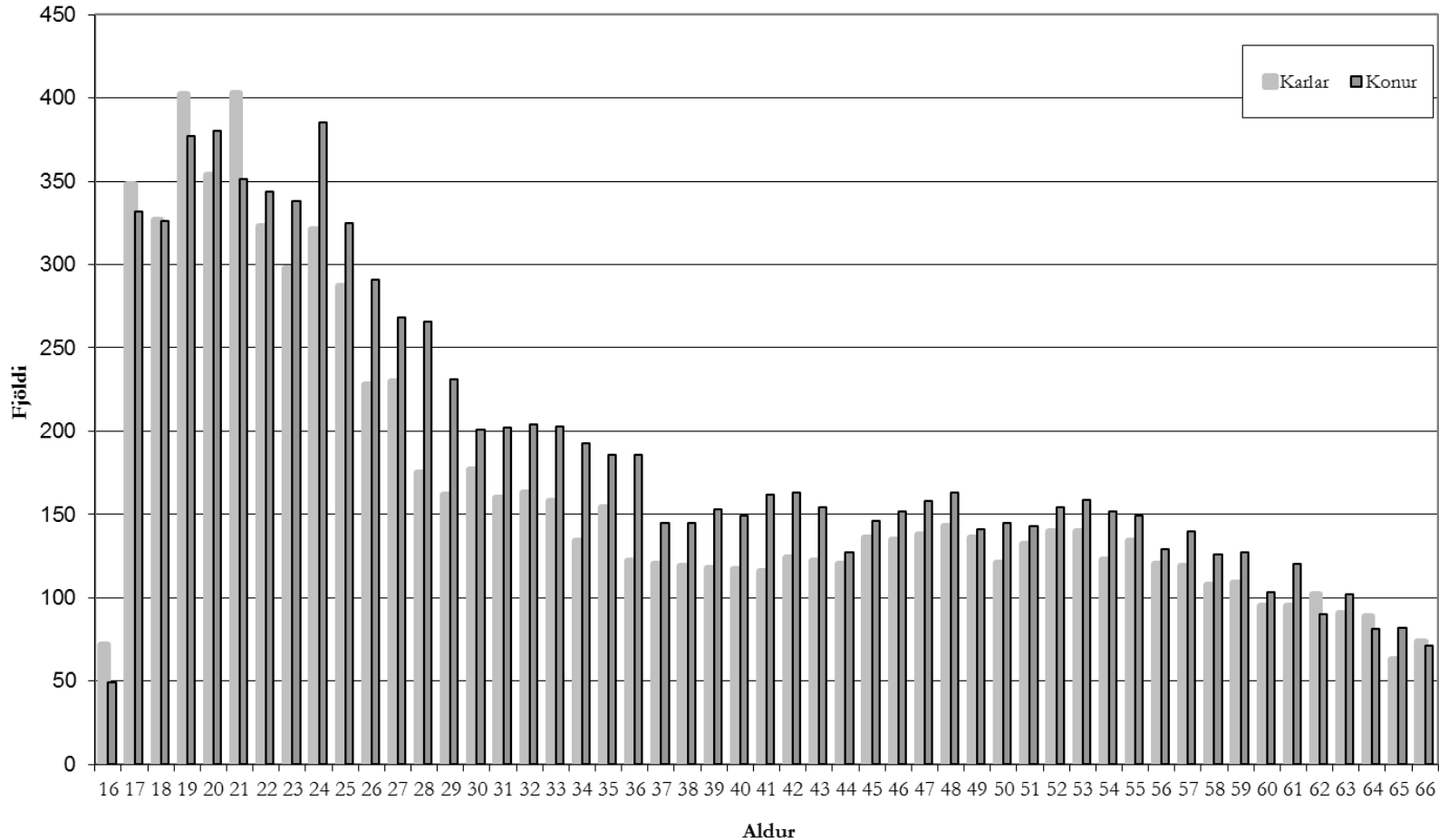
■ Skuldbinding 2013	149,4
■ Verðbætur 2014	1,6
■ Vextir, 3,5%	5,5
■ Greiddur lífeyrir	- 4,0
■ Nýjar skuldbindingar	7,1
■ Frávik í tryggingaþáttum	0,4
■ Alls lífeyrisskuldb. lok 2013	160,0

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Yfirlit um sjóðafélaga

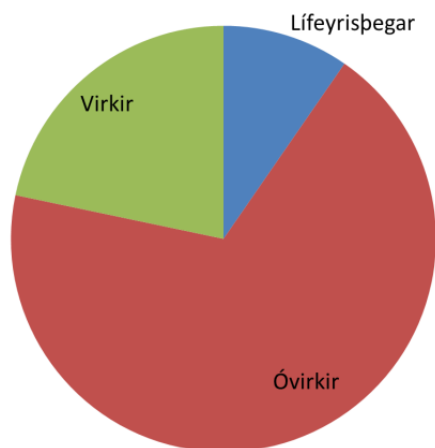
Stapi lífeyrissjóður 2014
- aldursdreifing virkra sjóðfélaga

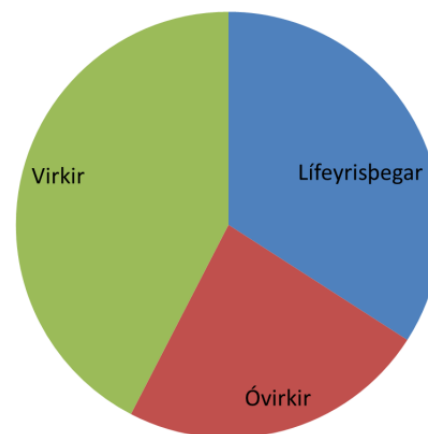
TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN – STAPI 2014

Yfirlit um sjóðfélaga

Fjöldi

Skuldbindingar

3. GERÐ GREIN FYRIR FJÁRFESTINGARSTEFNU SJÓÐSINS

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

FJÁRFESTINGASTEFNA OG ÁVÖXTUN

ARNE VAGN OLSEN, FJÁRFESTINGASTJÓRI

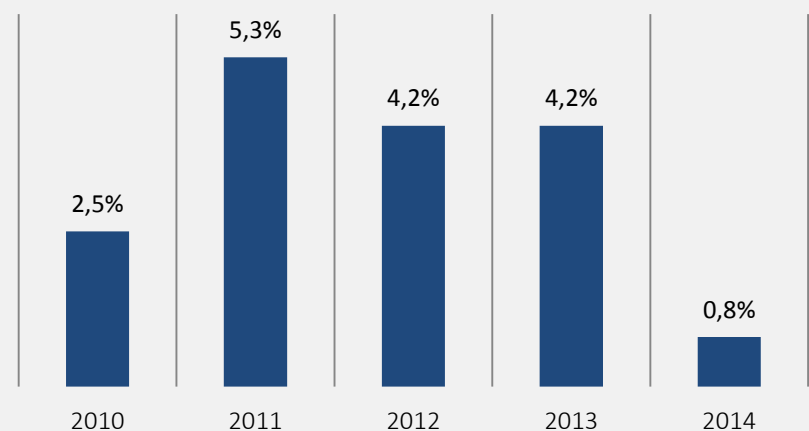
ÁVÖXTUN EIGNA 2014

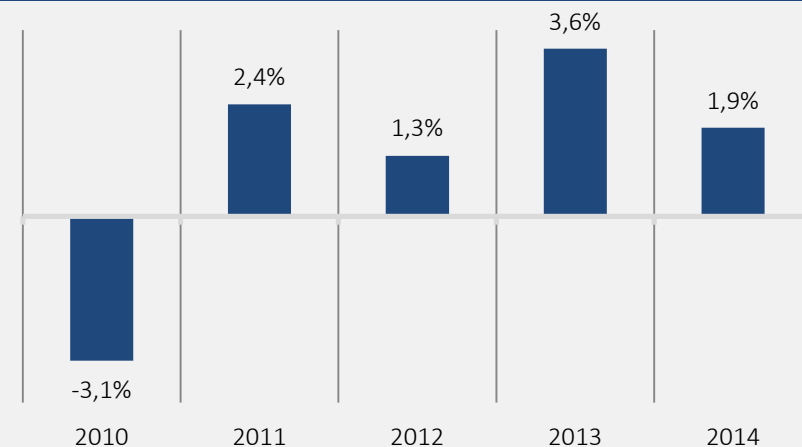
ÞRÓUN INNLENDRA HAGSTÆRÐA 2014

Í samanburði við síðustu 5 ár

12 mánaða verðbólga í árslok með lægsta mótí

Hagvöxtur nam 1,9% í árslok

Íslenska krónan (GVT) styrktist um 1,7%

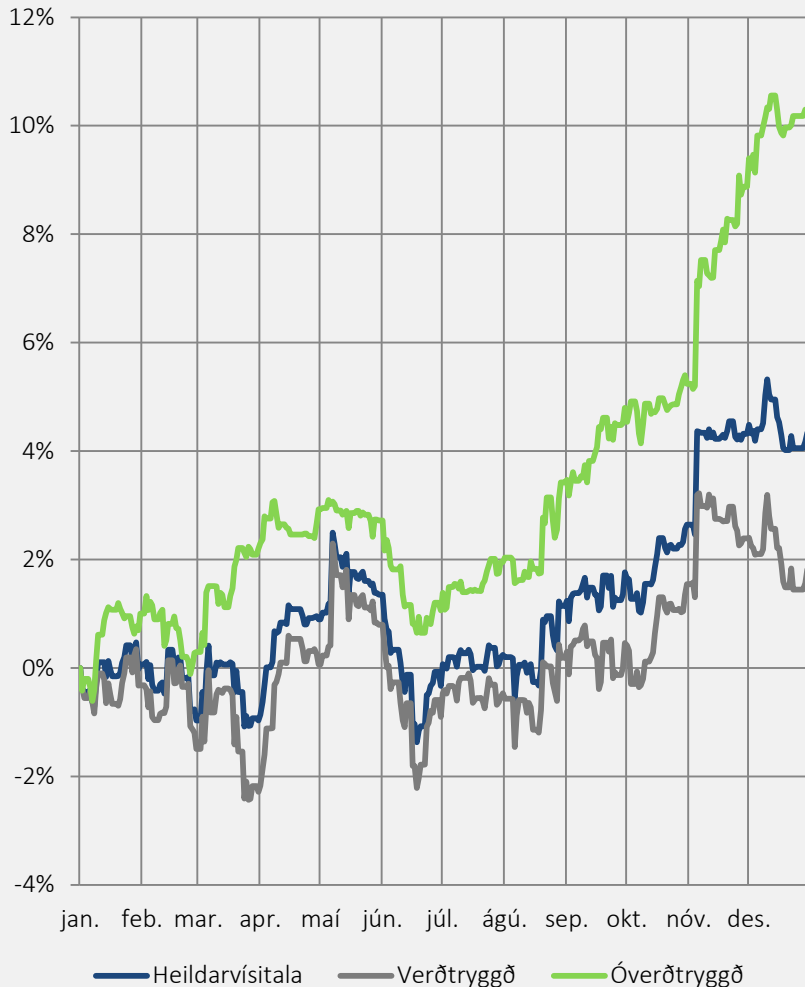

Stýrivextir voru lækkaðir í tvígang á árinu 2014

ÞRÓUN INNLENDRA EIGNAMARKAÐA 2014

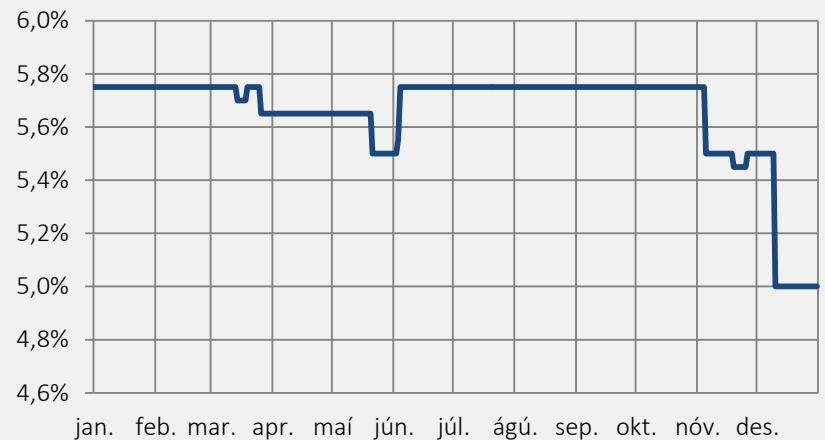
Óverðtryggð skuldabréf gáfu góða ávöxtun á árinu

Skrykkjótt ár hlutabréfa en mikil hækkun undir lok árs

Ársvextir á bundnum innlánum til 1 mánaðar

ÞRÓUN ERLENDRA EIGNAMARKAÐA 2014

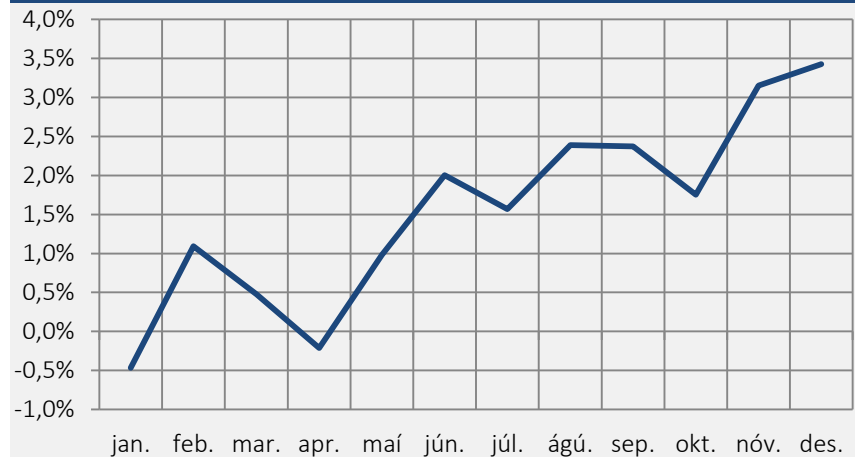
Hlutabréf – nýmarkaðir áttu erfitt uppdráttar

Ríkisskuldabréf áttu sveiflukennt ár...

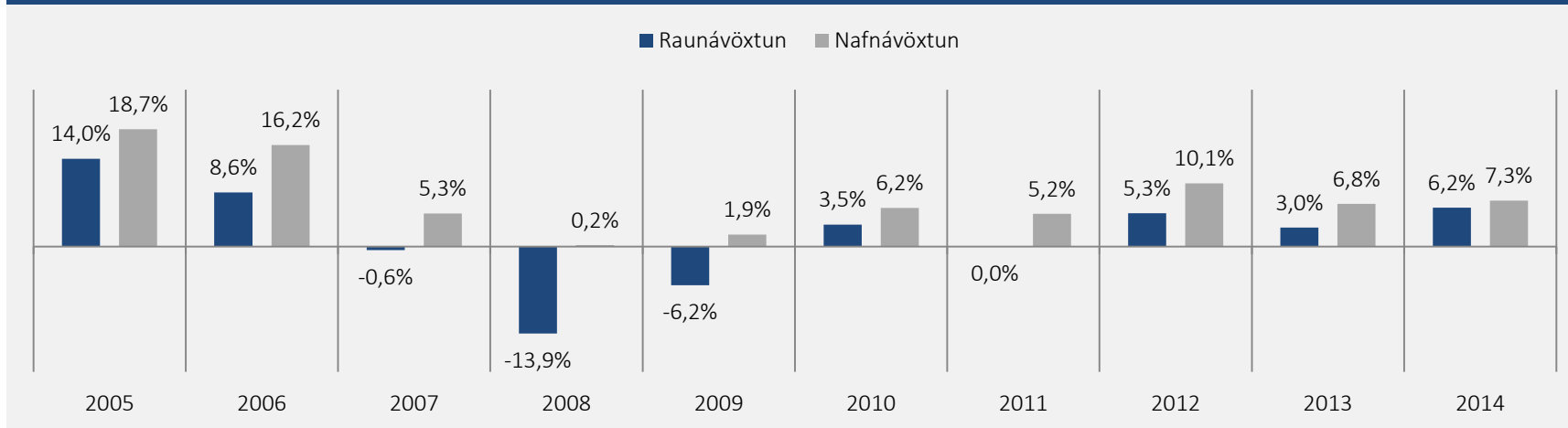
...og ávöxtun marksjóða var þokkaleg

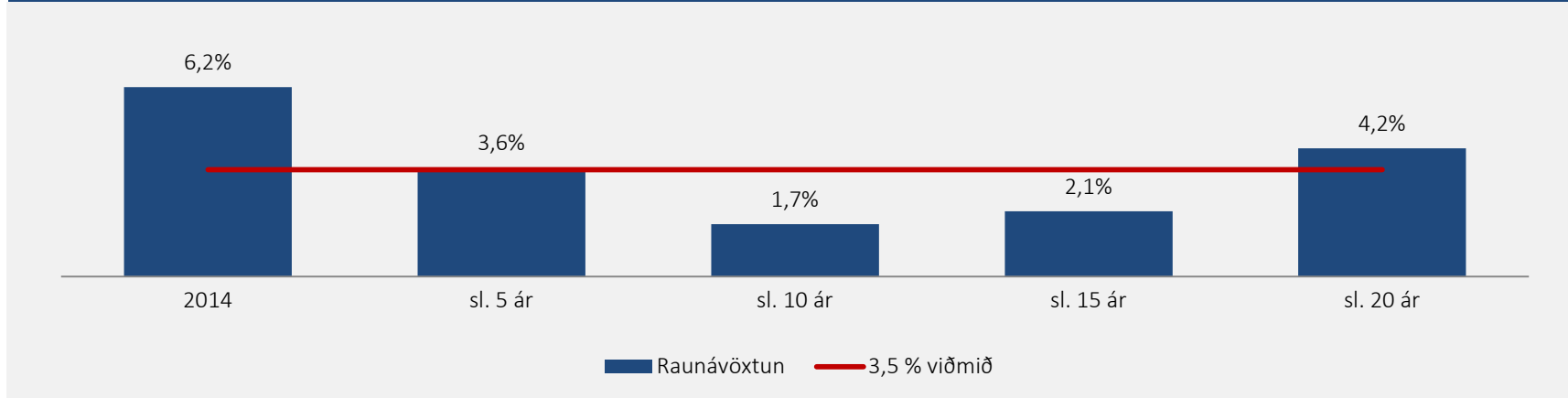
GÓÐ ÁVÖXTUN STAPA ÁRIÐ 2014

Raunávöxtun nam 6,2%

Raunávöxtun er sú besta frá árinu 2006

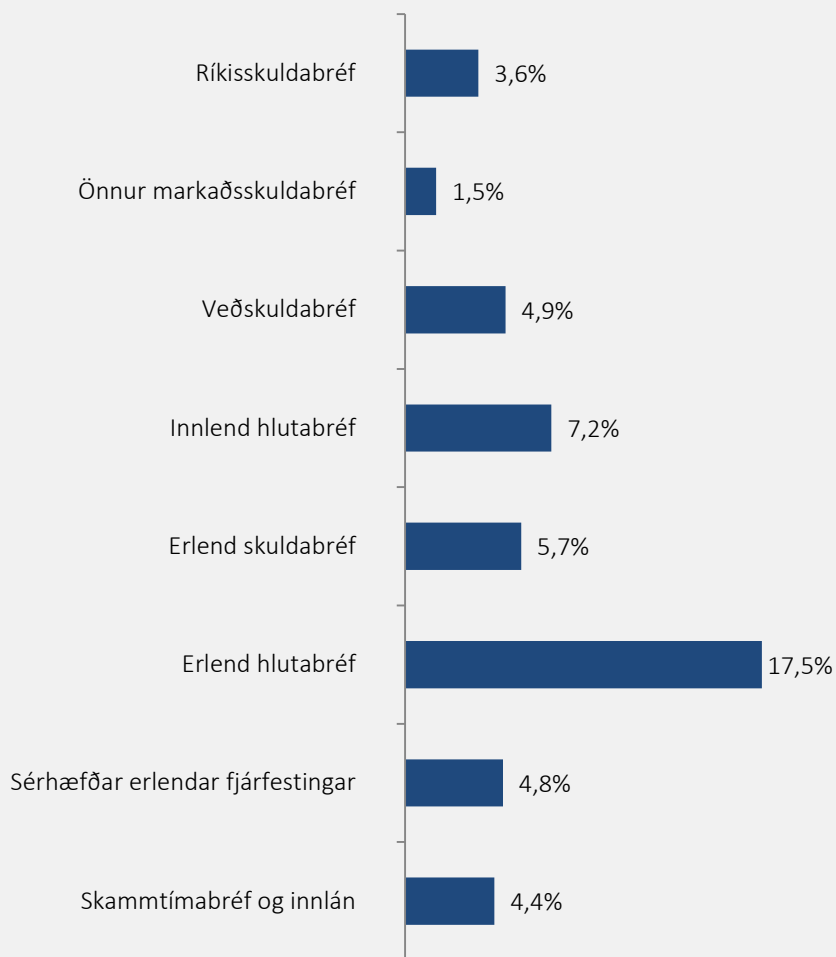
Raunávöxtun síðustu fimm ára er yfir 3,5%

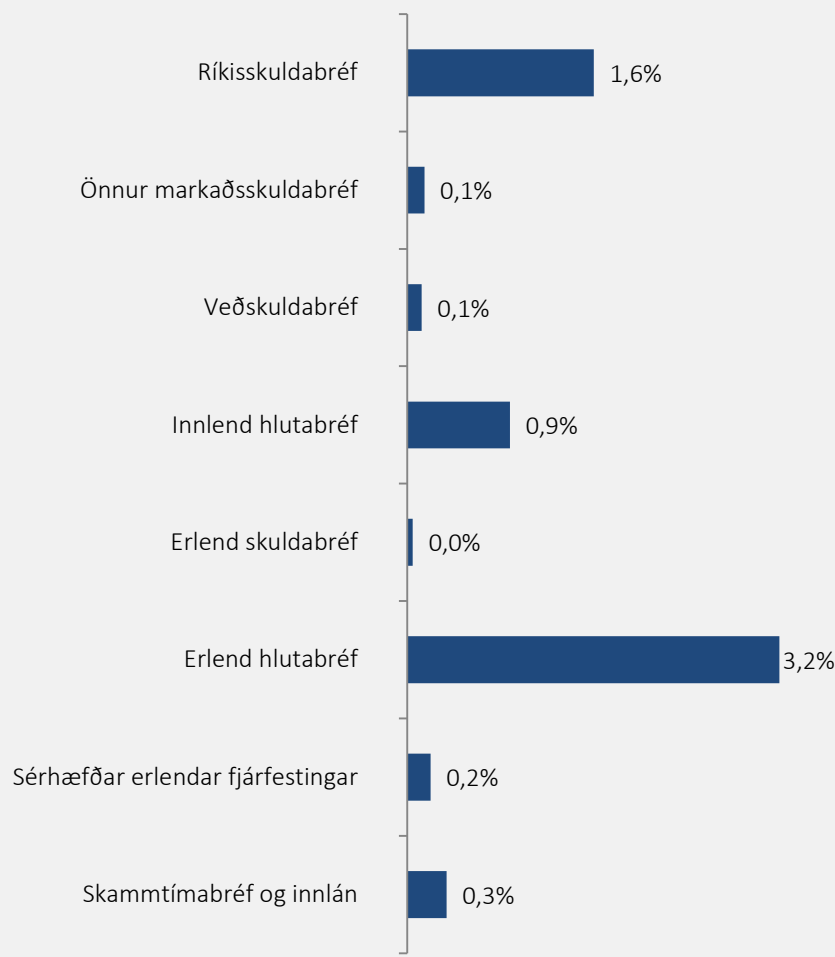

ÁHÆTTUMEIRI EIGNIR SKILUÐU GÓÐRI ÁVÖXTUN

Hlutabréf skiluðu hæstu ávöxtun eignaflokka Stapa...

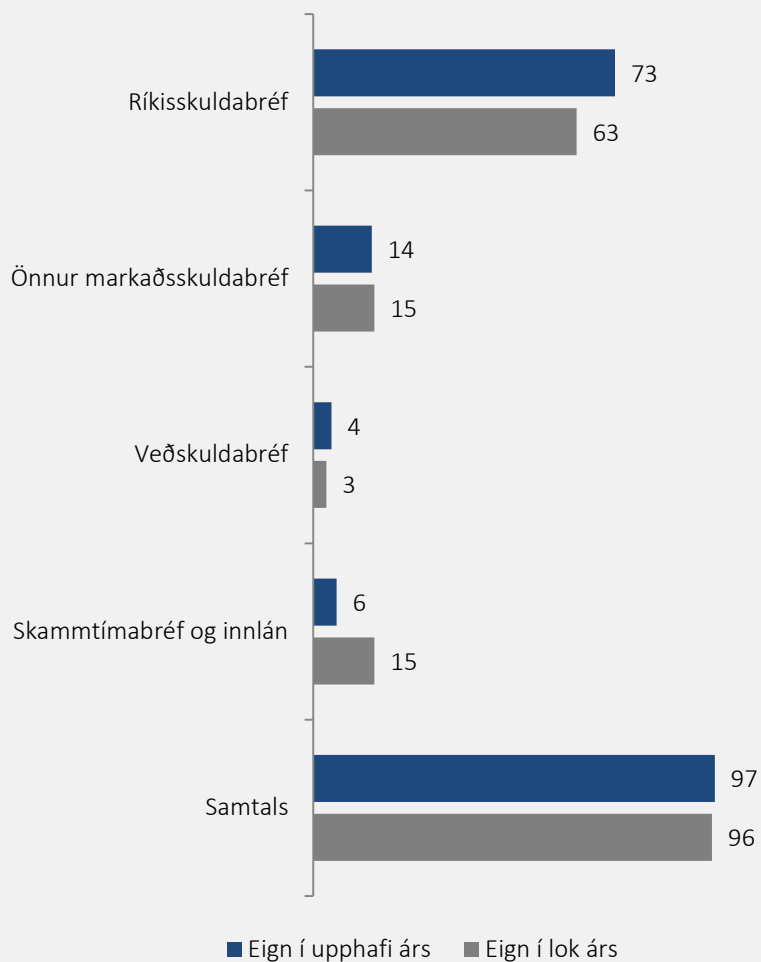
...og ávöxtunarfremur var borið uppi af tveimur eignaflokkum

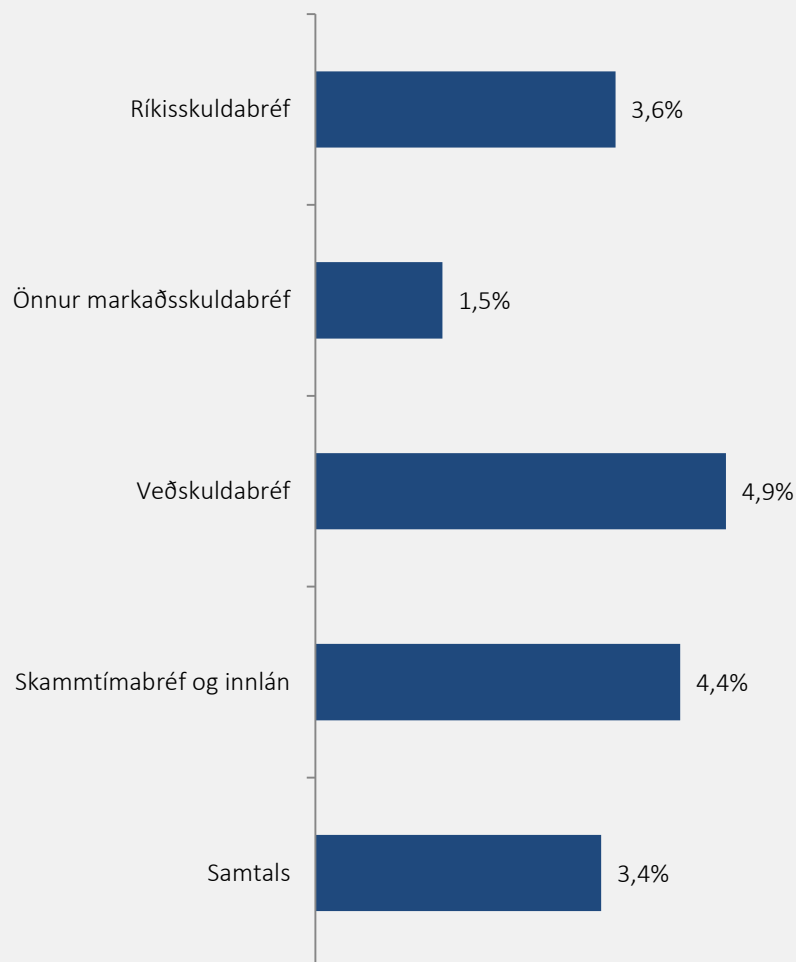
YFIRLIT STAKRA EIGNAFLOKKA

Innlend skuldabréf

Selt var fyrir 11,6 ma. kr. umfram kaup í ríkisskuldabréfum...

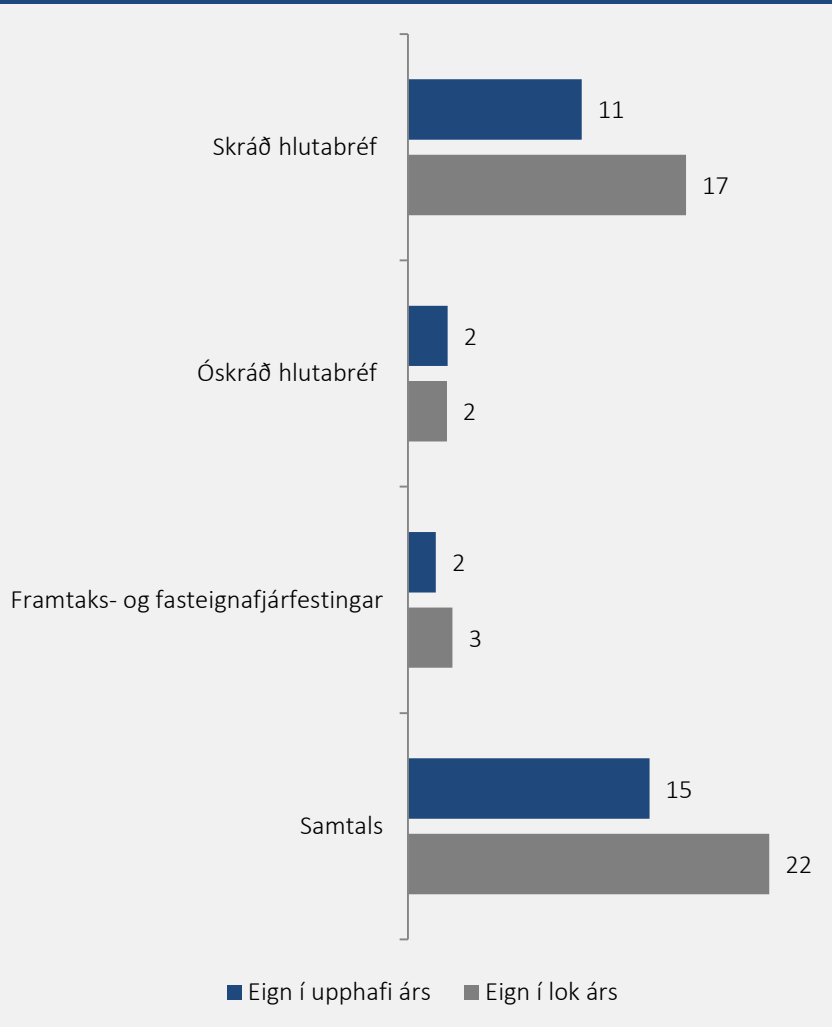
...sem skiluðu lágri ávöxtun

YFIRLIT STAKRA EIGNAFLOKKA

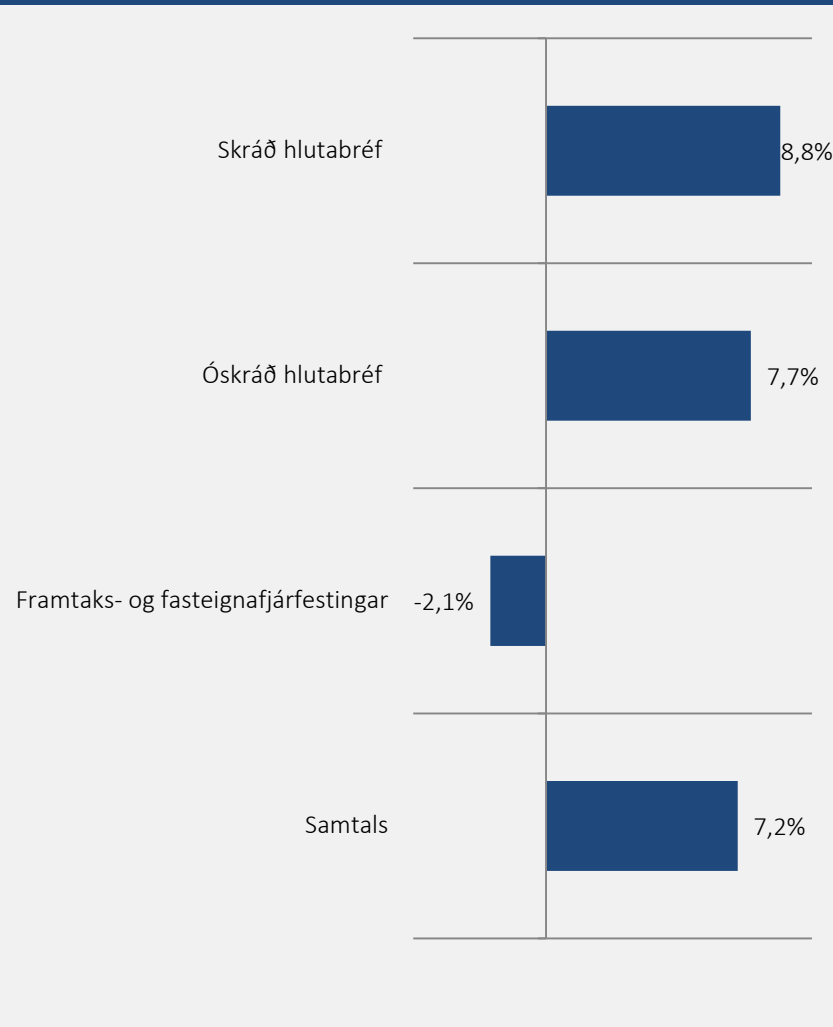
Innlend hlutabréf

Fjárfest var fyrir 5,3 ma. kr. umfram kaup í skráðum hlutabréfum..

Upphæðir í ma. kr.

...og sá eignaflokkur skilaði hæstri ávöxtun innlendra hlutabréfa

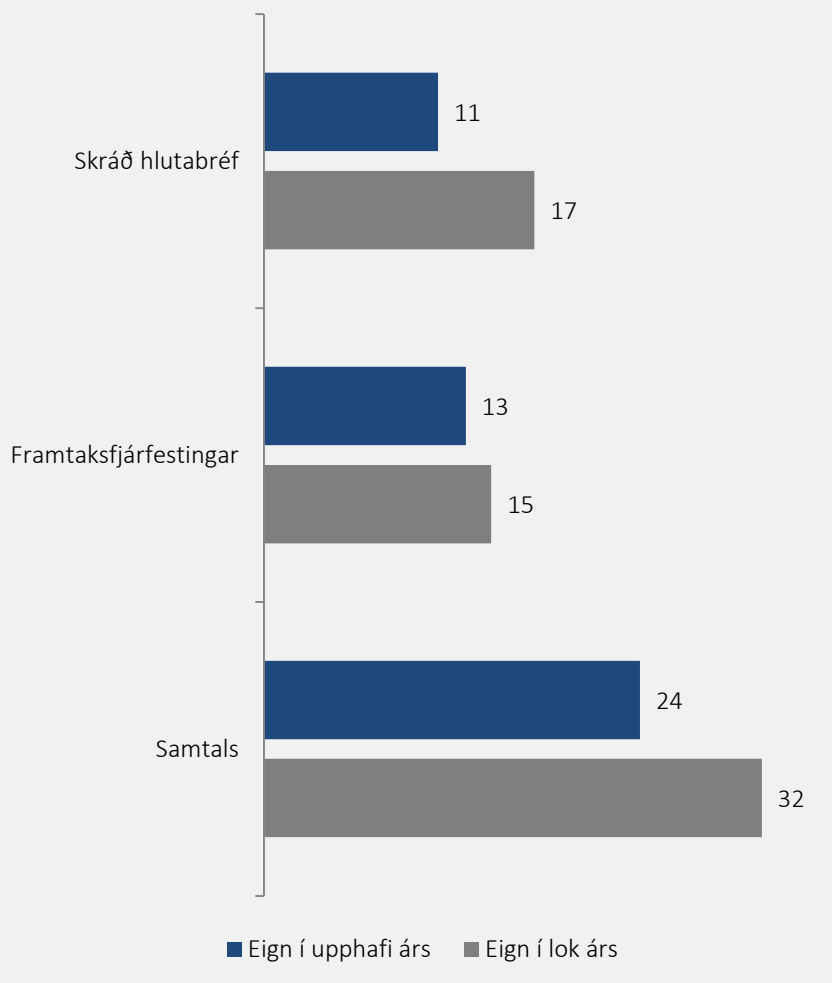

Nafnávöxtun, reiknuð á markaðsvirði

YFIRLIT STAKRA EIGNAFLOKKA

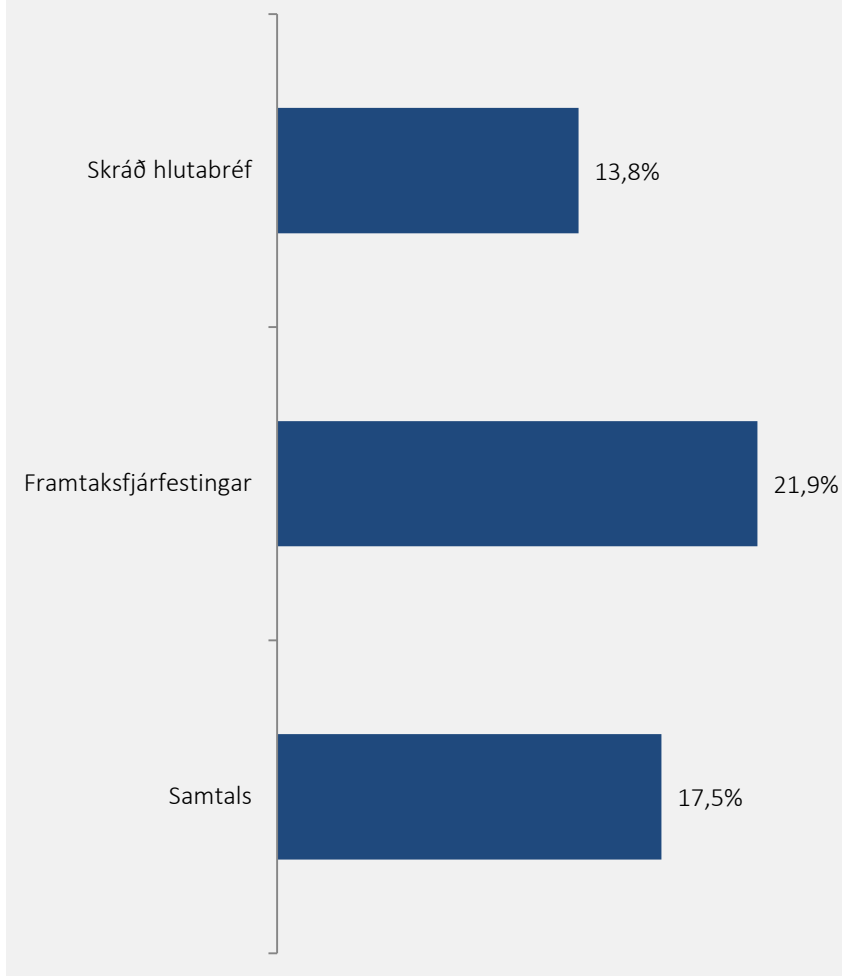
Erlend hlutabréf

Töluvert var aukið við skráð hlutabréf...

Upphæðir í ma. kr.

...en framtaksfjárfestingar skiluðu hæstu ávöxtun erl. hlutabréfa

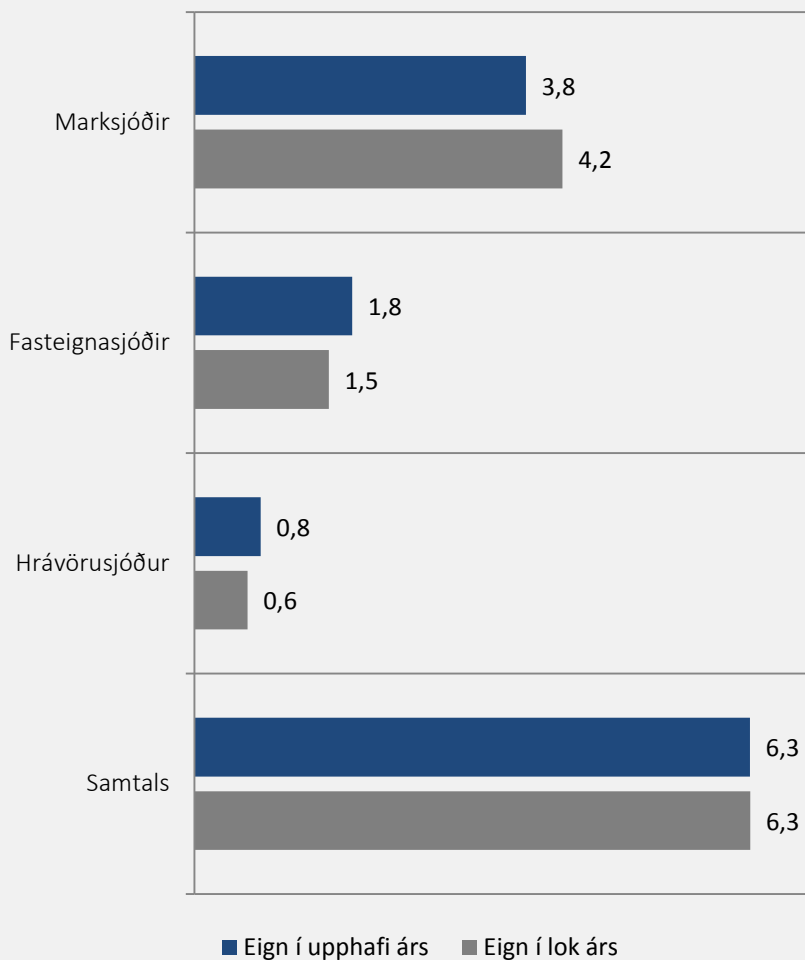

Nafnávöxtun, reiknuð á markaðsvirði

YFIRLIT STAKRA EIGNAFLOKKA

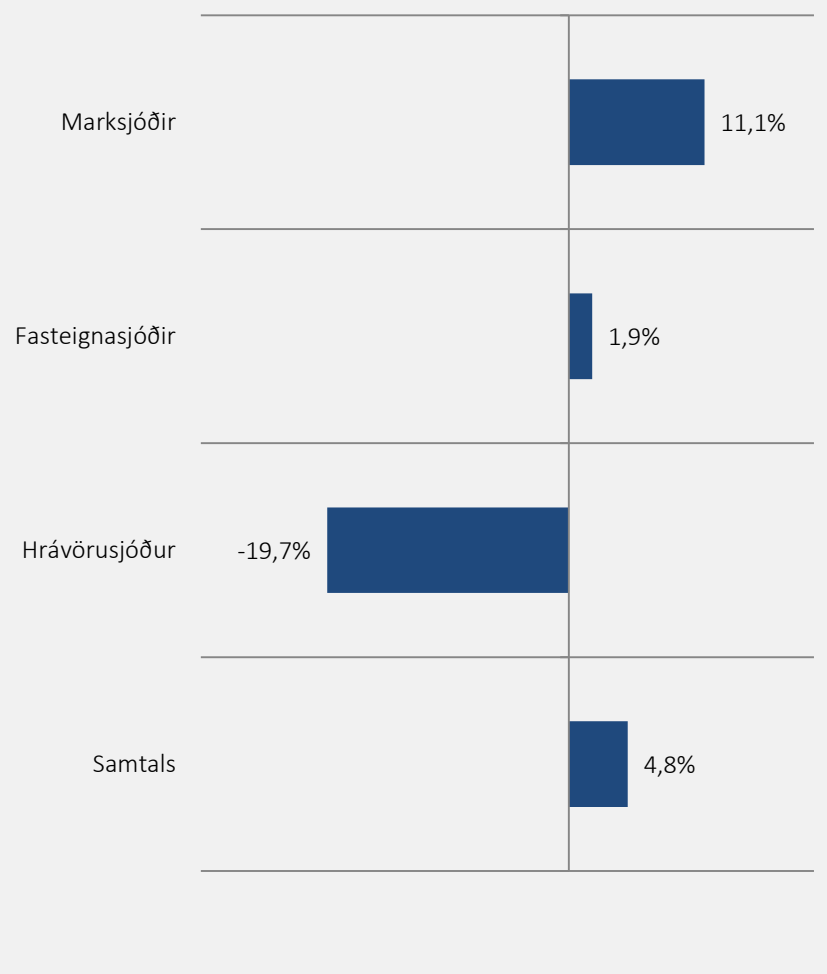
Sérhæfðar erlendar fjárfestingar

Litlar breytingar gerðar á eignasamsetningu...

Upphæðir í ma. kr.

...marksjóðir skiluðu góðri ávöxtun en hrávörusjóður lækkaði

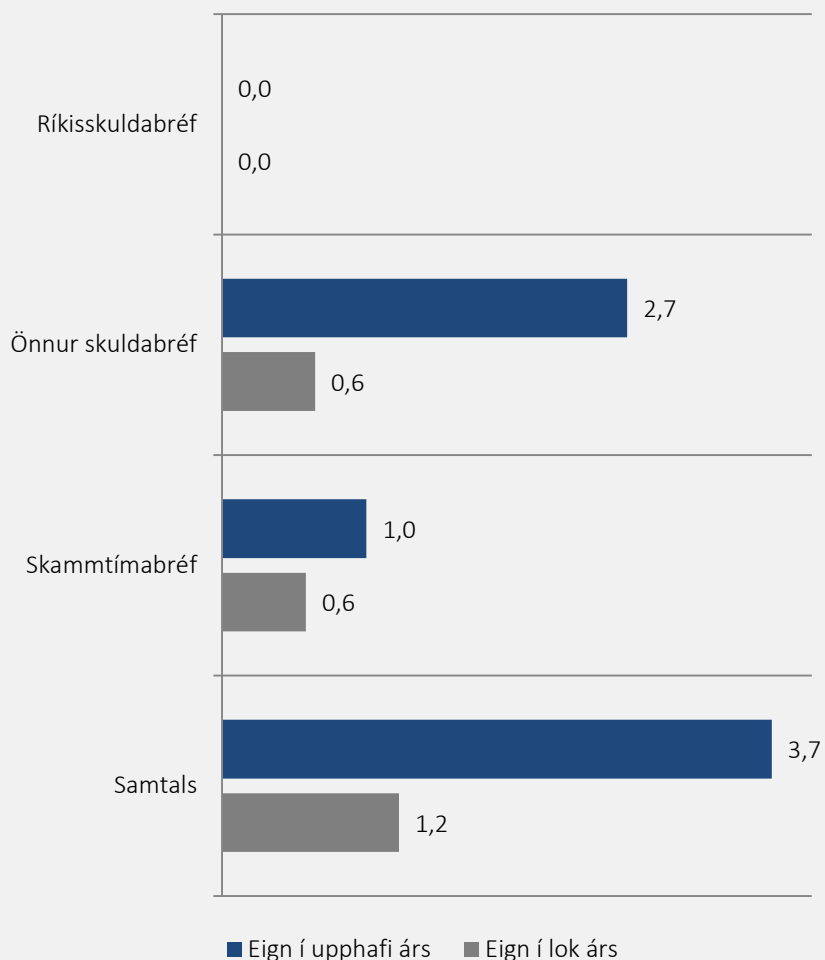

Nafnávöxtun, reiknuð á markaðsvirði

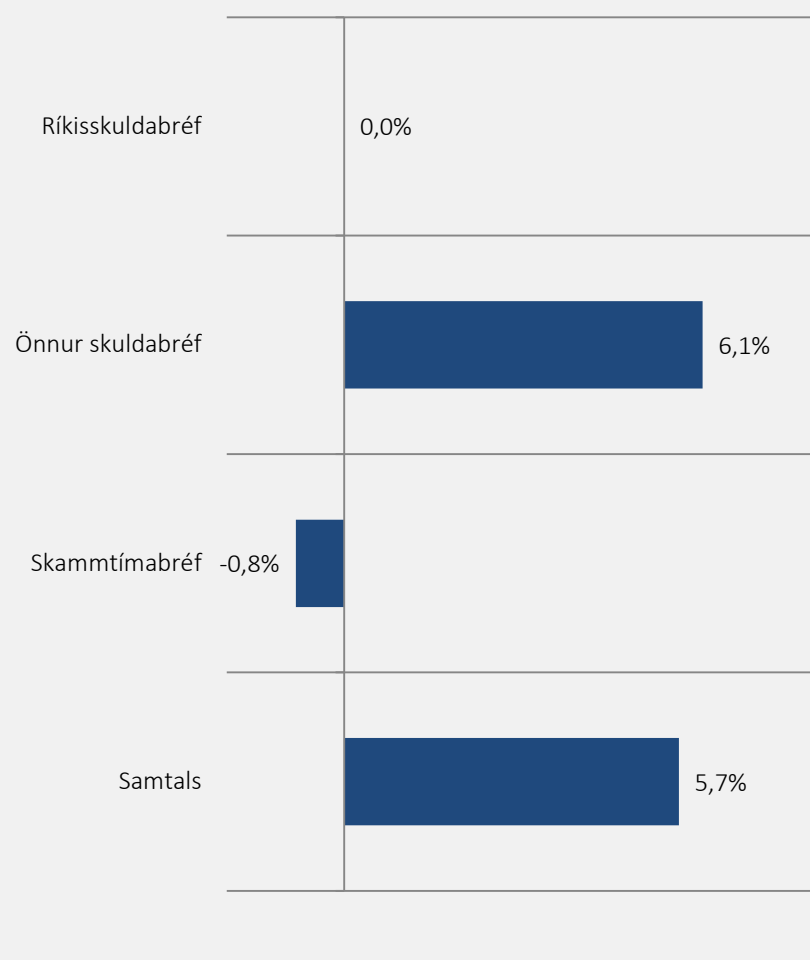
YFIRLIT STAKRA EIGNAFLOKKA

Erlend skuldabréf

Nær öll erlend skuldabréfaeign var seld á árinu...

...og ávöxtun eignaflokksins var heldur lág

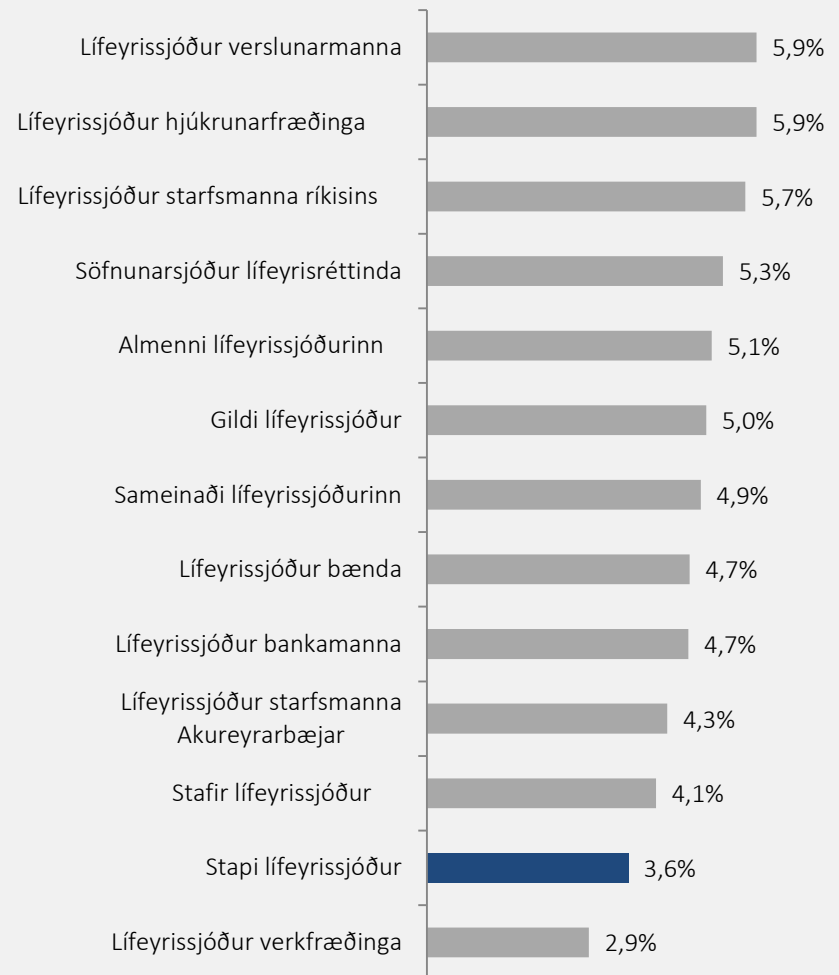
ÁVÖXTUN STAPA ER Í MEÐALLAGI 2014

Áhættumeiri sjóðir hafa skilað hærri ávöxtun undanfarin ár

Raunávöxtun Stapa til 1 árs er í meðallagi...

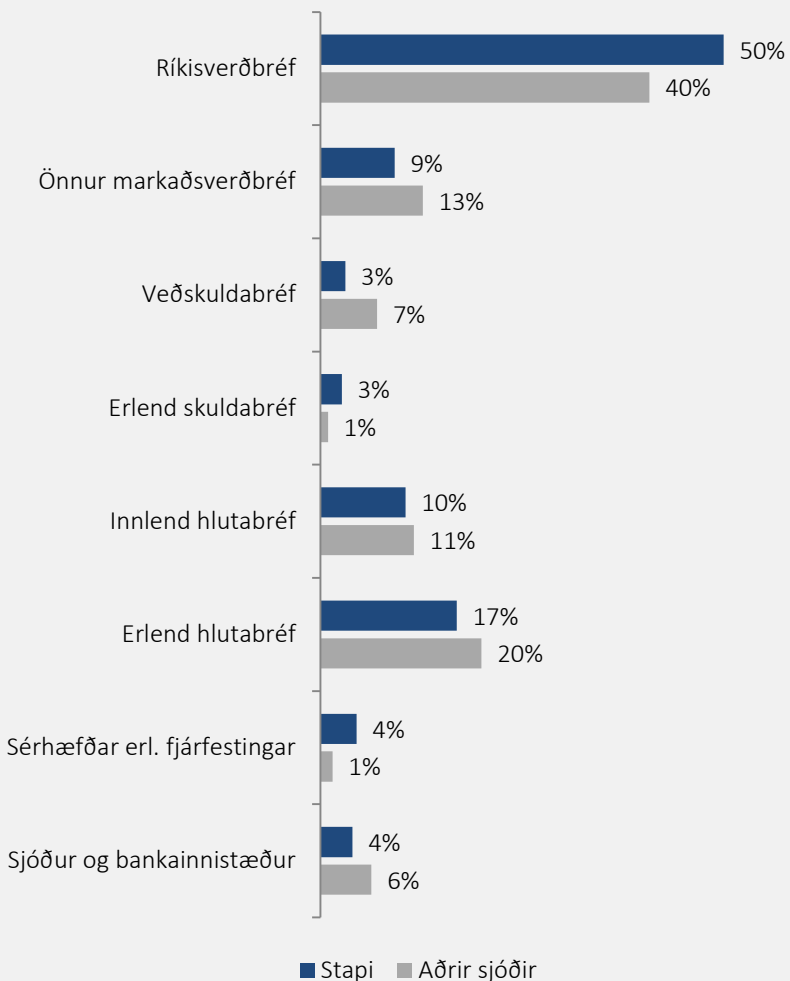
...en lág sé horft til fimm ára á ársgrunni

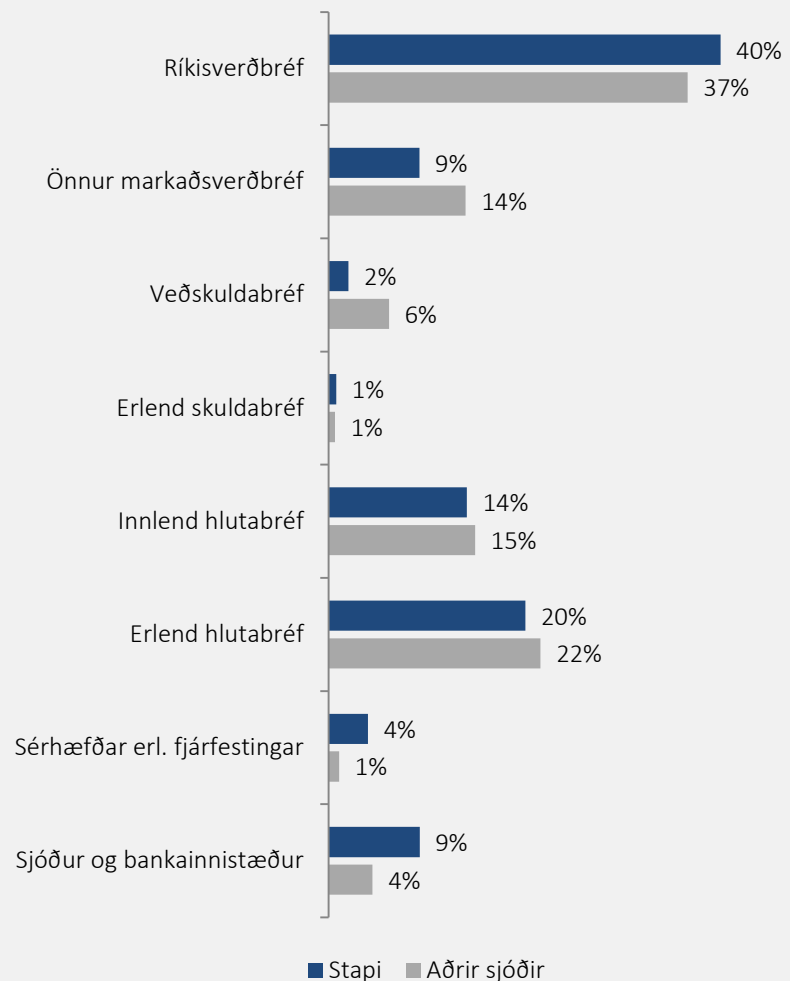
MISMUNANDI EIGNASAMSETNING SKÝRIR MUNINN

Stapi hefur tekið minni áhættu en margir innlendir lífeyrissjóðir

Eignasamsetning í ársbyrjun 2014

Eignasamsetning í árslok 2014

- Töluverðar breytingar voru gerðar á eignasamsetningu Stapa á árinu
  - » Eign í innlendum ríkisskuldabréfum minnkaði um 10 ma. kr.
  - » Eign í innlendum hlutabréfum jókst um 7 ma. kr. og um 8 ma. kr. í erlendum hlutabréfum

- Ávöxtun 2014 litast af varfærinni fjárfestingarstefnu Stapa
  - » Stapi hefur verið áhættuminni en flestir aðrir íslenskir lífeyrissjóðir, kemur niður á ávöxtun þegar áhættumeiri eignir skila góðri ávöxtun
  - » Stór hluti eigna er fjárfestur í innlendum skuldabréfum sem skiluðu slakri ávöxtun árið 2014

- Erum tiltölulega bjartsýn á ávöxtun 2015, þó blikur á lofti
  - » Eignamarkaðir eru víða í hæstu gildum
  - » Óvissa tengd komandi kjarasamningum
  - » Aukinn ófriður erlendis, m.a. ISIS, Rússland, Grikkland og ESB

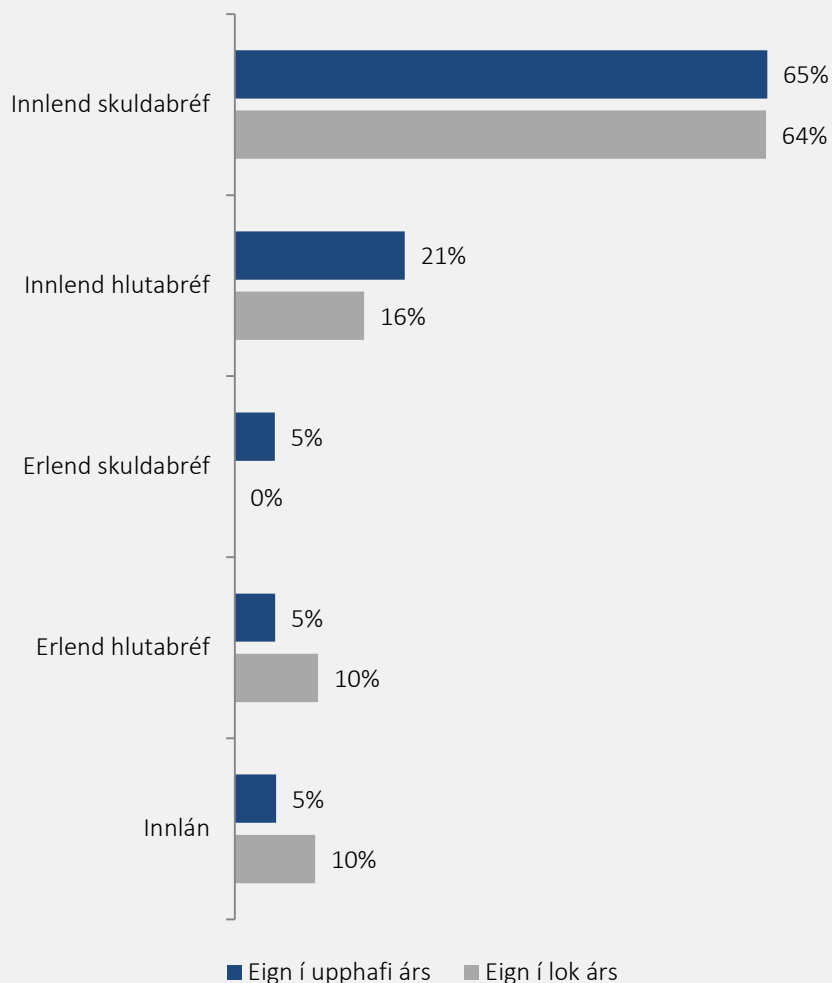
SÉREIGN

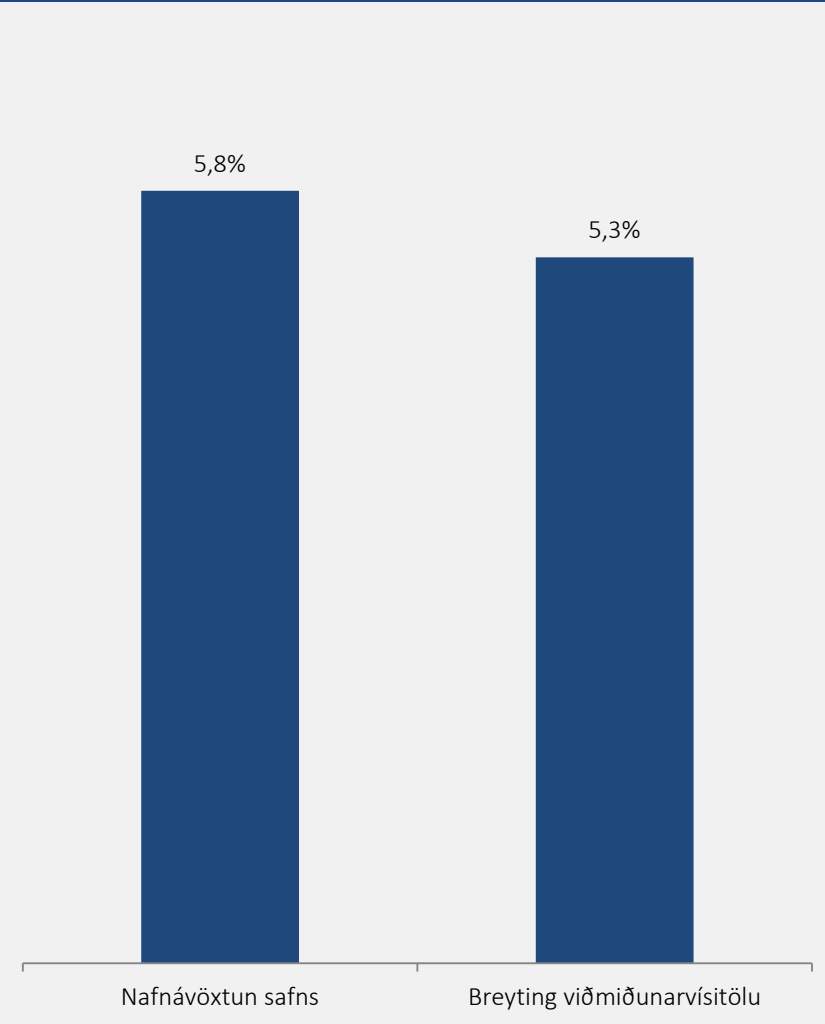
VARKÁRA SAFNIÐ (SAFN I)

Eignasamsetning og árangur

Dregið var úr vægi innlendra hlutabréfa og innlán aukin...

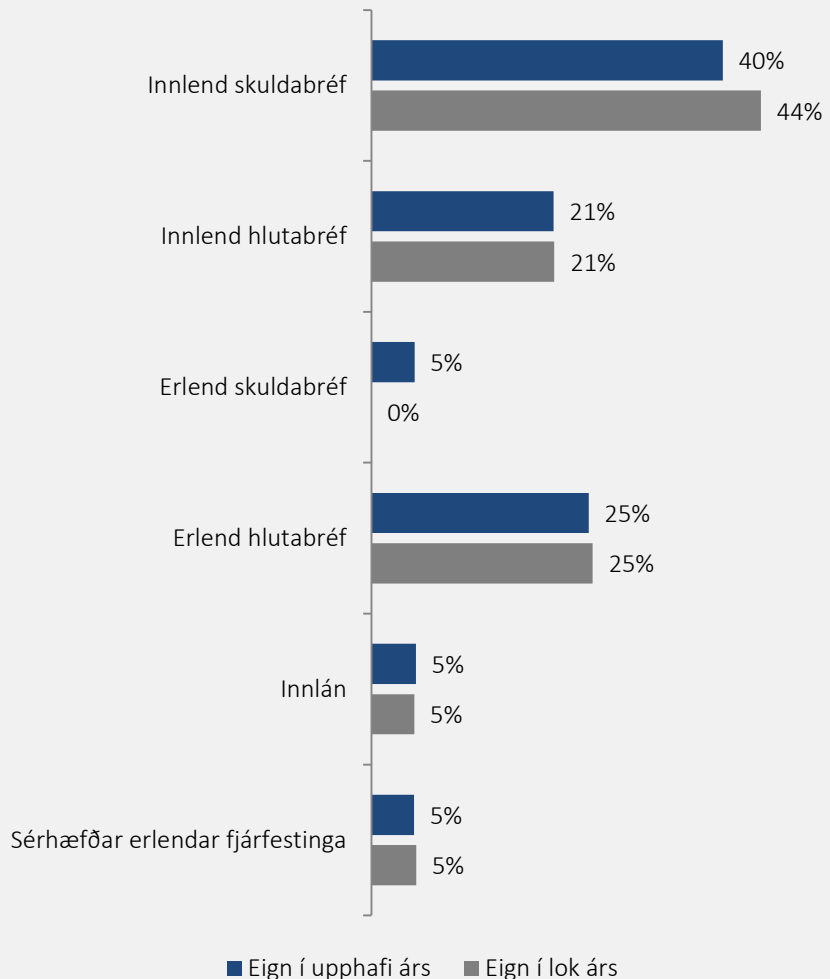
...og ávöxtun safnsins var yfir ávöxtun viðmiðunarvísitölu þess

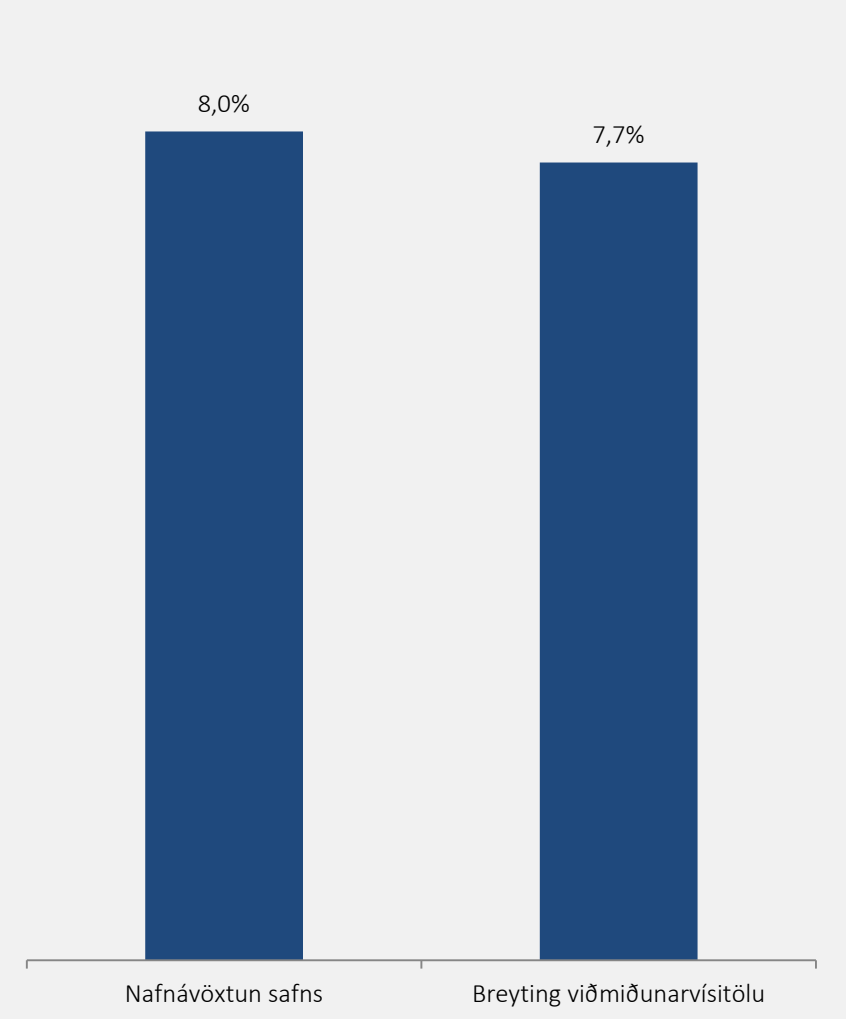
ÁRÆÐNA SAFNIÐ (SAFN II)

Eignasamsetning og árangur

Vægi innlendra skuldabréfa aukið lítillega á árinu

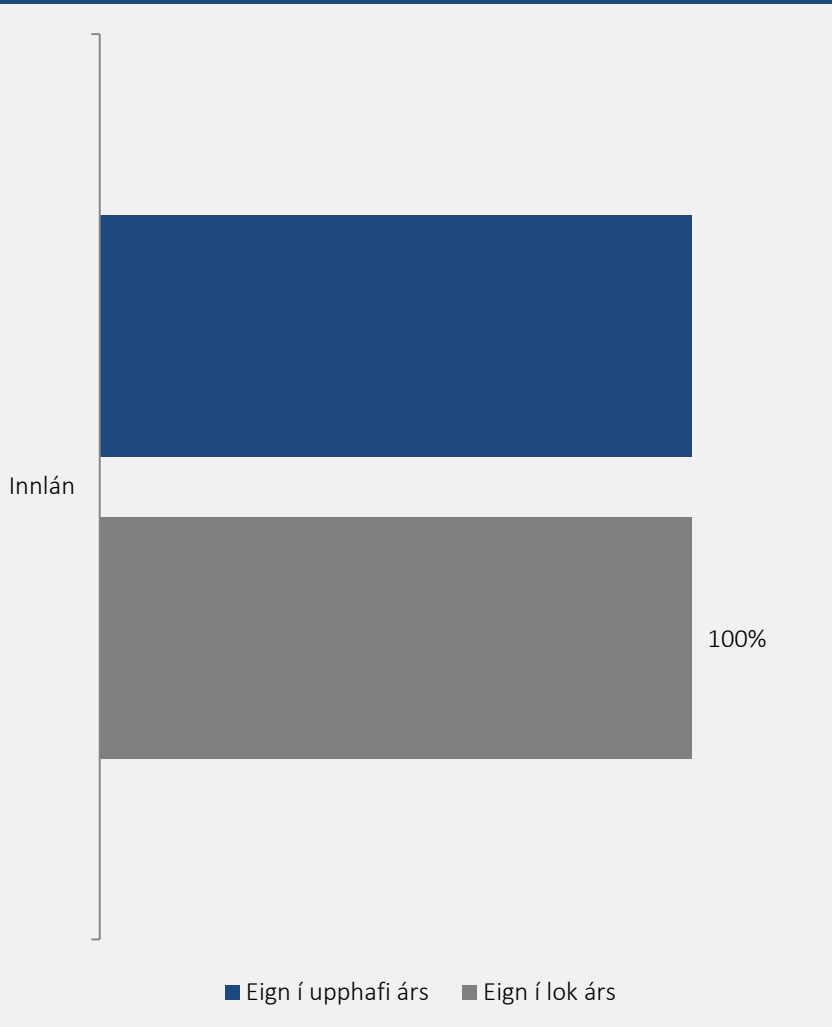
...og ávöxtun safnsins var yfir ávöxtun viðmiðunarvísitölu þess

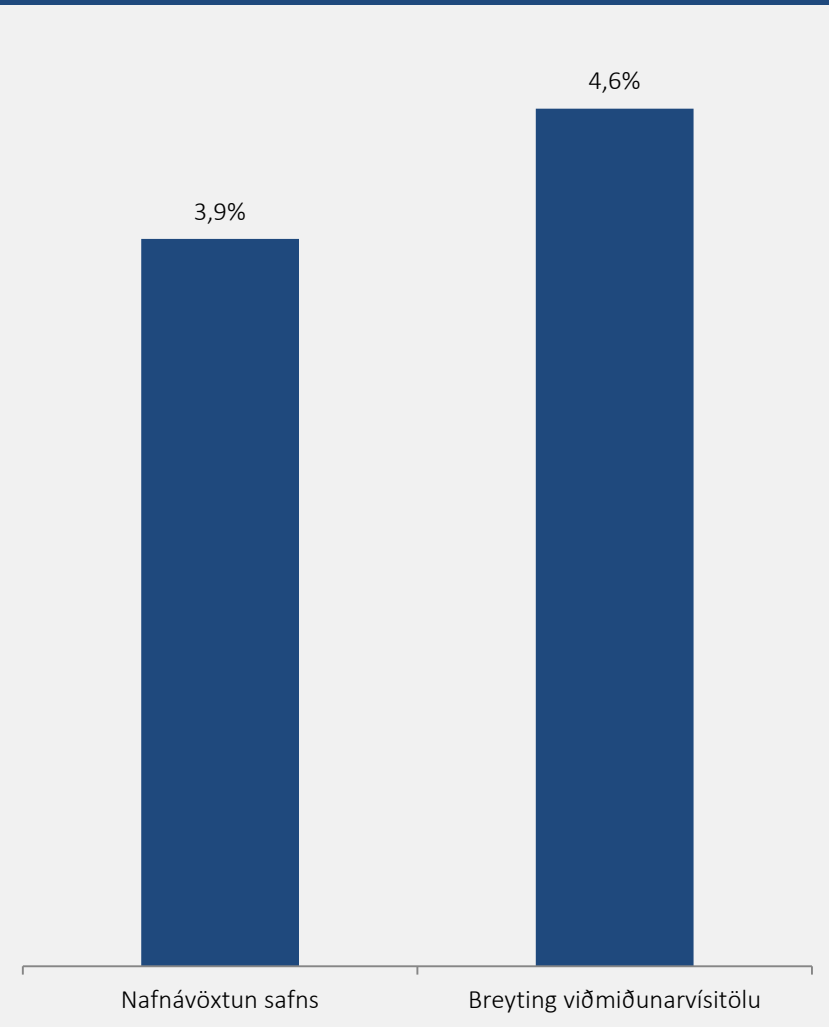
INNLANASAFNIÐ (SAFN III)

Eignasamsetning og árangur

Að fullu ávaxtað í innlánnum...

...ávöxtun undir viðmiðunarvísitölu á árinu

FJÁRFESTINGARSTEFNA STAPA LÍFEYRISSJÓÐS 2015

FJÁRFESTINGARSTEFNA STAPA 2015

Hver er tilgangur fjárfestingarstefnu?

- Fjárfestingarstefna hvers árs segir til um hvert skuli stefna í fjárfestingum sjóðsins á því ári
  - » Á að auka eða minnka áhættu?
  - » Á að auka eða draga úr vægi einstakra eignaflokka?

- Fjárfestingarstefnan skilgreinir heimildir starfsmanna sjóðsins til fjárfestinga
  - » Hversu mikið má sjóðurinn eiga í tilteknum eignaflokkum, t.d. innlendum hlutabréfum?

- Fjárfestingarstefnan skilgreinir viðmið fyrir eignasafnið
  - » Viðmið notað til að meta árangur stýringar

Hver eru markmiðin?

- Í fjárfestingarstefnu Stapa eru fjárfestingarmarkmið tryggingadeildar sjóðsins skilgreind:
  - » Að ná að ávaxta sjóðinn þannig að hann standi undir skuldbindingum
    - Árleg raunávöxtun undanfarin 5 ár nemur 3,6%
  - » Að ná 1-2% ávöxtun umfram verðbréfragrunn (viðmiðunarvísitölu) á hverju 5 ára tímabili
    - Árleg hækkun viðmiðunarvísitölu 2010-2014 nemur 7,6% en ávöxtun sjóðs á sama tímabili nemur 7,0%.
  - » Að ná a.m.k. 0,5-1,0% ávöxtun umfram meðalsjóðinn á hverju 5 ára tímabili
    - Meðalraunávöxtun (óvegin) lífeyrissjóða undanfarin 5 ár er 4,8%, ávöxtun Stapa á sama tímabili nemur 3,6%

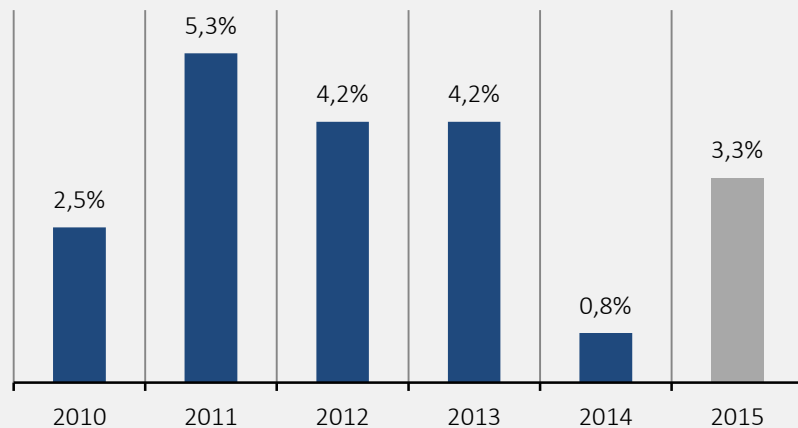

Hvernig er hún unnin?

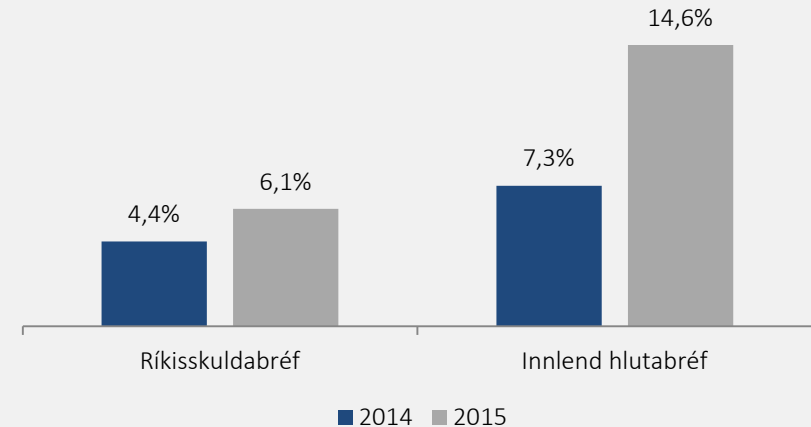
- Stjórn Stapa ásamt starfsmönnum vinnur fjárfestingarstefnu sem skal skilað til FME fyrir 1. desember árlega
- Útgangspunktur stefnunnar er tryggingafræðileg staða sjóðsins sem skilgreinir um leið áhættuþol hans
  - » Þegar tryggingafræðileg staða er neikvæð er dregið úr áhættu og öfugt
- Þegar áhættuþol hefur verið skilgreint er sjóðnum sett áhættumarkmið og í framhaldinu fjárfestingarmarkmið
- Fjárfestingarmarkmið verður að fjárfestingarstefnu fyrir komandi ár
  - » Skilgreinir fjárfestingarheimildir ársins

HELSTU FORSENDUR FJÁRFESTINGARSTEFNU 2015

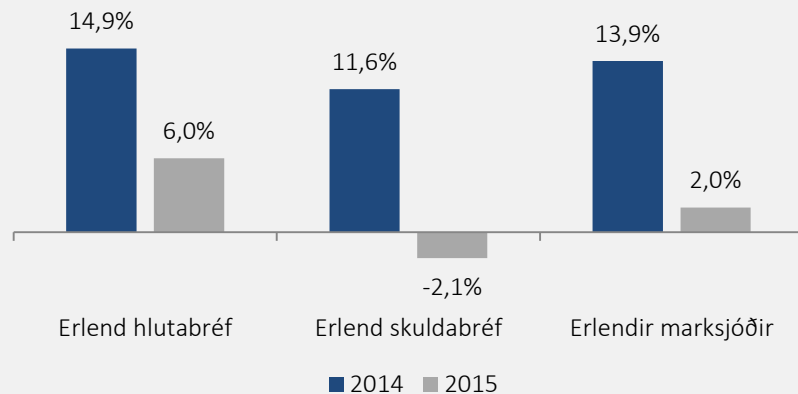
Spáum 3,3% verðbólgu í árslok 2015

Spáum hækkandi ávöxtun innlendra eigna

Spáum lægri ávöxtun erlendra eignaflokka

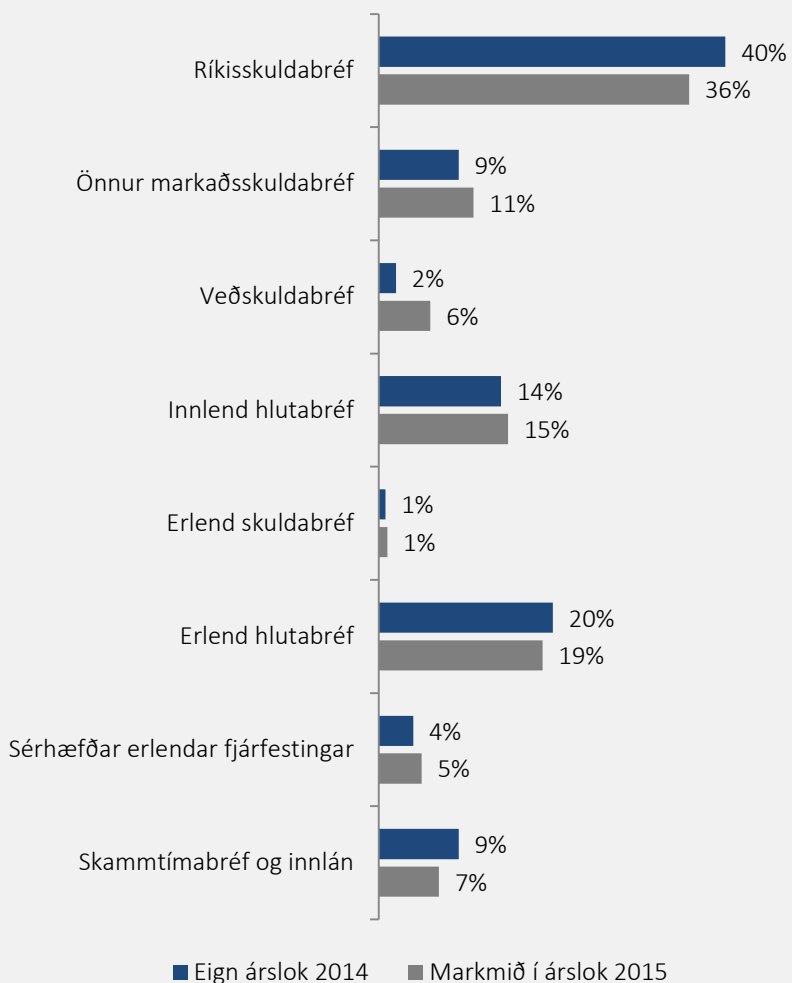

Aðrar forsendur

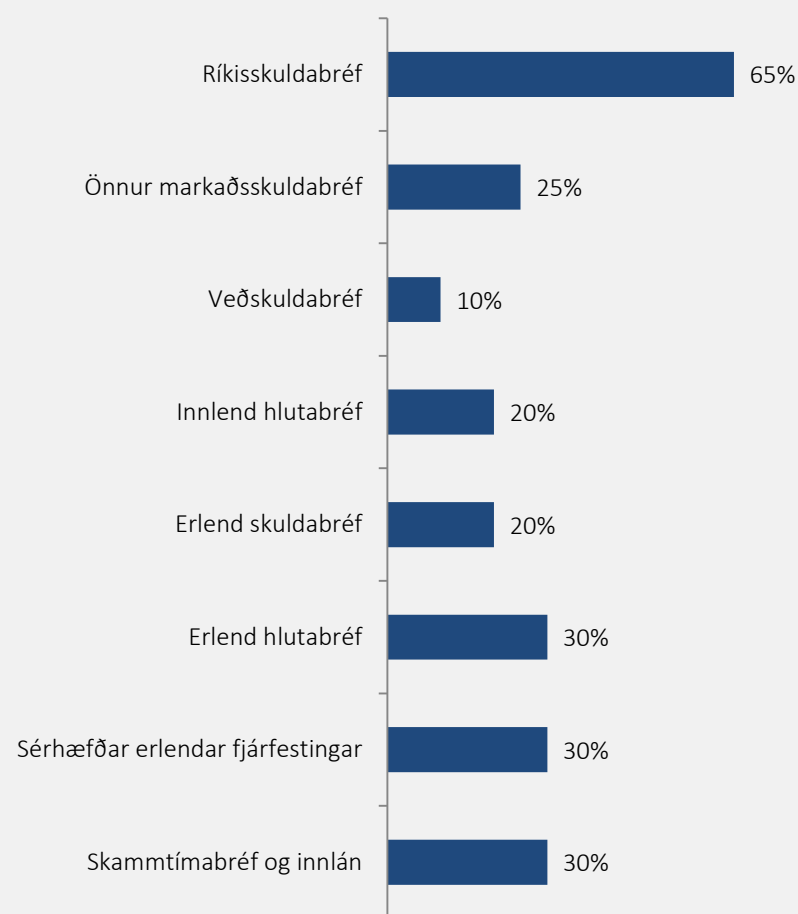
- Gengisvísitala ISK verði óbreytt
- Engar gjaldeyrisvarnir komi til á árinu

FJÁRFESTINGARHEIMILDIR OG MARKMIÐ 2015

Fjárfestingarmarkmið í árslok 2015

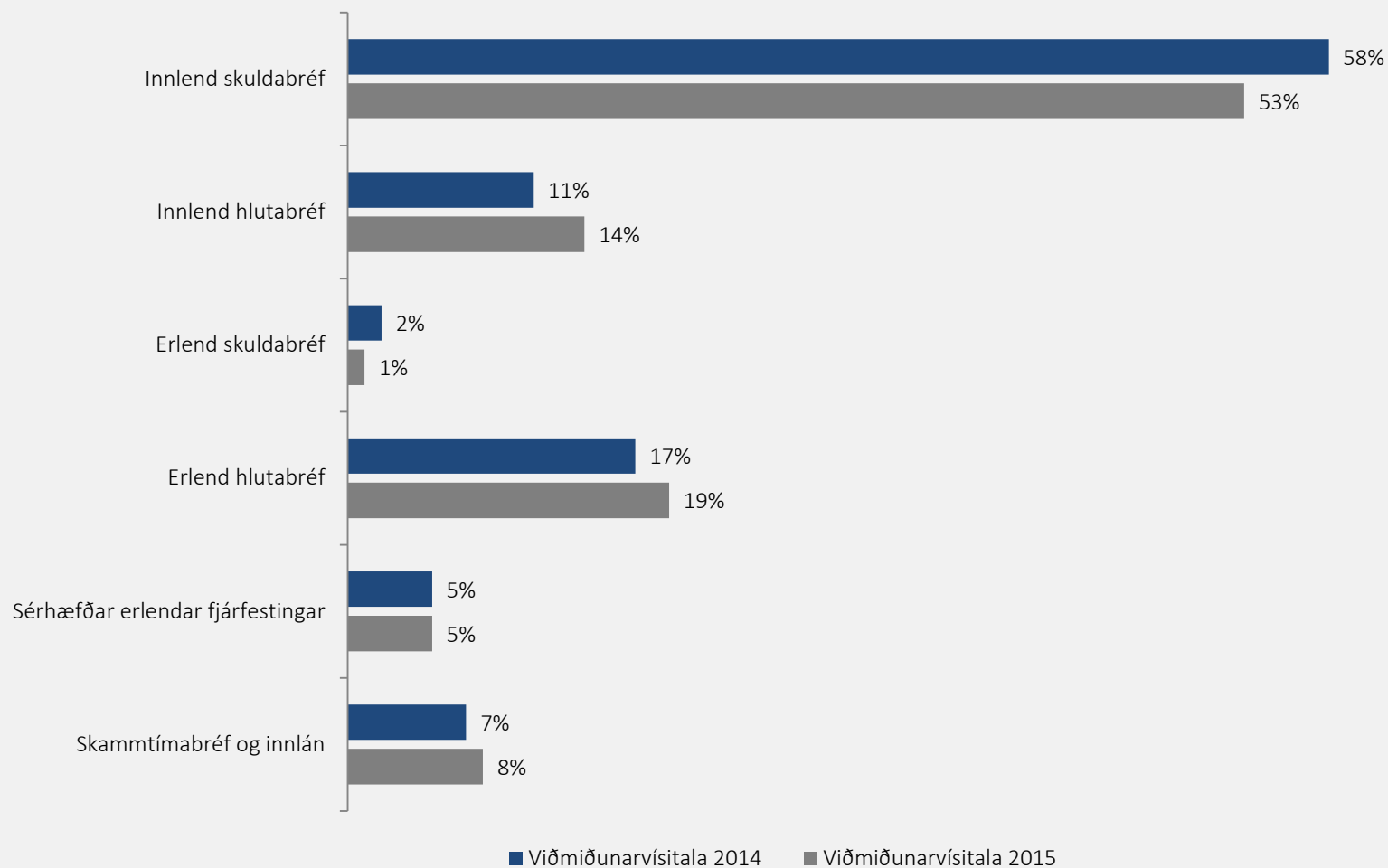

Hámarkseign í stökum eignaflokkum – innlend hlutabréf í 20%

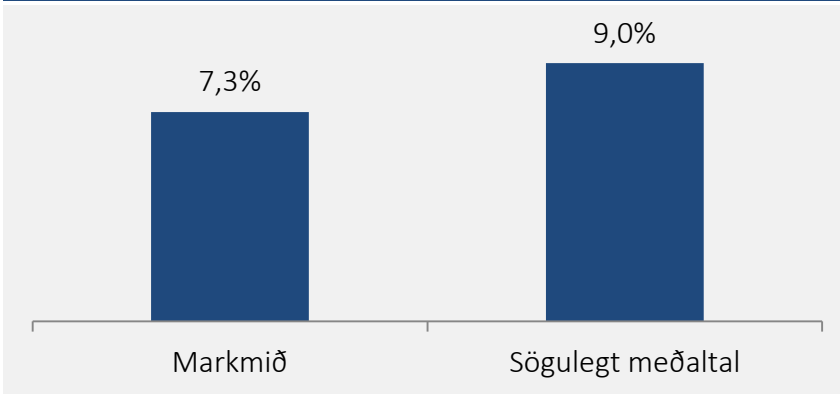
SAMSETNING VIÐMIÐUNARVÍSITÖLU 2015

Dregið úr vægi skuldabréfa, aukið við hlutabréf og skammtímabréfa

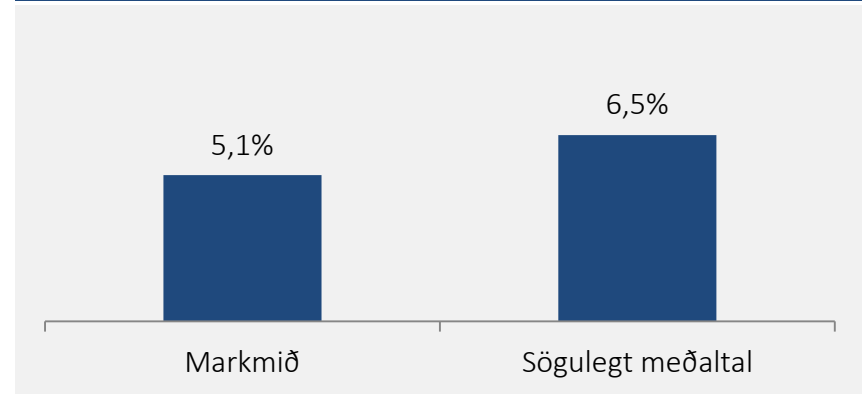

ÁÆTLUÐ ÁVÖXTUN OG ÁHÆTTA 2015

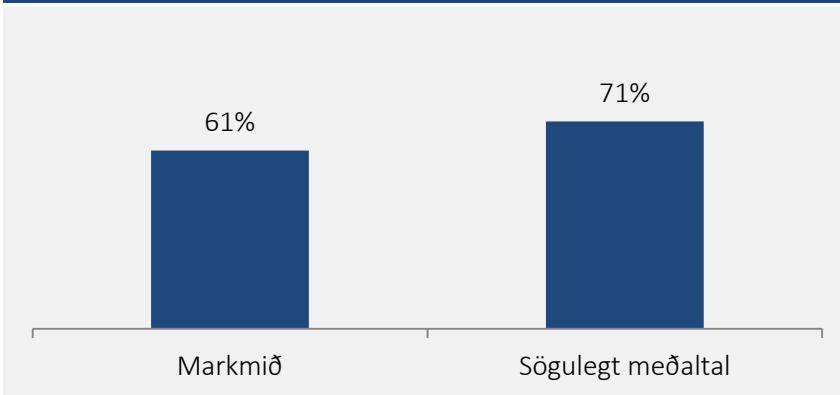
Markmiðsávöxtun er lægri en sögulegt meðaltal...

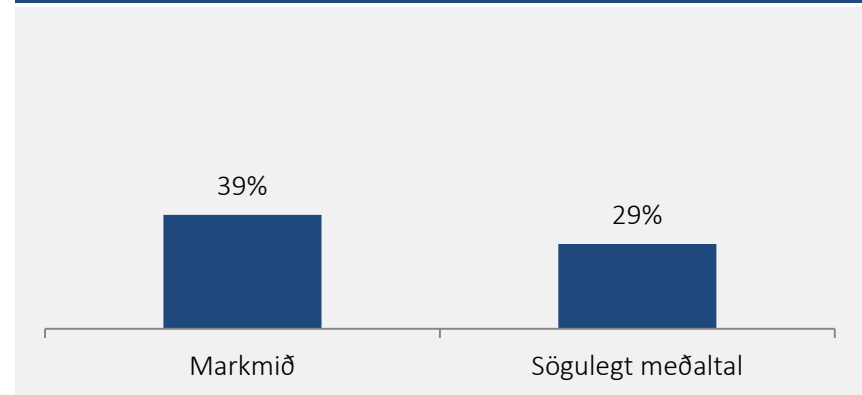
...og áhættan sömuleiðis

Hlutfall tryggingaeygna er lægra en langtímameðaltal...

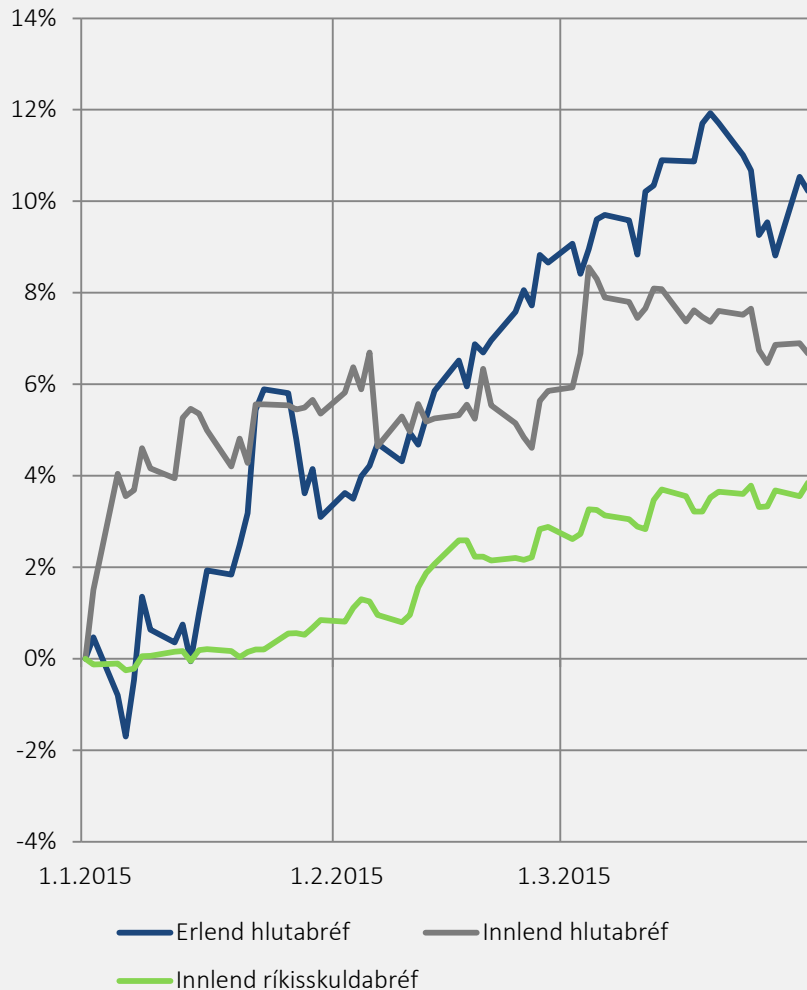
...og hlutfall ávöxtunareigna að sama skapi hærra

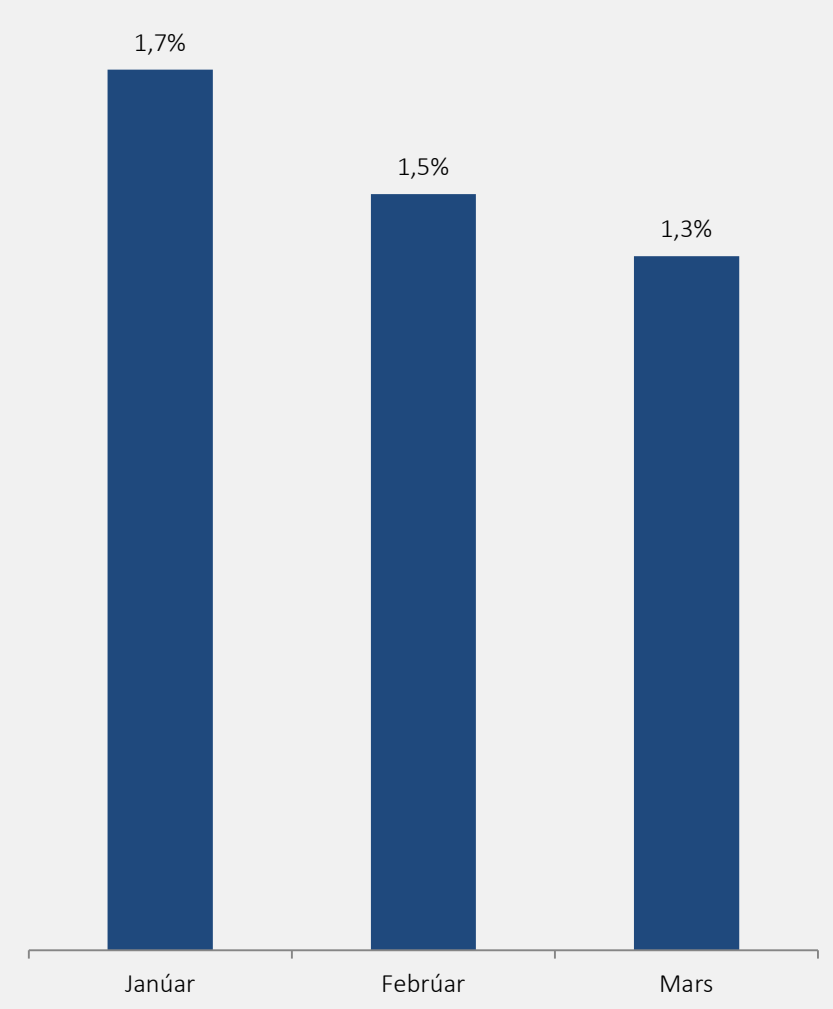
Tryggingaeygnum er ætlað að ná a.m.k. sömu ávöxtun og skuldbindingar við flestar markaðsaðstæður á 1-3 ára tímabili
Ávöxtunareignum er ætlað að auka ávöxtun umfram vöxt skuldbindinga til lengri tíma litið (+5 ár)

ÁVÖXTUN FYRSTU ÞRÍJA MÁNUÐI ÁRS 2015 ER GÓÐ

Þróun eignamarkaða (ISK) – góð hækkun skráðra hlutabréfa

Nafnávöxtun fyrstu þrjú mánuði nemur 4,6%

Samantekt

- Heildaráhætta hefur ekki verið aukin
  - » Markmiðsáhætta er sambærileg og á árinu 2014
- Gert er ráð fyrir hærra hlutfalli áhættumeiri eigna
  - » Aukið við vægi hlutabréfa og dregið úr vægi skuldabréfa
- Spá er spá
  - » Ólíklegt að allar forsendur gangi eftir
- Nafnávöxtun ársins er áætluð 7,3%
  - » Miðað við áætlaða verðbólgu þýðir það tæplega 4% raunávöxtun
  - » Fyrstu þrjú mánuðir 2015 hafa skilað 4,6% nafnávöxtun

3. GERÐ GREIN FYRIR FJÁRFESTINGARSTEFNU SJÓÐSINS

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

ÁHÆTTUSTÝRING

JÓNA FINNDÍS JÓNSDÓTTIR, ÁHÆTTUSTJÓRI

- Markmið
  - » Hámarka líkur á að sjóðurinn standi við skuldbindingar.
  - » Stuðla að árangri og skilvirkni í starfsemi sjóðsins.
  - » Tryggja áreiðanleika fjárhagsupplýsinga.
  - » Tryggja hlítinu við lög og reglur.

- Framkvæmd
  - » Töluleg markmið áhættu við ávöxtun fjármuna.
  - » Vöktun ýmissa áhættuþátta.
  - » Hlítinu við lög, tilmæli og reglur er könnuð.

- Lífeyristryggingaáhætta er hættan á því að skuldbindingar sjóðsins vaxi umfram eignir og að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga.
- Mótaðilaáhætta er hættan á að mótaðilar eða milliliðir í viðskiptum standi ekki í skilum eða að hæfni þeirra til greiðslu versni verulega.
- Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings
- Rekstraráhætta lítur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins, þ.e. hætta á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi eða ónothæfra innri verkferla, upplýsingakerfa, starfsmanna eða til ytri atburða.

- Mikil áhersla er lögð á eftirfylgni við fjárfestingar sjóðsins.
  - » Kostgæfniathuganir eru unnar á nýjum eignastýrendum og óskráðum eignum.
  - » Fjárfestingar eftir atvikum bornar undir framkvæmdastjóra, áhættustjóra og stjórn.
  - » Mánaðarlegar skýrslur um afkomu eigna.

- Eins er mikil áhersla lögð á réttmæti úrskurða lífeyris.
  - » Lífeyrisnefnd fer yfir alla úrskurði.
  - » Áhættustjóri og innri endurskoðandi fer yfir úrtak lífeyrisúrskurða.

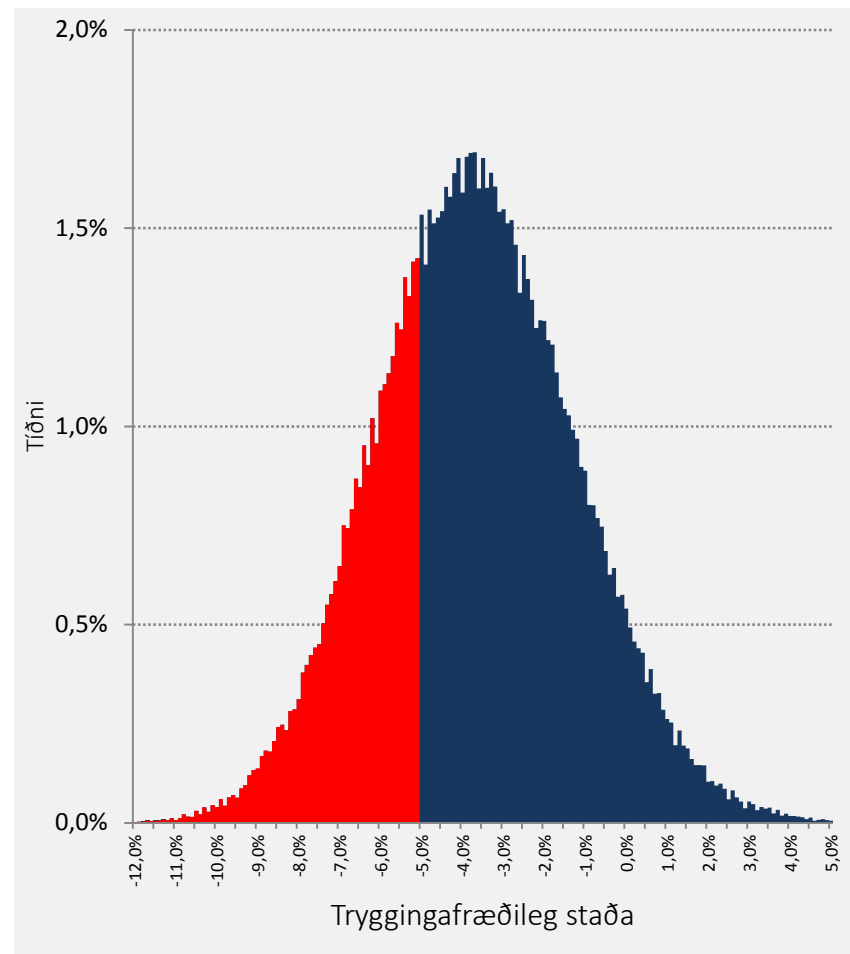

HELSTU ÁHÆTTUÞÆTTIR SJÓÐSINS

SKERÐINGARÁHÆTTA

- **Skerðingaráhætta** er nokkur þar sem tryggingafræðileg staða sjóðsins var neikvæð um 3,8% í lok árs 2014.
  - » Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 kveða á um að sé tryggingafræðileg staða sjóðsins neikvæð um meira en 10% verði sjóðurinn að skerða.
  - » Sama gildir ef munur samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár.
  - » Ef spá sjóðsins skv. fjárfestingarstefnu um ávöxtun og áhættu eignaflokka gengur eftir þá eru um 30% líkur á að tryggingafræðileg staða sjóðsins verði neikvæð um meira en 5% í lok árs 2015.

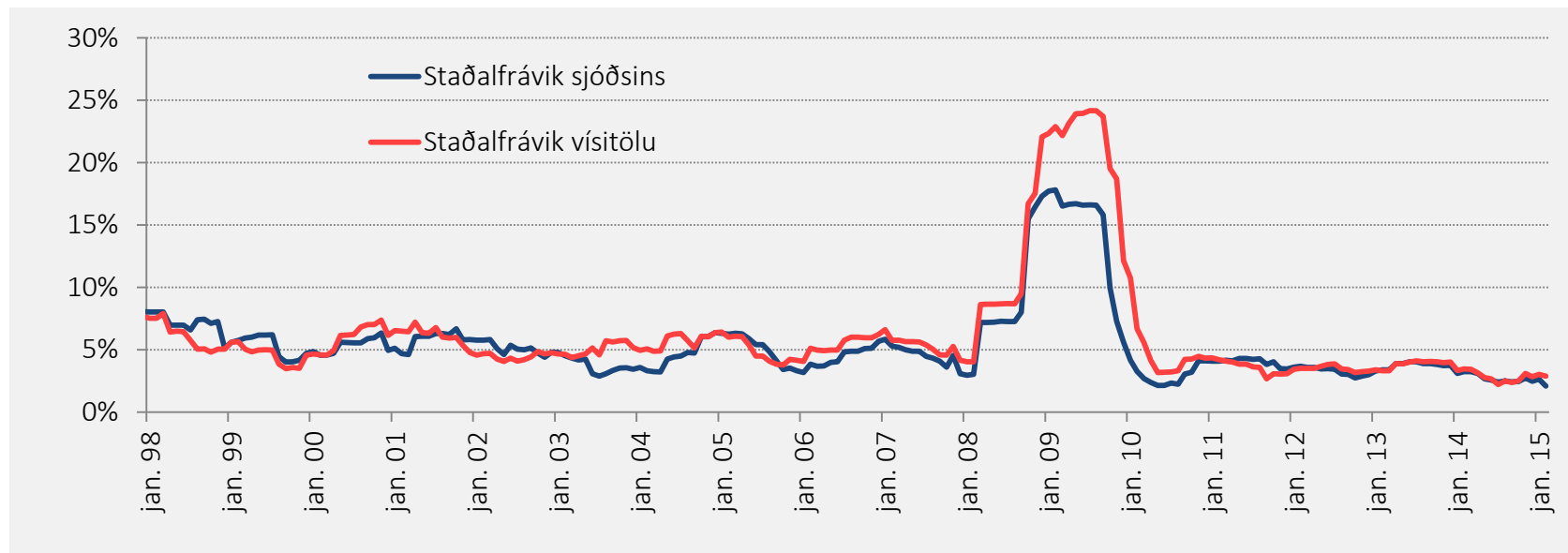
Þróun tryggingafræðilegrar stöðu næstu ár,
m.v. núverandi tryggingafræðilega stöðu og framtíðar raunávöxtun.

Raunávöxtun	Fjöldi ára				
	1	2	3	4	5
6%	-2,4%	-1,1%	0,3%	1,7%	3,2%
4%	-3,5%	-3,2%	-3,0%	-2,7%	-2,4%
3,5%	-3,8%	-3,8%	-3,8%	-3,8%	-3,8%
3%	-4,0%	-4,3%	-4,6%	-4,8%	-5,1%
2%	-4,6%	-5,3%	-6,1%	-6,9%	-7,6%
0%	-5,6%	-7,4%	-9,2%	-10,8%	-12,5%
-2%	-6,7%	-9,4%	-12,1%	-14,6%	-16,9%

VERÐBREYTINGARÁHÆTTA

- Stærsti hluti eigna Stapa eru skráðar á markað og verð þeirra er breytilegt.
- Óskráðar eignir sveiflast líka í verði þó svo upplýsingar um verðbreytingar séu oft óaðgengilegar.
- Sjóðurinn er þó með varfærna fjárfestingarstefnu og flökt eignasafnsins í heild mælist nú lágt í sögulegu tilliti eða 2,1% (mælt sem 12 mánaða staðalfrávik, reiknað til árs).

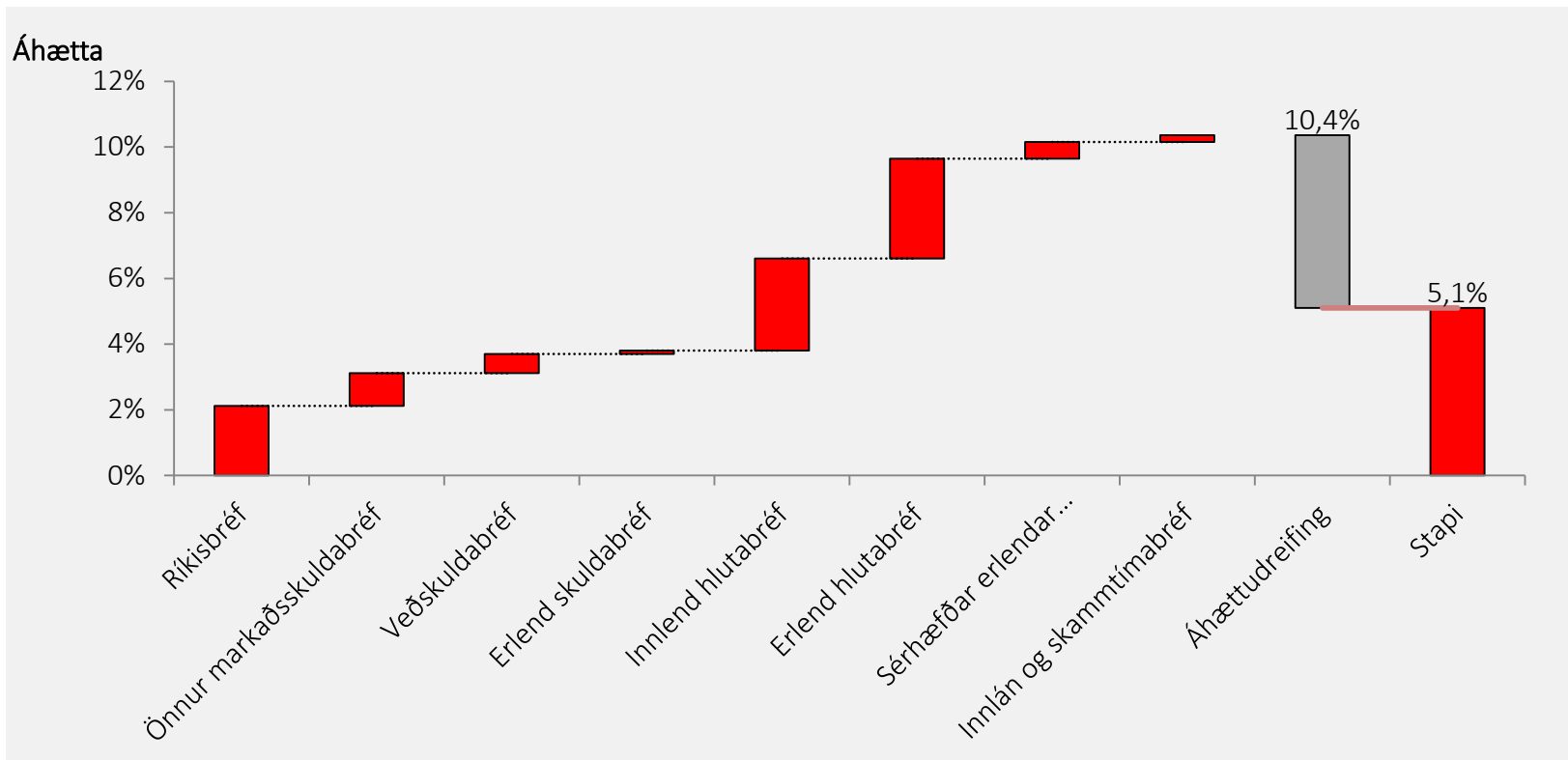

VERÐBREYTINGARÁHÆTTA

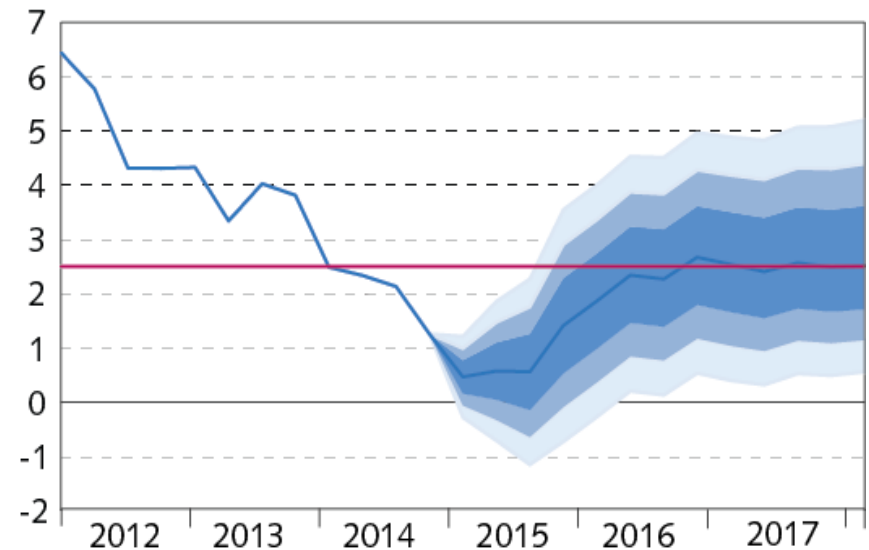
Áhættudreifing

- Eignaflokkar bera með sér mismikla áhættu.
- Með því að blanda saman eignum úr ólíkum eignaflokkum minnka líkur á að eignasafnið í heild sveiflist eins mikið og hver eignaflokkur fyrir sig.

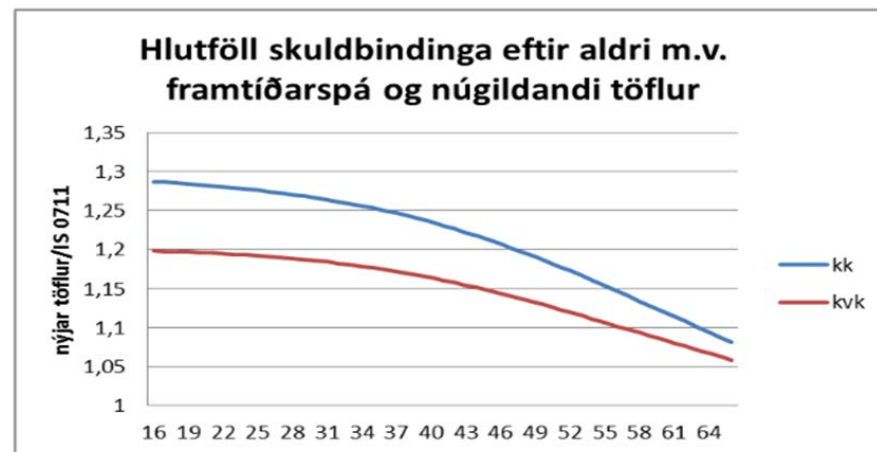
- Einungis 43% eigna sjóðsins eru verðtryggðar með vísitölu neysluverðs en allar skuldbindingar sjóðsins eru verðtryggðar.
- Ef vísitala til verðtryggingar hækkar um 10% þá versnar tryggingafræðileg staða um 3%.
- Verðbólguþá Seðlabankans gerir þó ráð fyrir lágri verðbólgu á árinu 2015 og hóflegri næstu þrjú ár.

Breyting frá fyrra ári (%)

.. íslenskra lífeyrissjóða er mikil.

- Við mat á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins og þeirri réttindaávinnslu sem samþykktir kveða á um er ekki tekið tillit til þeirrar leitni sem hefur verið í lengingu lífaldurs Íslendinga undanfarna áratugi.
- Nú eru notaðar lífslíkur árána 2007-2011 en ef tekið væri tillit til sænskrar spár um hækkandi lífslíkur væri tryggingafræðileg staða sjóðsins 8-9% verri en nú er reiknað með miðað við að upphaf lífeyristöku verði áfram óbreytt þ.e. við 67 ára aldur.
- Nú hafa tryggingastærðfræðingar unnið nýjar töflur um lífslíkur byggðar á reynslu árána 2010-2014 og áætlað er að tryggingafræðileg athugun vegna 2015 verði gerð með þær töflur sem grunn og að áætlun um áframhaldandi lækkun dánartíðni verði tekin með í reikninginn.

- Úrskurðaráhætta lífeyris mun aukast umtalsvert í fyrstu ef samþykkt verður að taka upp nýtt lífeyriskerfi í samræmi við fyrirliggjandi tillögur.
- Mikilvægt er að nýtt lífeyrisréttindakerfi og yfirfærsla í það verði vel skipulögð og framkvæmd eftir ítarlegar prófanir og samanburð við fyrra kerfi.
- Eins krefst nýtt kerfi þess að starfsmenn á lífeyrissviði þurfa að setja sér nýjar verklagsreglur að einhverju leyti við úrskurð lífeyris.

EFTIRFYLGNI SJÓÐFÉLAGA

- Mikilvægt er að sjóðfélagar beri saman iðgjöld samkvæmt launaseðlum og yfirlit iðgjaldagreiðslna hjá Stapa.
- Senda sjóðnum launaseðla ef iðgjöld skila sér ekki.
- Sjóðfélagayfirlit eru send út tvisvar á ári til virkra sjóðfélaga.
- Sjóðfélagar geta fengið aðgang að sjóðfélagavef.

www.stapi.is -> Vefur sjóðfélaga ->

Innskráning

Vinsamlega skráðu þig inn á Sjóðfélagavef

Kennitala:

Veflykill:

- Samþykktir sjóðsins skilgreina:
  - » Hvernig sjóðfélagar ávinna sér réttindi í samræmi við inngreidd iðgjöld.
  - » Hvenær og hversu háan lífeyri sjóðfélagar fá úrskurðaðan.

- Áreiðanleiki úrskurða mikilvægur, bæði fyrir lífeyrisþega og sjóðinn í heild.
  - » Mikilvægt er að lífeyrisþegar skoði vel hvaða lífeyri þeir fá úrskurðaðan og leiti skýringa hjá sjóðnum séu þeir í vafa um einhver atriði.

5. KOSNING STJÓRNAR

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

Frá launagreiðendum:

Tillaga til ársfundar 2015

- Aðalmenn til tveggja ára:
  - » Erla Jónsdóttir, Blöndósi
  - » Kristín Halldórsdóttir, Akureyri

- Varamenn:
  - » Oddur Helgi Halldórsson, Akureyri (1)
  - » Ævar Jónsson, Akureyri (1)
  - » Guðrún Ingólfssdóttir, Höfn (2)
  - » Auður Anna Ingólfssdóttir, Egilsstöðum (2)

Frá launamönnum:

Tillaga til ársfundar 2015

Aðalmenn til tveggja ára:

- » Sverrir Mar Albertsson, Eskifirði
- » Tryggvi Jóhannsson, Akureyri

Varamenn til tveggja ára:

- » Kristján Eggert Guðjónsson, Vopnafirði
- » Heimir Kristinsson, Akureyri

4. BREYTINGAR Á SAMÞYKKTUM 2015

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

KÁRI ARNÓR KÁRASON,
FRAMKVÆMDASTJÓRI

AÐDRAGANDI SAMÞYKKTARBREYTINGA (1/2)

2008

Efnahagshrun – tryggingafræðileg staða breytist úr jákvæðri í neikvæða

2009

Umræða um viðbrögð og mat á stöðu

2010

Ákvarðanir um skerðingar og vangaveltur um breytingar til að auka jafnvægi til framtíðar litið

2011

Hugmyndavinna – skoðun á mögulegum lífeyriskerfum
Fyrstu drög að nýju kerfi

2012

Stjórnarformaður kynnir hugmynd að nýju kerfi á ársfundi
Stjórn ákveður að láta vinna frekari tillögur
– tryggingastærðfræðingur kemur að málunum

2013

Unnið að nýju kerfi – útreikningar og hermilíkan
Tillögur að nýju kerfi lagðar fyrir stjórn
Unnið kynningarefni fyrir aðildarfélög og sjóðfélaga

AÐDRAGANDI SAMÞYKKTARBREYTINGA (2/2)

2014

Mars: Kynningarefni send aðildarfélögum og birt á heimasíðu samhliða frétt

Apríl: Stjórn samþykkir að fá tryggingastærðfræðing sjóðsins til að kynna kerfið á ársfundi

Mái: Tryggingastærðfræðingur kynnir nýtt kerfi á ársfundi – samþykkt að láta vinna endanlegar tillögur

Júní-sept: Unnið að endanlegum tillögum

Sept-Nóv: Kynningar fyrir aðildarfélögum – 10 kynningarfundir

Sept: Hugmyndir að nýju kerfi kynntar hjá LL, starfsmönnum sjóða og fulltrúum FME

Nóv: Formlega óskað eftir afstöðu aðildarfélaga til tillagna

2015

Jan: Tillögur að nýju réttindakerfi kynntar fyrir SA

Jan: Aðildarfélög samþykkja samhljóða að leggja tillögur fyrir ársfund

Feb: Tillögur að nýju kerfi kynntar hjá lífeyrisnefnd ASÍ

Feb: Tillögur til samþykktabreytinga lagðar fyrir stjórn

Mars: Lögfræðileg rýni á tillögum til samþykktarbreytinga

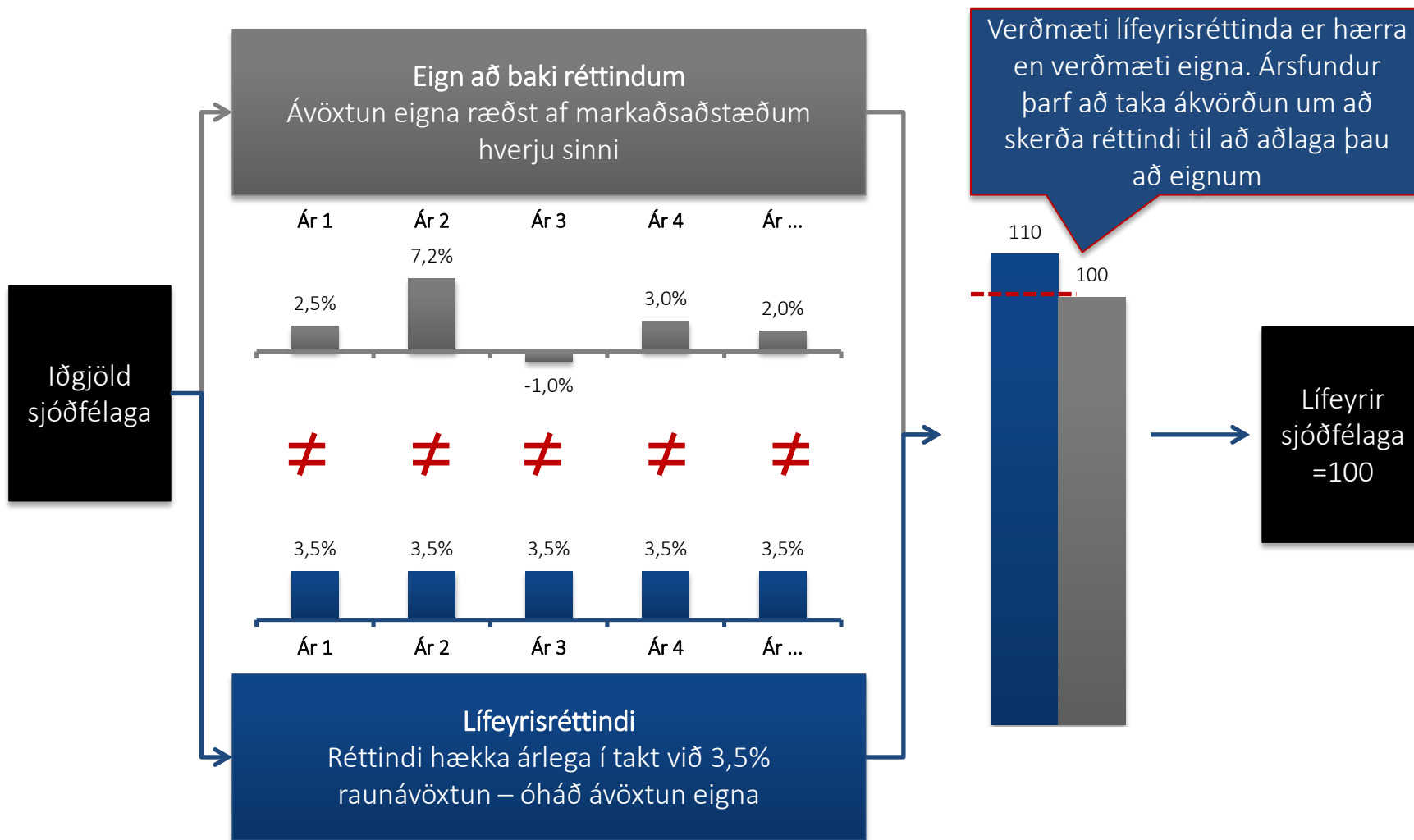
Mars: Þarfagreining vegna breytinga á hugbúnaðarkerfum sett í gang

Apríl: Endanlegar tillögur afgreiddar af stjórn

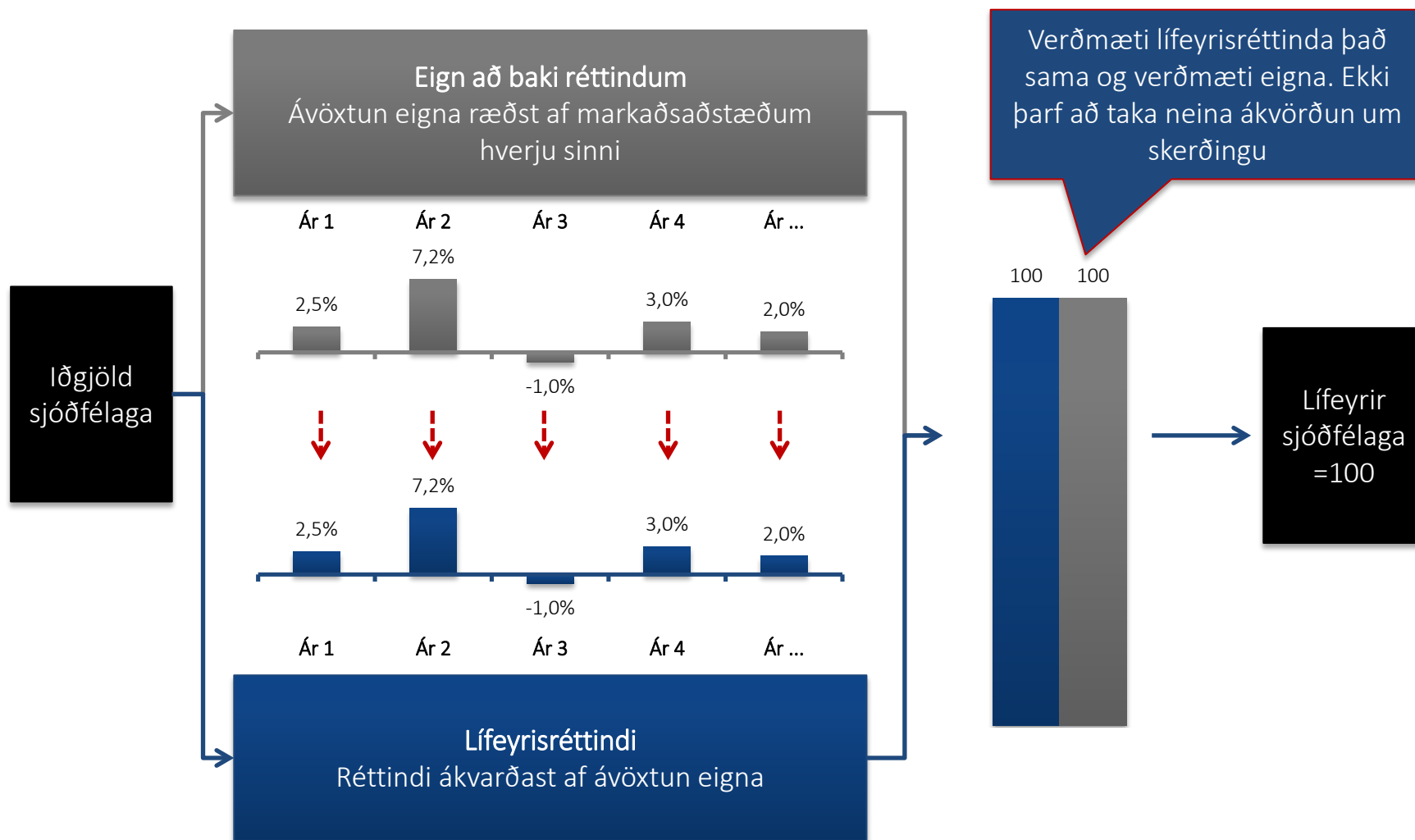
Apríl: Tillögur kynntar FME

Apríl: Samþykktarbreytingar lagðar fyrir ársfund

NÚVERANDI KERFI GERIR RÁÐ FYRIR HÆKKUN LÍFEYRISRÉTTINDA ÓHÁÐ ÁVÖXTUN EIGNANNA SEM TRYGGJA EIGA RÉTTINDIN

Í NÝJU KERFI BREYTAST LÍFEYRISRÉTTINDI Í TAKTI VIÐ ÁVÖXTUN EIGNA AÐ BAKI RÉTTINDUM

BREYTINGAR Á RÉTTINDAKERFINU

- Núverandi kerfi -

- Iðgjaldi er **ekki skipt** sérstaklega milli tryggingaþátta (ellilífeyris og áfallalífeyris). Kostnaðurinn minna sýnilegur og aukinn kostnaður við eina tegund getur bitnað á annarri.
- Réttindi myndast samkvæmt **réttindatöflu**. Réttindatafla segir til um hvaða réttindi menn fá fyrir hverjar 10.000 kr. sem þeir greiða í iðgjald. Réttindi mismunandi eftir aldri.
- Réttindataflan byggir á **lýðfræðilegum** forsendum (lífs- og dánarlíkum, örorkulíkum o.s.frv.) og því að sjóðurinn nái **3,5% raunávöxtun**.
- Mikill **munur** getur myndast á milli eigna og skuldbindinga (lífeyrisloforða).
- „Lífeyrisloforðið“ – það sem gefið er upp á yfirlitunum - er **háð því að sjóðurinn nái 3,5% raunávöxtun**.
- Fari munurinn yfir viss mörk (+/- 10% á ári - +/5% yfir 5 ára tímabil) segja lög og samþykktir að hann **ber að leiðrétta**.
- Breytingar gerast því í **stórum stökkum**. Bæði fyrir þá sem eru að ávinna sér réttindi og lífeyrisþega, sem farnir eru að lifa af lífeyrinum.

TAFLA I RÉTTINDATAFLA SJÓÐSINS – NÚGILDANDI REGLUR

Árleg lífeyrisréttindi fyrir hvert 10 þús. króna iðgjald

Aldur	Lífeyris- réttindi	Aldur	Lífeyris- réttindi	Aldur	Lífeyris- réttindi	Aldur	Lífeyris- réttindi	Aldur	Lífeyris- réttindi
16	3.172	27	1.943	38	1.318	49	1.032	60	854
17	3.064	28	1.863	39	1.282	50	1.014	61	838
18	2.952	29	1.789	40	1.249	51	997	62	822
19	2.813	30	1.719	41	1.218	52	979	63	803
20	2.678	31	1.655	42	1.189	53	963	64	785
21	2.551	32	1.597	43	1.163	54	949	65	767
22	2.432	33	1.541	44	1.138	55	933	66	747
23	2.321	34	1.489	45	1.115	56	917		
24	2.217	35	1.442	46	1.092	57	901		
25	2.119	36	1.397	47	1.071	58	886		
26	2.027	37	1.356	48	1.052	59	871		

Jafnvinnsluréttindi eru 1.234 krónur fyrir hvert 10 þús. króna iðgjald.

BREYTINGAR Á RÉTTINDAKERFINU

- Nýtt kerfi -

- **Iðgjaldinu skipt** milli eftirlauna og áfallalífeyris. **Kostnaðurinn sýnilegur** – þarf að breyta skiptingu iðgjalds ef kostnaður breytist.
- Iðgjald safnast í **iðgjaldasjóð** – iðgjaldasjóður er ekki séreign.
- Iðgjaldasjóði breytt í eftirlaun í samræmi við töflu, þegar taka lífeyris hefst
- Iðgjaldasjóður **fær sömu ávöxtun og verða á eignum sjóðsins**, þannig að réttindi myndast í samræmi við ávöxtun sjóðsins
- **Frávik** eigna frá skuldbindingum ættu að vera **óveruleg**
- **Minni líkur** en ella að gera þurfi verulegar breytingar á lífeyri eftir að hann hefur verið úrskurðaður
- Breytingar gerast **jafnt og þétt** – líkur á stórum stökkum minnka verulega
- Á yfirlitum yrðu gefin upp möguleg eftirlaun miðað við mismunandi ávöxtunarforsendur

TAFLA I – HLUTFALL IÐGJALDS SEM FER TIL TRYGGINGAVERNDAR

(örorku-, maka- og barnalífeyris)

Aldur	Hlutfall	Aldur	Hlutfall	Aldur	Hlutfall	Aldur	Hlutfall	Aldur	Hlutfall
16	36,5%	27	41,1%	38	36,9%	49	27,9%	60	13,7%
17	37,3%	28	41,0%	39	36,2%	50	27,0%	61	11,7%
18	38,1%	29	40,9%	40	35,4%	51	26,1%	62	9,5%
19	38,8%	30	40,7%	41	34,6%	52	25,1%	63	7,1%
20	39,4%	31	40,4%	42	33,8%	53	24,0%	64	4,7%
21	39,9%	32	40,1%	43	33,0%	54	22,9%	65	3,3%
22	40,2%	33	39,7%	44	32,2%	55	21,7%	66	3,0%
23	40,6%	34	39,2%	45	31,4%	56	20,4%		
24	40,8%	35	38,7%	46	30,5%	57	19,0%		
25	40,9%	36	38,2%	47	29,7%	58	17,4%		
26	41,0%	37	37,5%	48	28,8%	59	15,6%		

HVERNIG MYNDAST IÐGJALDASJÓÐUR

- a) + Iðgjald greitt til sjóðsins skv. 16.gr.
- b) + Jöfnunariðgjald ef réttur til jafnarar ávinnslu skv. gr. 17.5 er fyrir hendi
- c) - Framlag í starfsendurhæfingarsjóð
- d) - Iðgjald til tryggingaverndar
= **Iðgjald til uppsöfnunar**
- e) +/- Ávöxtun á eignum sjóðsins
- f) + Hlutdeild í iðgjaldasjóði látinna sjóðfélaga
- g) +/- Breytingar vegna tryggingafræðilegs uppgjörs
+ Iðgjaldasjóður í ársbyrjun
= Iðgjaldasjóður í árslok

TAFLA II – BREYTING Á IÐGJALDASJÓÐI Í EFTIRLAUN

Taflan sýnir hvernig hverjum 100.000 kr. í iðgjaldasjóði er breytt í mánaðarleg eftirlaun miðað við aldur sjóðfélaga við töku eftirlauna

Aldur	Eftirlaun	Aldur	Eftirlaun	Aldur	Eftirlaun
60	513	66	617	71	731
61	528	67	639	72	759
62	543	68	659	73	790
63	560	69	682	74	823
64	578	70	705	75	859
65	597				

ÚTREIKNINGUR Á EFTIRLAUNUM

- Dæmi: Jóna Jónsdóttir hefur greitt af 450.000 kr. launum til sjóðsins í 40 ár. Sjóðurinn hefur ávaxtast um 3,5% á ári þennan tíma.
- Hún hefur því náð að safna **39.694.326** kr. í iðgjaldasjóð. Hún fór á eftirlaun 67 ára að aldri og voru þau sem hér segir:
- $39.694.326 / 100.000 \times 639 = 253.647$ kr. á mánuði eða um **56%** af meðal mánaðarlaunum.
- Hefði Jóna verið með 250.000 kr. laun hefði iðgjaldasjóðurinn verið **22.052.403** og eftirlaunin **140.915**

YFIRLIT SJÓÐFÉLAGA – 26 ÁRA

■ Iðgjaldasjóður frá fyrra ári	279.226
■ Iðgjald ársins	480.000
■ Áfallatryggingar	-206.400
■ Lagt í iðgjaldasjóð á árinu	273.600
■ Ávöxtun ársins	<u>14.248</u>
■ Iðgjaldasjóður í lok árs	567.074
■ Mánaðarlegur lífeyrir mv. sama iðgjald og ávöxtun fram að lífeyristökualdri	
	2,5% 150.230
	3,5% 203.528
	4,5% 256.003

YFIRLIT SJÓÐFÉLAGA – 61 ÁRS

■ Iðgjaldasjóður frá fyrra ári	20.585.822
■ Iðgjald ársins	480.000
■ Áfallatryggingar	-57.600
■ Lagt í iðgjaldasjóð á árinu	422.400
■ Ávöxtun ársins	<u>634.591</u>
■ Iðgjaldasjóður í lok árs	21.642.814
■ Mánaðarlegur lífeyrir mv. sama iðgjald og ávöxtun fram að lífeyristökualdri	
	2,5% 194.919
	3,5% 203.528
	4,5% 212.471

HVER ER STÓRI MUNURINN?

Gamla kerfið:

- Réttindaávinnsla miðað við **fasta fyrirfram ákveðna vexti** frá því iðgjald er greitt inn þar til það kemur til endurgreiðslu
- **Mikill munur** getur myndast milli verðmætis eigna og lífeyrisloforða.
- Breytingar í **stökkum**

Nýja kerfið:

- Réttindaávinnslan miðuð við breytilega vexti – **raunverulega ávöxtun sjóðsins** – frá því iðgjald er greitt inn þar til það kemur til endurgreiðslu
- **Jafnvægi** milli verðmætis eigna og lífeyrisloforða á hverjum tíma.
- Breytingar gerast **jafnt og þétt**
- **MIÐAÐ VIÐ SÖMU VEXTI GEFA BÆÐI KERFIN SÖMU NIÐURSTÖÐU!**

- 2.2 Vísað til fleiri leiða í séreign og að skipta megi kostnaði m.t.t. hverrar leiðar
- 2.3 Tilgreint að lágmarkstryggingavernd er markmið. Vísað almennt í kjarasamninga
- 2.4 Hér sem annars staðar í samþykktunum er hugtakið eftirlaun tekið upp í stað ellilífeyris
- 14.1 Vísað til markmiða sbr. 2.3
- 16.12 Framlag til jöfnunar á örorkubyrði myndar nú réttindi með sama hætti og iðgjöld og fer til allra. Áður var framlagið reiknað inn í réttindatöflu og kom því bara til greiðandi

- 17.1 Þessi grein segir til um hvernig réttindi í sjóðnum myndast. Hér eru gerðar verulegar breytingar:
- Iðgjaldinu er skipt á milli söfnunarpáttar (eftirlauna) og tryggingapáttar (áfallalífeyris). Réttur til jafnrar ávinnslu er innifalinn í tryggingarþættinum
- Söfnunarpátturinn myndar iðgjaldasjóð. Sjóðurinn er ávaxtaður í samræmi við ávöxtun á eignum sjóðsins.
- Iðgjaldasjóðurinn er ekki séreign og erfist ekki
- Iðgjaldasjóðnum er breytt í eftirlaun í samræmi við töflu
- Eldri ákvæði sem segja að iðgjöld ávinni réttindi í samræmi við réttindatöflu eru felld niður

- 17.2 Skýrir hvernig iðgjaldasjóður verður til og safnast upp
- 17.3 Segir til um að reikna eigi út sérstaka eignavísitölu sem mælir ávöxtun sjóðsins. Vísitöluna á að reikna út miðað við hreina raunávöxtun, þ.e. ávöxtun eftir kostnað.
- 17.4 Segir til um að iðgjald skuli fá ávöxtun í samræmi við eignavísitölu frá og með gjalddaga.
- 17.5 Segir til um að sjóðfélagi sem fengið hefur úthlutað viðmiðunariðgjaldi og á rétt á jafnri ávinnslu, fær hana áfram. Nú gerist það þannig, að í stað fastrar krónutölu í ávinnslu fær hann úthlutað svokölluðu jöfnunariðgjaldi, sem ávaxtast á sama hátt og önnur iðgjöld.
- 17.6 Segir, að eins og áður, skuli tekið tillit til réttar til jafnrar ávinnslu við framreikning.
- 17.9 Tiltekur að breytingar á réttindum geta átt sér stað vegna breytinga á tryggingafræðilegri stöðu. Segir jafnframt að ársfundur geti ákveðið hvenær breytingar koma til framkvæmda og kverður loks á um viðauka C, þar sem tilgreind skulu eldri ákvæði sem sjóðfélagar geta átt réttindi samkvæmt.

- 18.1 Segir að við töku lífeyris sé iðgjaldasjóði, eins og hann stefndur þá, breytt í eftirlaun skv. töflu
- 18.2 Tilgreinir hvernig meta skuli iðgjaldasjóð innan árs
- 18.3 Vegna þeirra sem hafið hafa töku lífeyris fyrir 67 ára aldur: Tilgreint að endurskoða skuli eftirlaun missi sjóðfélagi 50% eða meira af starfsorku sinni. Jafnframt að endurskoða skuli við 67 ára aldurinn.
- 18.4 Segir að þeir sem ávinna sér réttindi eftir 67 ára aldur geti sótt um endurskoðun og að sú endurskoðun fari fram sjálfkrafa þegar sjóðfélagi nær 70 ára aldri.
- 18.5 Tvær mögulegar tillögur. Að sá sem hefur hafið töku lífeyris geti hætt – eða að hann geti það ekki, ráðstöfunin sé endanleg

- Nú er talað um endurhæfingar- og örorkulífeyri
- 19.1 Tilgreinir hvernig iðgjaldasjóður breytist í örorkulífeyri. Vísað í grein 19.3 vegna endurhæfingarlífeyris
- 19.3 Ný grein sem fjallar um endurhæfingarlífeyri, þar sem lögð er áhersla á að reynt sé að endurhæfa umsækjendur um örorkulífeyri. Seinni hluti greinarinnar var áður í grein 19.10
- 19.5 Vísar í töflu vegna framreiknings. Tilgreinir jafnframt að á greiðslutíma örorkunnar skal lagt sama iðgjald í iðgjaldasjóð örorkulífeyrisþega og miðað var við í framreikningi og það ávaxtað með sama hætti og önnur iðgjöld
- 19.11 Seinni hluti greinarinnar hefur verið færður í grein 19.3
- 19.12 Segir að við breytingu á örorkulífeyri yfir í eftirlaun skuli miðað við iðgjaldasjóð viðkomandi örorkulífeyrisþega

- Ekki eru gerðar efnislega breytingar á 21.grein
- Greinin er endurskipulögð þannig að ljóst sé hvaða ákvæði eiga við um börn látins sjóðfélaga og hvaða ákvæði eiga við um börn örorkulífeyrisþega
- Tekin eru af öll tvímæli um að barnalífeyri vegna látins sjóðfélaga greiðist til barnsins og barnalífeyrir vegna örorkulífeyrisþega greiðist til lífeyrisþegans
- Greinar 21.1 til 21.4 fjalla um börn látins sjóðfélaga
- Greinar 21.5 til 21.8 fjalla um börn örorkulífeyrisþega

- 26.1 Ákvæði sem vitna til tvenns konar tryggingafræðilegrar úttektar felld út.
- 26.2 Vísað í töflur sem fylgja um tryggingavernd og breytingar á iðgjaldasjóði í lífeyri. Reiknað með að þær skuli endurskoða árlega ef tryggingafræðilegar forsendur breytast.
- 26.3 Tekinn inn ný grein sem vísar í lagatextann um nauðsynlegar breytingar á samþykktum fari tryggingafræðileg staða út fyrir þau mörk sem skilgreind eru í lögum. Eldri greinar felldar út.
- 26.4 Enn og aftur áréttu að um markmið er að ræða.

- Tafla I – sýnir skiptingu á iðgjaldi milli söfnunarpáttar og tryggingapáttar
- Tafla II – breytir iðgjaldasjóði yfir í eftirlaun
- Tafla III – Breytir iðgjaldasjóði yfir í örorkulífeyri
- Tafla IV – sýnir réttindi vegna framreiknings mv. aldur
- Tafla V – sýnir jöfnunariðgjald vegna jafnrar ávinnslu

- Ársfundur Stapa lífeyrissjóðs haldinn 29. apríl 2015 samþykkir, með breytingum á samþykktum sjóðsins, að breyta réttindakerfi hans þannig að ávinnsla réttinda taki mið af ávöxtun sjóðsins á hverjum tíma í stað réttindatöflu með fastri ávinnslu m.t.t. aldurs. Ársfundurinn samþykkir að hið nýja kerfi skuli tekið upp frá og með 1. janúar 2016. Vegna þess millibilsástands sem skapast frá ársfundi þar til hið nýja kerfi er tekið upp samþykkir ársfundurinn eftirfarandi:
- Frá ársfundi sjóðsins 29. apríl 2015 til loka árs 2015 gilda ákvæði eldri samþykka þ.m.t. um réttindaávinnslu og lífeyrisúrskurði, með þeirri undantekningu að ákvæði 17.2 um verðtryggingu réttinda, skal ekki gilda á því tímabili. Þannig skulu áunnin óúrskurðuð réttindi, bæði þau sem áunnin eru 30. apríl 2015 og fyrr og þau sem ávinnast frá 1. maí 2015 til 31.12.2015 skulu ekki verðtryggð og því ekki taka breytingum samkvæmt vísitölu neysliverðs á þessu tímabili þ.e. frá 1. maí 2015 til 31. desember 2015.
- Í árslok 2015 skal umreikna áfallin óúrskurðuð réttindi í eldra kerfi yfir í réttindi (iðgjaldasjóði) í nýju kerfi, miðað við réttindi sjóðfélaga þann 31.12.2015. Umreikningurinn skal gerður í samræmi við tillögu tryggingingastærðfræðings sjóðsins. Við umreikninginn skal við það miðað að hlutdeild hvers árgangs í eignum sjóðsins (í formi iðgjaldasjóða) sé sú sama og hlutdeild viðkomandi árgangs í áföllnum óúrskurðuðum réttindum miðað við eldra kerfi.

STAÐAN Í MARS 2015

Eignamat mv. nýtt kerfi – áunnið mv. eldra kerfi – framtíð mv. nýtt kerfi

	Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir	160.897,5		160.897,5
Fjárf.gjöld	-1.803,5		-1.803,5
Endurmat			0,0
Örorkuframlag		5.822,5	5.822,5
Iðgjöld		109.446,2	109.446,2
Samtals	159.094,0	115.268,7	274.362,7
	Áunnið	Framtíð	Heildar
Ellilífeyrir	130.265,0	86.286,2	216.551,2
Örorkulífeyrir	21.374,3	19.992,6	41.366,9
Makalífeyrir	8.688,7	5.039,0	13.727,7
Barnalífeyrir	215,0	1.599,4	1.814,4
Kostnaður	1.695,0	2.351,4	4.046,4
Samtals	162.238,0	115.268,7	277.506,7
Mismunur	(3.144)	0	(3.144)
	-1,9%	0,0%	-1,1%

6. KOSNING LÖGGILTS ENDURSKOÐANDA

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

KOSNING LÖGGILTS ENDURSKOÐANDA

Tillaga

- » Deloitte hf., Akureyri
  - Knútur Þórhallsson, löggiltur endurskoðandi
  - Ragnar Jóhann Jónsson, löggiltur endurskoðandi

7. LAUN STJÓRNAR

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

STJÓRNARLAUN

Tillaga um að stjórnarlaun verði óbreytt frá fyrra ári

- Stjórnarlaun 80.000 kr. á mánuði
- Varamaður: 40.000 kr. fyrir hvern setinn fund
- Formaður stjórnar 160.000 kr. á mánuði
- Varaformaður stjórnar 120.000 kr. á mánuði

8. ÖNNUR MÁL

STAPI
LÍFEYRISSJÓÐUR

STAPI
LÍFEYRISJÓÐUR

Takk fyrir!